

Svenska Spel
Årsredovisning 2017

**Spel ska vara
till glädje
för alla!**

SVENSKA SPEL

Innehåll

Verksamhetsbeskrivning inklusive hållbarhetsredovisning

2017 i korthet	2
Händelser under året	4
Om Svenska Spel	6
VD har ordet	9
Intervju med styrelseordförande	10
Den svenska spelmarknaden	14
Värdeskapande	16
Hållbar utveckling	20
Strategi – Upplevelse och ansvar	30
Den bästa och tryggaste spelupplevelsen	30
Engagerade medarbetare	34
Värde för ägare och samhälle	40

Fakta om hållbarhetsredovisningen

Styrning av hållbarhetsarbetet	41
Operativa nyckeltal för spelansvar	42
GRI-index	43

Finansiell information och bolagsstyrning

Innehåll och notförteckning	46
Förvaltningsberättelse	47
Koncernens finansiella ställning och resultat	50
Fakta om Svenska Spels affärsområden	52
Risker och riskhantering	54
Förslag till vinstdisposition	55
Svenska Spels uppdrag	56
Redovisning av bolagets åtgärder enligt ägaranvisning	57
Bolagsstyrningsrapport	62
Intern kontroll avseende finansiell rapportering	66
Styrelse	68
Ledning	70

Koncern

Rapport över totalresultat	72
Balansräkning	73
Kassaflödesanalys	74
Förändringar i eget kapital	74

Moderbolag

Resultaträkning	75
Balansräkning	76
Kassaflödesanalys	78
Förändringar i eget kapital	79

Noter

Årsredovisningens undertecknande	80
Revisionsberättelse	100
Bestyrkanderapport	101
Flerårsöversikt, koncernen	104

Alternativa nyckeltal	106
Övriga begrepp	107
Kalender och kontakt	

2017 i korthet

Q1

Nya bolagsspel – möjliggör för kunderna att spela tillsammans.

Nattöppet på Oddset – ger ökat utbud av spel till exempel i de stora amerikanska ligorna live.

Ny pokerplattform – möjliggör både turneringar och kontantspelbord i de mobila enheterna.

Samarbetet med Riksidrottsförbundet med främsta fokus på motion och rörelse för barn och ungdomar har tecknats. Avtalet löper över 3 år till ett totalt värde om 150 miljoner.

Q2

Vikinglotto – förbättrad vinstplan med högre jackpott, nytt utseende samt erbjuds nu hos både ombud och online.

Nordens första crapsbord – nytt socialt spel på Casino Cosmopol.

Swish och Masterpass – nya insättningsmetoder till kundernas spelkonton.

Internationell utmärkelse för boken Sportsvenska för invandrare – guld i kategorin Multicultural Marketing i världens största PR-tävling The Sabre Awards.

Q3

Nettospelintäkterna online ökade med cirka 21 procent, varav mobilen ökade med cirka 50 procent jämfört med samma kvartal föregående år.

Lansering av BankID för säkrare och enklare inloggning för kund.

Q4

Lansering av Miljonregnet med ännu större chans att bli miljonär på Lotto.

Lansering av Oddset Challenge, ett helt nytt poolspel på sport.

	2017	2016	2015
Årets resultat, (MSEK)	4 709	4 866	4 803
Nyckeltal			
Nöjd-kund-index (NKI)	68	68	67
Image, %	50	55	54
Marknadsandel	39,7	40,5	42,5
Spelkollindex ¹	84	83	—
Arbetsmiljöindex ¹	73	72	—
Rörelsemarginal, % ²	21,8	22,2	22,6

1. Nytt måttetal för 2016, jämförelsetal saknas för 2015.

2. Definition, se sidan 106.

12,4

miljarder kronor

i vinst till kunderna varav
327 nya miljonvinnare

4,7

miljarder kronor

till statskassan

8 190

idrottsföreningar

fick dela på
50 miljoner kronor
genom Gräsroten

Cirka

20 000

kunder

var frivilligt avstängda
från spel den sista
december

Händelser under året

Krafttag mot matchfixning

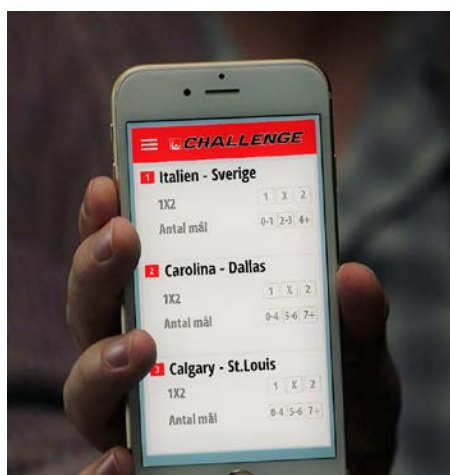
Under året har vi tagit krafttag för att stoppa kriminella element inom idrotten. Förutom de nationella samarbeten mot matchfixning som pågår arbetar Svenska Spel exempelvis med övervakning av insatser och oddsrörelser, registrerat spel för att kunna överlämna bra underlag till polis och åklagare, insatsbegränsningar och begränsat spelutbud. Allt för att göra det svårare att fuska. Läs mer på sidan 37.

VD Lennart Käll var på plats när spelarna i Örebro SK utbildades i matchfixning och spelansvar

Branschbäst på hållbarhet i Sverige

I den årliga undersökningen Sustainable Brand Index får svenska konsumenter bedöma vilka som är Sveriges mest hållbara varumärken. I 2017 års undersökning ingick 286 varumärken och Svenska Spel placerade sig på plats 97, och fick utnämningen "Branschbäst" bland spelbolagen.

En mängd nya produkter

Miljonregnet för Lotto, Triss Premium, Oddset Challenge, SkrapKeno och nya Vikinglotto, 2017 var året då vi kunde erbjuda kunderna ett stort antal nya spännande spelformer. Hos oss arbetar flera produktutvecklare kontinuerligt med att ta fram nya spel.

Att det just i år har skett flera stora nyheter beror bland annat på att resurser frigjordes efter de stora digitala infrastrukturinvesteringar som gjordes mellan 2013 och 2015.

– Vi har haft möjlighet att prioritera produktutveckling de senaste två åren. Det känns fantastiskt, säger produktchef Fredrik Wastenson.

Läs mer om våra nya spännande produkter på sidorna 24–25.

Succé för digitalt BankID

En välkommen nyhet för kunderna under året har varit möjligheten att registrera sig och logga in på sina spelsidor med hjälp av digitalt BankID. Kunderna kan numera även använda Swish vid insättning av pengar till sitt spelkonto.

Svenska Spel för mångfald!

Mångfald berikar och skapar dynamik. Därför strävar Svenska Spel efter jämställdhet vad gäller kön, ålder och etnicitet, samt respekt och acceptans för alla individers olikheter. Målet för vårt mångfaldsarbete är att skapa och behålla ett positivt mångfaldsperspektiv hos individen, arbetsgruppen och i bolaget som helhet.

Pride-flaggan hissades på huvudkontoret och medarbetare kunde delta i mångfaldsparaden, som ägde rum i Visby under Almedalsveckan.

Visste du att ...

... 493 000 personer är anslutna till Gräsroten? Det är ungefär 25 procent av alla Svenska Spels kunder. Det är kunderna som avgör hur de 50 miljoner kronorna från Gräsroten ska fördelas varje år. Pengarna går till ungdomsidrotten och föreningslivet i Sverige. Ungefär 8 300 föreningar är idag anslutna till Gräsroten, bland dessa finns samtliga av Riksidrottsförbundets 71 idrotter representerade.

Svenska folkets spelglädje

I samma ögonblick som Henrik Lundqvist räddade den fjärde av lika många kanadensiska straffar var Sveriges tionde VM-guld genom historien ett faktum. Turneringens skyttekung, 7 mål, William Nylander var snabbt framme och firade med målvaktshjälten. Dagen efter togs guldgruppen i Tre Kronor emot av tusentals supportrar på Sergels torg i Stockholm för traditionellt segerfirande.

Det är fjärde gången Sverige vinner VM-guld sedan Svenska Spel blev huvudsponsor för Svenska Ishockeyförbundet för mer än 20 år sedan. Samarbetet har bland annat omfattat Hockeyakademin som är Sveriges största talang- och utbildningsprogram för junior- och ungdomshockey. Det nuvarande avtalet, som tecknades 2015, löper fram till 2021 och omfattar ett totalt värde på upp till cirka 121 miljoner kronor. Det finns alltså gott om tid för fler VM-guld med Svenska Spel som huvudsponsor!

Triss-lycka för Maria från Nacka

Maria jublade av glädje när det visade sig att hon skrapat fram högsta vinsten på Triss i direktsändning i TV4 Nyhetsmorgon. Nya glada Trissvinnare koralas med rykande hastighet, inte mindre än 290 000 Trisslotter säljs dagligen i Sverige!

Forskningen om spelberoende – en investering i framtiden

I juni i år togs beslutet att spelberoende skrivs in i socialtjänstlagen och ska likställas med sjukdom som alkoholism och drogberoende. Uppslutningen på Svenska Spels Forskningsdag i oktober var också större än någonsin. Än så länge är spelberoende ett ungt forskningsområde i Sverige och mer forskning behövs för att ta fram nya behandlingsstrategier och åtgärder som har vetenskaplig förankring. Svenska Spel bidrar med cirka 7,5 MSEK årligen till forskning om spelberoende.

– Vi är stolta över att vara med och bidra till att forskning kring hur man förebygger spelberoende går framåt. Forskningen ger oss viktig information i vårt arbete med förebyggande åtgärder för att motverka spelproblem, säger Zenita Strandäng, hållbarhetschef på Svenska Spel.

Pia prisades på gala

Hon är en av svensk fotbolls viktigaste frontfigurer. Jublet fyllde lokalen när Pia Sundhage hyllades på Fotbollsgalan i november. Svenska Spel var med och möjliggjorde det nya Pia-stipendiet, där 500 000 kronor går till att stötta och utveckla svensk tjejfotboll.

Framtiden i fokus vid Spelakademin

I september samlades spelbranschen till den 26:e upplagan av Svenska Spels Spelakademi i Visby. Temat för året var "Sveriges nya spelmarknad – Let's come together" och diskussionerna gick höga. Spelakademin är forumet där svenska spelbranschen träffas, utbyter kunskap och diskuterar aktuella frågor. Denna gång kretsade mycket kring framtiden med den licensmarknad som väntas träda ikraft 1 januari 2019. Villkoren på marknaden diskuterades liksom hur andra europeiska licensmarknader fungerar. Branschens anseende och ett säkrat spelansvar var andra frågor i fokus.

Om Svenska Spel

Svenska Spel är det största, mest välkända och omtyckta spelbolaget på den svenska marknaden. Kunderna möter våra produkter och tjänster där de så önskar i digitala och fysiska miljöer. Oavsett var kunderna spelar vill vi att det blir en spännande och trygg spelupplevelse.

Vision
– Spel ska vara till glädje för alla!

VÅRT UPPDRAG

Svenska Spel ska verka för en sund och säker spelmarknad. Så lyder uppdraget. Vi ska värna sociala skyddsintressen och samtidigt tillgodose efterfrågan på attraktiva spel. För oss väger omtanken om kunden och att minimera de negativa effekterna av spelandet tyngre än vinstintresset.

AFFÄRSIDÉ

Svenska Spel ska erbjuda ett konkurrenskraftigt utbud av spännande och underhållande spelupplevelser på ett ansvarsfullt och säkert sätt.

KUNDLÖFTE

Vi är övertygade om att den bästa spelupplevelsen är underhållande, trygg och säker. Vi finns i alla moderna plattformar och vår kundservice är öppen och bemannad dygnet runt. Det är den spelupplevelsen vi vill ge dig. **Vi kallar det tillgänglighet.**

Med vårt breda utbud av spel lovar vi en stunds underhållning, drömmar, spänning och chans att vinna. I gemenskap med andra om man vill.

Vi kallar det spelglädje.

Vi ger våra kunder stöd och verktyg som hjälper dem att hålla koll på sitt spelande. Vi sätter kundernas frågor och spelsäkerhet främst.

Vi kallar det spelansvar.

VÅRA SPELFORMER

Svenska Spel har produkter inom kategorierna turspel, sportspel och casino. Här finns välkända varumärken som Lotto, Triss, Stryktipset och Oddset. Via en ny digital plattform erbjuds kunderna ett brett utbud av spel och tjänster i mobil, dator och surfplatta. På restauranger och bingohallar runt om i landet finns bolagets Vegasautomater. Svenska Spel har ett brett distributionsnät av ombud och affärspartner i såväl storstad som glesbygd, som säljer Svenska Spels produkter. Bolaget har fyra internationella casinon i Stockholm, Göteborg, Malmö och Sundsvall som erbjuder klassiska casinospel som Roulette, Black Jack och Poker. Läs mer på sidan 25.

TURSPEL

SPORTSPEL

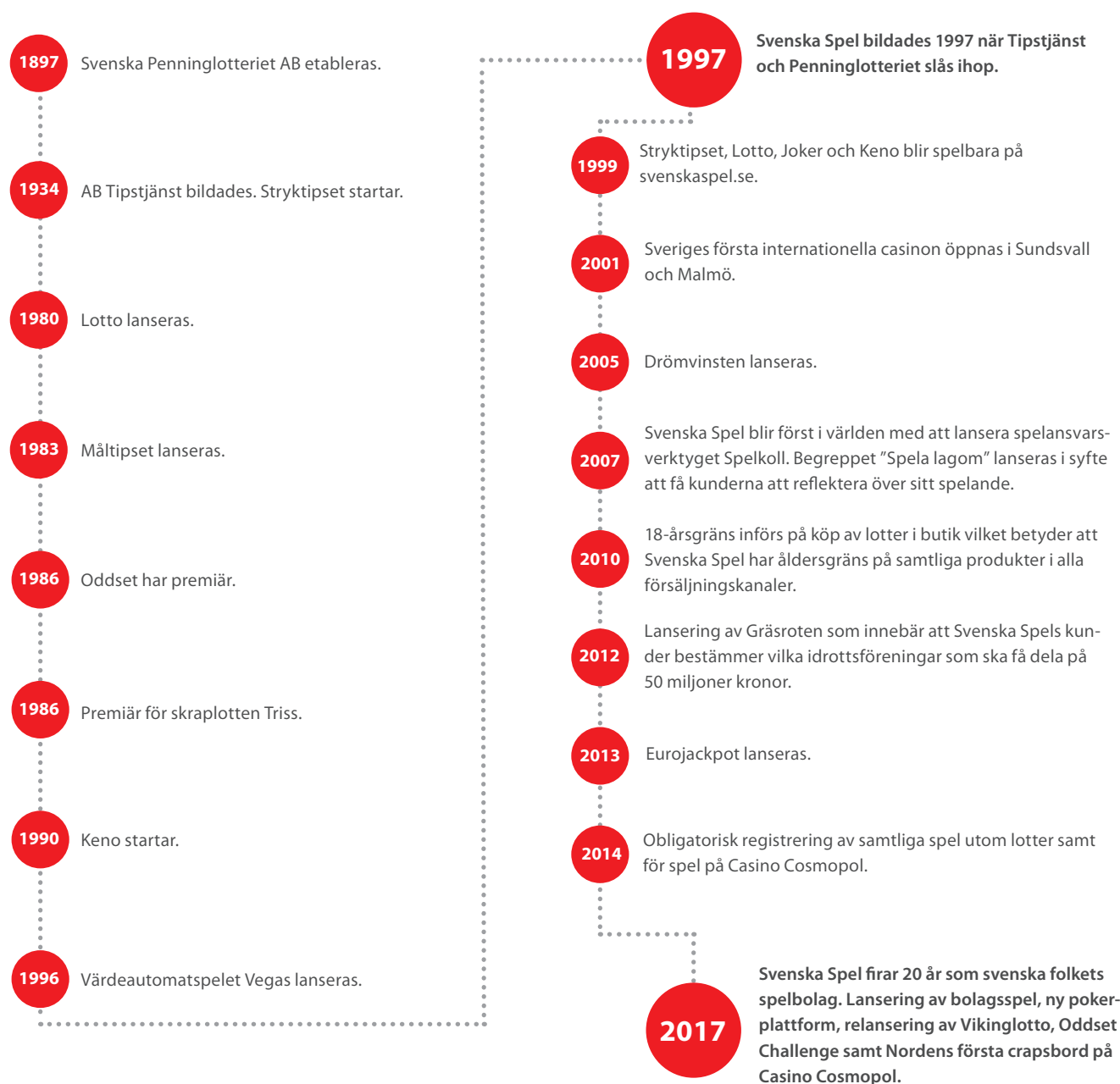

CASINOSPEL

Spelbolaget som skriver historia – nu blickar vi framåt!

Spännande spel under trygga former, kunden i fokus och en stark koppling till idrotten. Svenska Spel 2017 bygger vidare på en lång tradition av spelupplevelser. Här bjuder vi på en snabbspolning genom bolagets historia, med anor från 1897.

VD har ordet

Nya spelupplevelser och nöjda kunder stärker vår position

2017 var ett bra år för Svenska Spel, för alla som gillar spel och som vill att det ska ske under ansvarsfulla former. Under året firade vi 20 år som Svenska Spel och framtiden ser mer positiv och spännande ut än någonsin.

Lennart Käll, VD och koncernchef, Svenska Spel

Även detta år kan vi summera en mängd bra saker vi gjort för att positionera Svenska Spel som en ännu starkare aktör på spelmarknaden – för våra kunder, våra ägare och våra medarbetare. Trots nya rekordnivåer när det gäller marknadsföringen från alla aktörer, så behåller vi vår starka position som svenska folkets spelbolag.

RESULTAT SOM SKAPAR ÄGARVÄRDE

Svenska Spels helårsresultat för 2017 visar att vi klarar konkurrensen även finansiellt. Resultatet uppgår till 4 709 miljoner kronor, ett överskott som utbetalas till vår ägare staten. Ökade kostnader för anpassningar till de nya regelverken AML och GDPR, förberedelser inför ny spelmarknad, samt ökade kostnader för marknadsföring och sponsring har bidragit till ett något lägre resultat 2017 jämfört med 2016. Rörelsemarginalen på 21,8 procent innebär att vi lever upp till ägarmålet på 22 procent som är satt över en 5–7-årsperiod.

Vi avslutar året med ett bra försäljningsresultat och nettospelintäkter på 8 980 miljoner kronor, vilket är i nivå med föregående år. Konkurrenterna tar marknadsandelar endast tack vare att de idag kan erbjuda spelformer som Svenska Spel saknar tillstånd för, till exempel nätcasino och hästsport. Om knappt ett år har vi förhoppningsvis möjlighet att ta upp konkurrensen inom dessa områden med flera.

Vi ska också komma ihåg alla våra glada vinnare. Totalt betalade vi ut 12,4 miljarder i vinster till våra kunder under 2017 och Sverige fick 327 nya miljonärer. Försäljningen online växte kraftigt. Framför allt gäller det försäljning i mobilen som ökade med 49 procent under 2017.

Under året såg vi en positiv utveckling av Eurojackpot, Bingo, Skrapspel och nya Viking-lotto. Livespel på nya sporter och speltyper har haft en positiv effekt på Sportspelen.

Mixen, Stryktipset och Europatipset har ökat och våra kunder har även visat stort intresse för nya poolspelet Oddset Challenge. Däremot såg vi en försämring för Triss bland annat på grund av en ökad konkurrens i butik, Lotto inklusive Joker delvis på grund av omfördelning till andra nummerspelsprodukter i den egna portföljen.

SPELUPPLEVELSER TILL KUNDERNA

Vi möter kundernas efterfrågan när det gäller spelupplevelser med ett utökat utbud av nya produkter och tjänster. Vi strävar hela tiden efter att göra kundernas spelupplevelse ännu bättre, roligare och smidigare. Och för att göra det smidigt och säkert har vi under året lanserat inloggning via BankID och öppnat för överföringar via Swish, samtidigt som vi förstärkt utbudet av spel – inte minst i mobilen. Under december gjordes cirka 44 procent av alla insättningar via Swish, och cirka 40 procent av alla inloggnings gjordes genom BankID sedan lanseringen i slutet av augusti. Samtidigt fortsätter det fysiska mötet hos våra ombud att vara viktigt, att vi finns där kunderna finns när de vill spela.

Exempel på lanseringar är nattöppet på våra sportspel, nya bolagsspel, ny pokerplattform, nya Vikinglotto, Triss Premium, miljonregnet för Lotto, Lördagsgodis online, nya SkrapKeno, Craps och Baccarat Squeeze hos Casino Cosmopol och sex nya spel på våra Vegasautomater. Sportspelarna har erbjudits cirka 62 000 matcher och sportevent jämfört med cirka 21 000 under förra året, och i november lanserade vi Oddset Challenge.

Kunderna gillar det vi gör. Det kan vi till exempel se på det positiva gensvaret på våra digitala satsningar, men också på att vi under året nådde all-time-high i vår NKI (nöjd-kund-index) då hela 70 procent av kunderna var nöjda med den upplevelse vi erbjuder. Det är

något som gör mig extra stolt, eftersom NKI är kundernas betyg på hur väl de trivs hos oss.

Vår image är fortfarande med bred marginal högst av spelbolagen. Imagevärdet som mäter andelen svenskar mellan 18 och 75 år som är positiva till Svenska Spel uppgick till 50 procent för fjärde kvartalet 2017. Närmaste konkurrent ligger på 29 procent. Även om vår image är förhållandevis hög så är spelbranschens anseende som helhet alarmerande lågt, något som vi som bransch måste agera på gemensamt.

Kunderna gillar det vi gör.
Det kan vi till exempel se
på det positiva gensvaret
på våra digitala satsningar,
men också att vi under året
nådde all-time-high
i vårt Nöjd-Kund-
Index.

HÅLLBARHET ETT PRIORITERAT OMRÅDE

Hållbarhetsfrågor är viktiga och det visar sig inte minst i kundernas ökade medvetenhet när det gäller hållbarhet. Svenska Spels hållbarhetsarbete styrs av ett antal lagar och regler som ingår i ägarens krav, allt från FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter till Agenda 2030. Även om vi sedan många år arbetar med flera hållbarhetsområden, så har det blivit ännu tydligare under 2017 då FN:s Globala mål blev ett ägar krav för statliga bolag. Det känns bra att vi tillsammans kan göra skillnad för en bättre framtid.

Utifrån vår verksamhet har vi gjort en mappning mot de Globala målen och identifierat sju mål som Svenska Spel bidrar mest till. Sedan hänger dessa mål självklart ihop med andra mål som vi berör på olika sätt. Inom mål 3, Hälsa och välbefinnande, ligger missbruksproblematiken där spelansvaret ingår. Det är det område där vi riskerar att göra mest skada på individ och samhälle och som vi därför arbetar mest intensivt med, även om vi bidrar på olika sätt till alla mål.

Ett annat område där vi kan bidra är affärsetik och anti-korruption. Genom ett omfattande arbete med att förebygga matchfixning motverkar vi att spelbranschen används för penningtvätt och finansiering av terrorism. Under året har vi även gjort anpassningar för att säkerställa att vi efterlever det nya regelverket mot penningtvätt, AML, något som samtidigt garanterar våra kunder tryggt och säkert spel.

SPELANSVAR VIKTIGARE ÄN VINST

Spel ska vara till glädje för alla. Men spelberoendet genererar stora samhällsekonomiska effekter som kostar miljardbelopp årligen. Där har vi en viktig roll på den svenska spelmarknaden genom att bidra till att begränsa spelets skadeverkningar och sänka kostnaden för spelproblem i samhället.

Oavsett var lagstiftningen lägger kraven på spelansvaret, kommer vi på Svenska Spel att betrakta det som en lägstanivå. Det ska vara ett "golv" snarare än en "ribba". Jag är övertygad om att vi behövs som en normgivare på spelmarknaden som visar att det går att kombinera tillväxt och vinst med ett stort spelansvar och starkt konsumentskydd. Vi vill erbjuda spel som är till glädje för alla, där vägvisaren är att "ansvar är viktigare än vinst".

För att förebygga spelproblem erbjuder vi bland annat kunderna bättre verktyg som ger

dem bättre koll på sitt spelande. Vårt spelkollindex, där kunderna får betygsätta våra tjänster, visar att 8 av 10 kunder tycker att de får god hjälp att hålla koll på sitt spelande. En oberoende rapport från företaget Ramböll visade att Svenska Spels verktyg hade en verklig effekt för de kunder som använde dem.

Alla använder tyvärr inte våra verktyg och vi har inte haft tillstånd att kontakta spelare med ett riskabelt spelbeteende utan att först ha deras skriftliga godkännande. Men i den nya spellagen kommer vi att få en generell rätt att följa våra kunders spelbeteende och kontakta potentiella riskspelare, erbjuda dem stöd och hjälpa dem till avstängning från spel. Just nu pågår ett pilotprojekt på Svenska Spel med denna typ av uppsökande samtal som hittills gett goda resultat.

Det är fortsatt många spelare som väljer att stänga av sig eller som tar paus från spel under 24 timmar. Nästan 20 000 kunder var frivilligt avstängda tre månader eller längre per den sista december inom hela Svenska Spel inklusive Casino Cosmopol, cirka 2 000 fler än föregående kvartal. Under 2017 har vi även registrerat 21 000 knapptryckningar för 24 timmars paus.

Vi fortsätter också att stödja forskningen. I oktober genomfördes den årliga Forskningsdagen då Svenska Spels oberoende Forskningsråd samlade några av landets främsta forskare och aktörer inom spelberoende. En viktig händelse på området är att spelmissbruk från årsskiftet klassas som en sjukdom och ingår i socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen.

IDROTTENS BÄSTA VÄN

Vi och idrotten brukar säga att Svenska Spel är idrottens bästa vän, och vi är extra stolta över att vi under året stärkt vårt samarbete

med idrotten genom flera initiativ. Ett av de största är att vi har tecknat ett historiskt avtal med Riksidrottsförbundet där vi tillsammans arbetar för att få fler människor i rörelse. Under 2017 var det också första gången som vi delade ut pengar från Riksidrottsförbundets och Svenska Spels nya Framåtsfond. Alla specialidrottsförbund har möjlighet att söka medel ur fonden för att testa idéer kring nya former av fysisk aktivitet för att få fler i rörelse.

Just nu arbetar vi med de anpassningar av organisationen som kommer att behövas för att leva upp till den nya spellagstiftningens krav.

Vi har även bidragit till barn- och ungdomsverksamheten hos landets idrottsföreningar genom Gräsroten. Under 2017 har 486 474 kunder valt sin favoritförening när de spelat och därmed varit med och fördelat 50 miljoner kronor till 8 190 föreningar inom 71 olika idrotter.

En viktig fråga inom idrotten är jämställdhet. Vi strävar aktivt efter att fler förbund ska följa handbollens och innebandyns modell där damer och herrar har samma ersättning. I våra avtal med idrotten eftersträvar vi balans och garantier för jämställdhet. Vi kommer att fortsätta vara aktiva med att påverka att det sker i en positiv riktning framåt för svensk idrott!

FRAMÅT MOT EN NY SPELMARKNAD

Den sista mars 2017 presenterades spelutredningen och strax innan jul stod det klart vad regeringens förslag till ny spellagstiftning kommer att innehålla. Förutsatt att förslaget klubbas av riksdagen, kan vi från och med den 1 januari 2019 ha en svensk spelmarknad med samma regler och villkor för alla licensierade bolag, och där det krävs att spelbolagen visar omsorg om sina kunder.

När det här skrivs är det mindre än ett år kvar och just nu arbetar vi med de anpassningar av organisationen som kommer att behövas för att leva upp till den nya spellagstiftningens och konkurrenslagstiftningens krav. Det gör vi genom en tydlig uppdelning av verksamheten som verkar under licens och den övriga verksamheten. Det blir ett spännande år och vi kommer att vara väl förberedda inför en ny spelmarknad.

Vi ser fram emot en spelmarknad på lika villkor, där vi kan fortsätta att utveckla och stärka vår affär både för kunderna, ägarna och medarbetarna, och där spel är till glädje för alla.

Slutligen har jag som tidigare kommunicerat valt att lämna Svenska Spel sommaren 2018. Jag är på mitt sjunde år som vd och vi står inför en ny spelmarknad 2019, därför är det ett bra tillfälle att lämna över till en ny vd som kan fortsätta utveckla Svenska Spel.

Visby, mars 2018

Lennart Käll
VD och koncernchef

Vi ska fortsätta vara marknadsledande

Mycket har hänt sedan Erik Strand tillträdde som styrelseordförande för Svenska Spel 2016. Spellicensutredningen har presenterats och vi står troligen inför den största förändringen på spelmarknaden i modern tid. Och då har styrelsen en viktig roll i förändringsarbetet. Vi pratade med Erik Strand om hur han ser på Svenska Spels framtid.

VILKEN POSITION SKA SVENSKA SPEL HA PÅ EN FÖRÄNDRAD SPELMARKNAD?

– Det finns bara en position och det är att fortsätta vara ledande på marknaden, och det självklara valet för säkra och trygga spel. Svenska Spel har en enorm styrka och det i dubbel bemärkelse. Vi har både flest kunder och vi ägs av svenska folket. Den styrkan och ledande positionen har vi som ambition att behålla.

Vår uppgift som styrelse är att se till att Svenska Spels ledning får rätta förutsättningar att agera i syfte att behålla och utveckla den ledande positionen, och det oavsett hur marknaden ser ut. Men vi ska också säkra att vi företräder ägarna och gör allt för att bevara och öka Svenska Spels värde.

ÄR SVENSKA SPEL FÖRBERETT FÖR EN NY MARKNAD?

– Vi känner oss väl förberedda, även om förberedelserna operativt och praktiskt kommer att pågå in i det sista. Vi har en stor styrka i Svenska Spels position idag, samt i vår omfattande kompetens och långa erfarenhet.

Men, och det är ett viktigt men, utöver det krävs det att vi är förändringsbenägna. Det måste vi vara för att klara den stora omställning vi står inför. Alla människor har olika känslor och förmågor till förändring, men som företag vill vi välkomna och omfamna förändring.

Jag ser väldigt positivt på förändring. Förändring är kraften bakom hela den mänskliga utvecklingen och förändring är också något positivt som man kan påverka. Det är inte farligt om man är väl förberedd och det är Svenska Spel. Vi ser fram emot en förändrad spelmarknad på lika villkor.

Erik Strand, ordförande, Svenska Spel

VILKEN BETYDELSE KOMMER SVENSKA SPEL ATT HA FÖR SVENSK IDROTT FRAMÖVER?

– Svenska Spel kommer att vara en fortsatt viktig aktör inom svensk idrott. Vi har investerat i idrotten sedan 1934 och vi räknar med att fortsätta det samarbetet. Vi vill vara en del av att utveckla svensk idrott hela vägen från breddidrott till elit.

Det senaste året har vi bland annat tillsammans med Riksidrottsförbundet gjort en gemensam satsning "Framåt för fler i rörelse". Med det initiativet vill vi som engagerad samhällsaktör vara med och bidra till att bryta trenden med ökat stillasittande och inaktivi-

tet bland barn och unga. Genom samarbetet kan vi involvera hela idrottsrörelsen med alla specialförbund ända ut till föreningsnivå. Det innebär att vi kan göra skillnad för ännu fler människor. Det är positivt för såväl svenska folket som svensk idrott och för Svenska Spel.

Vi ser fram emot en förändrad spelmarknad på lika villkor.

Den svenska spelmarknaden

Utvecklingen går fort och kundernas förväntningar och beteenden förändras i snabb takt. För att leva upp till kundernas förväntningar måste företag vara snabba, anpassningsbara och ta tillvara de möjligheter utvecklingen för med sig.

Fem omvärldstrender

1

Kundernas krav på tillgänglighet och enkelhet

Konsumenter förväntar sig att det ska finnas en enkel och lättförståelig tjänst eller app som löser deras behov vid rätt tillfälle i rätt kanal. Det handlar främst om tillgänglighet och funktionalitet i mobilen, möjligheten att enkelt köpa en produkt eller snabbt få information om halvtidsresultat i en fotbollsmatch eller rätta en lottorad. Det innebär att de flesta företag fokuserar på att utveckla sina tjänster i mobilen.

2

Kunderna är mer medvetna och vill konsumera sunt

Allt fler konsumenter och medarbetare tycker att socialt ansvarstagande och miljö är viktiga frågor när de väljer vad och hos vem de ska handla eller arbeta. Många förväntar sig inte bara att företagen bedriver sin kärnverksamhet på ett ansvarsfullt och hållbart sätt. De litar inte på att staten och myndigheterna löser alla samhällsfrågor, utan förväntar sig att företag tar ett ökat socialt ansvar, utöver sin kärnverksamhet. Spelbolag som ligger i framkant, inte minst kring spelansvar, har en konkurrensfördel. Allt fler spelbolag börjar prata om spelansvar och visa ambition genom att lansera olika spelansvarsverktyg.

3

Krav på snabb leverans och omedelbar belöning

Konsumenterna förväntar sig allt snabbare leverans, respons och belöning. Det är en trend inom flera branscher, inte minst inom spel där tillväxten drivs av snabba och mer riskfyllda spel, och där tiden mellan insats och utfall är mycket kort. Trenden drivs även av ökad tillgänglighet via bärbara enheter som mobiler och surfplattor. De snabbast växande spelen är nätcasino och då i synnerhet livecasino, samt livespel på sport. Live-

spel på sport växer snabbt med allt fler spelobjekt per match – en trend som kallas "instant betting". Trots att fotbollsmatchen kanske redan är avgjord erbjuds spelaren olika spelalternativ och det uppstår ett slags hybrid mellan casino- och sportspel.

4

Sömlösa kundmöten i alla kanaler ...

Med flera plattformar, såsom datorer, surfplattor och mobiler, förväntar sig konsumenten en sömlös upplevelse i sitt möte med företaget, vare sig det handlar om nyhetsmedia, film eller e-handel. Det konsumenten gör på en plattform måste avspeglas i nästa interaktion med företaget även om det sker på en annan plattform eller vid ett fysiskt möte. Det innebär både utmaningar och möjligheter för företag som behöver ha en strategi för hur man skapar en sådan "omnikanalupplevelse".

5

... och på flera skärmar samtidigt

Det har blivit allt vanligare att konsumenter använder flera skärmar parallellt för att förstärka och komplettera intrycken av det man ser och upplever. Oftast handlar det om att på en andra skärm, exempelvis en mobil, interagera kring det man ser på en första skärm, oftast TVn. I spelvärlden kan man till exempel via mobil eller surfplatta söka information om en pågående match, vilket tar interaktionen till ytterligare en nivå. För spelbolag ger det möjlighet att kommunicera med kunderna under hela matchen.

I väntan på en omreglerad spelmarknad

Den svenska spelmarknaden består av i Sverige reglerade spelbolag och utlandsbaserade spelbolag utan tillstånd i Sverige. Det finns även en illegal marknad. Den 1 januari 2019 väntas en ny licensmarknad träda i kraft.

Tillväxten på den svenska spelmarknaden uppgår till cirka 3 procent per år och drivs huvudsakligen av ett ökat spelande online, främst på nätcasino. De utlandsbaserade bolagen står för merparten av ökningen. Svenska Spel har störst marknadsandel, även om den har minskat något de senare åren i takt med att marknaden har vuxit. Den främsta anledningen är att vi fortfarande saknar tillstånd för att bedriva nätcasino som är det största spelet på marknaden.

Konkurrensen från de utlandsbaserade spelbolagen, som uppskattas ha mer än hälften av onlinemarknaden, är betydande. Svenska Spels marknadsandel uppgår till 39,7 procent (40,5). Svenska Spels andel på onlinemarknaden 2017 uppskattas till 21,9 procent (20,8).

Nettospelintäkterna för de reglerade svenska spelbolagen uppgick till cirka 17 100 miljoner kronor (17 100). Om man lägger till de utländska spelbolagens nettospelintäkter på 5 500 miljoner kronor (5 100) uppgår den totala kända svenska spelmarknaden 2017 till 22 600 miljoner kronor (22 200).

FÖRSLAG TILL OMREGLERING AV MARKNADEN

I mars 2017 lämnade utredaren sitt förslag till utformning av den framtida spelmarknaden till regeringen. Spelregleringen, som innebär en licensmarknad, väntas träda i kraft 1 januari 2019. Licenser kommer enligt förslag att

kunna sökas från juli 2018. En licensmarknad väntas skapa lika villkor för alla aktörer på marknaden. Den nya spelregleringen ska karakteriseras av högt konsumentskydd, hög säkerhet och tydliga förutsättningar för att verka på marknaden. Förslaget innehåller flera krav på spelansvarstjänster, såsom registrering av allt spel, skyldighet för företagen att agera vid misstanke om att kunder har spelproblem, samt möjlighet för kunderna att sätta gränser i tid och pengar och stänga av sig själva från spelande.

NY BRANSCHORGANISATION SKA STÄRKA FÖRTROENDET

Spelbranschens Etiska Råd (SPER) har arbetat i många år med fokus på frågor kring spelreklam och spelansvar. I april 2017 ombildades SPER till Spelbranschens Riksorganisation som ska företräda alla aktörer med tillstånd att bedriva spel i Sverige, såväl online som offline. Branschorganisationen bildas med anledning av omregleringen och syftet är att stärka förtroendet för branschen som helhet.

Arbetet i Spelbranschens Riksorganisation kommer att vara inriktat på att skapa en sund, modern och hållbar spelmarknad. Utöver frågor kring etisk marknadsföring och spelansvar är ambitionen att öka kunskapen om spel och verka för ytterligare forskning inom området. Svenska Spels vd Lennart Käll är styrelsens ordförande och Jenny Nilzon är vd.

Vi får ofta frågan...

Vad är viktigt på en framtida spelmarknad?

Det är viktigt att vi får en reglering som är långsiktigt hållbar, där konsumentskyddet sätts främst och alla aktörer verkar på samma villkor. Att den framtida spellagstiftningen omfattar en marknadsövergripande avstängningsfunktion för spelare, ett spelfuskbrott samt att den ålägger alla spelbolag en omsorgsplikt om sina kunder, det ser vi som mycket viktigt.

Dessutom önskar vi att krav på spelansvarstjänster och marknadsföring ska anpassas utifrån spelens risknivå – det är skillnad på nätcasino och en Trisslott.

Aktörer på den svenska spelmarknaden

Svenska Spel och AB Trav och Galopp (ATG) är de största reglerade aktörerna och båda får sina speltillstånd av regeringen. Övriga i Sverige reglerade aktörer får sina speltillstånd av Lotteriinspektionen.

De utlandsbaserade spelbolagen finns huvudsakligen online. Dessa bolag följer inte samma lagar och restriktioner som de svenska aktörerna, till exempel när det gäller vilka spel de kan erbjuda och hur de marknadsför sig.

Aktörer med tillstånd att verka i Sverige

- › AB Trav och Galopp (ATG)
- › Cherrybolagen
- › Folkspel
- › Föreningar som driver bingo hallar
- › PostkodLotteriet
- › Svenska Spel
- › Övriga folkrörelselotterier

Större utlandsbaserade aktörer utan tillstånd att verka i Sverige:

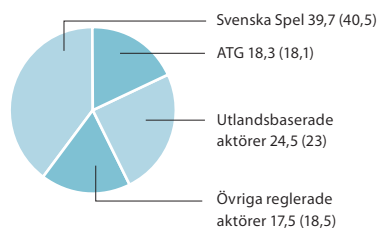
- › Bet 365
- › Betsson
- › Expekt
- › Kindred Group (f.d. Unibet Group)
- › Leo Vegas
- › Mr Green
- › NordicBet
- › Pokerstars

Fakta om den svenska spelmarknaden

Den totala kända spelmarknaden uppgick 2017 till 22,6 miljarder kronor (nettospelintäkter).

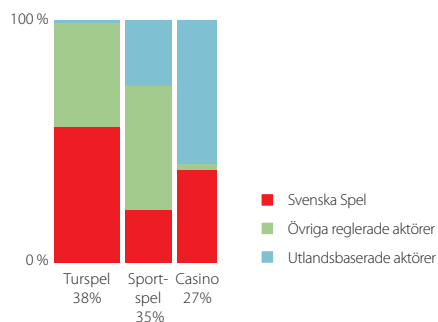

Nettospelintäkter reglerade och utlandsbaserade aktörer, %

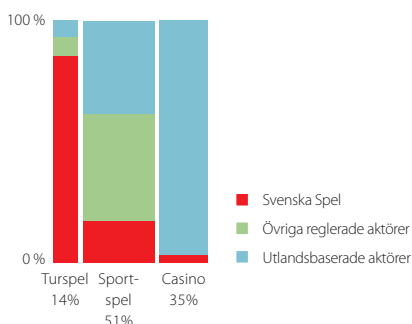
Övriga reglerade avser: Folkrorelsernas spel och lotterier, Bingo, rikslotterier (bl.a. PostkodLotteriet, Folkspel, Miljonlotteriet, A-lotterierna), regionala och lokala lotterier, samt bolag som har tillstånd att arrangera restaurangcasino i Sverige.

Fördelning av totala spelmarknaden per produktkategori och aktör 2017

I kategorin turspel ingår lotter och nummerspel. Till de sportbaserade produkterna räknas även travsport och i casinospel ingår nätpoker och Vegas. Med utlandsbaserad aktör avses spelbolag som anordnar spel om pengar för allmänheten utan tillstånd och stöd i svensk lagstiftning.

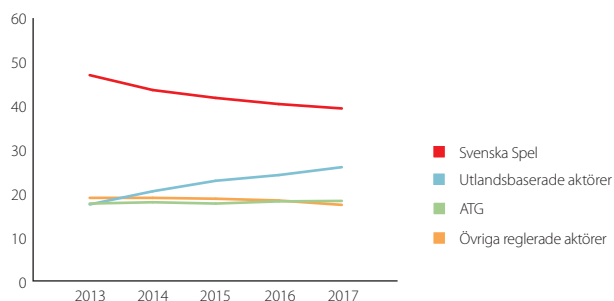
Fördelning av totala onlinemarknaden per produktkategori och aktör 2017

Källa: Statistik från Lotteriinspektionen samt Svenska Spels uppskattning av de utlandsbaserade aktörernas nettospelintäkter.

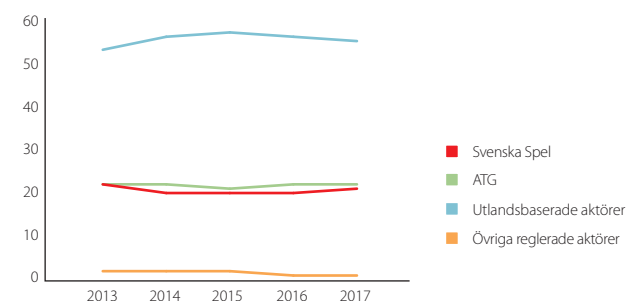
Marknadsandelar (nettospelintäkter) Sverige 2013–2017

Totala marknaden, %

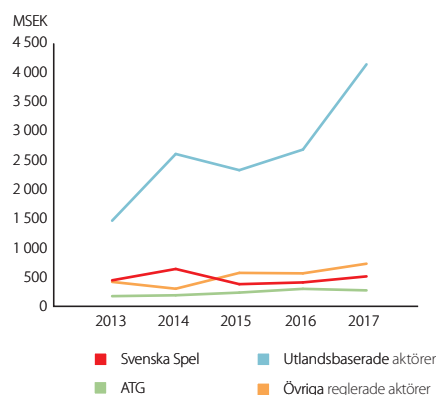
Källa: Statistik från Lotteriinspektionen samt Svenska Spels uppskattning av de utlandsbaserade spelbolagens nettospelintäkter. Uppskattningen av de utlandsbaserade spelbolagens nettospelintäkter bygger främst på kontinuerliga marknadsundersökningar som genomförs av Svenska Spel.

Online, %

Källa: Statistik från Lotteriinspektionen samt Svenska Spels uppskattning av de utlandsbaserade spelbolagens nettospelintäkter.

Reklaminvesteringar för svenska spelmarknaden

Källa: TNS Sifo:s reklammatningar (bruttoinvesteringar)

REKLAMINVESTERINGARNA FORTSÄTTER ATT ÖKA

Under 2017 ökade spelbranschens reklaminvesteringar, inklusive marknadsföring online, med cirka 44 procent till 5 554 miljoner kronor brutto.

Ökningen kan förklaras av en kombination av att det är fler annonsörer (främst onlinecasino) och även att många aktörer ökat sina investeringar. I TNS Sifo:s årsrapport över reklammatningar har all internetmarknadsföring exkluderat tidigare år på grund av undermålig kvalitet på data som samlats in. Utfallet för de totala medieinvesteringarna helåret 2016 och 2017 är därmed inte jämförbara. Det råder dessutom en osäkerhet om TNS Sifo lyckats få med all internetpendering i 2017 års rapportering.

De utlandsbaserade aktörerna står för cirka 74 procent av marknadsföringen i Sverige. Sedan 2013 har Svenska Spels andel av de totala reklaminvesteringarna minskat från 18 procent till 9 procent.

I Oddsets kampanj "Partiska kommentatorer" kunde fotbollsälskare följa matchen mellan Malmö FF och Hammarby efter vilket matchresultat man önskade eller bettade på. Det var med passion, engagemang och utan någon som helst objektivitet som programledaren Filip Hammar kommenterade för Malmö och artisten Magnus Carlson för Hammarby. Den som satsat på oavgjort resultat kunde lyssna på tidigare tränaren och expertkommentatorn Bosse Petersson. Kampanjen nominerades till flera fina PR-priser under 2017 och vann guld på Spinngalan i kategorin "Årets sociala mediekampanj".

Storsäljaren Triss släpps i olika kampanjutföranden varje år. 2017 fick för första gången en artist, Ace Wilder, designa lotten. I samband med lanseringen av "Skrapa i neon" i juni släppte Ace Wilder också en cover av 80-talshiten "Dansa i neon".

Vi får ofta frågan...

Varför marknadsför Svenska Spel sina spel?

Svenska Spel verkar på en konkurrenssatt marknad, vilket bland annat visar sig i form av ökade investeringar i marknadsföring. Att marknadsföra våra produkter och tjänster är en förutsättning för att vi ska konkurrera,

samt informera och motivera kunderna till att använda våra spelansvarsverktyg. Vissa spel har en förhöjd risk ur beroendesynpunkt. I dessa fall är vi mycket restriktiva med marknadsföringen.

Svenska Spel skapar värde för kunder, medarbetare och ägare

Vårt viktigaste uppdrag är att skapa spelglädje på ett ansvarsfullt sätt och minska spelandets skadeverkningar för individen och samhället.

Affärsidé

Vi ska erbjuda ett konkurrenskraftigt utbud av spännande och underhållande spel på ett ansvarsfullt och säkert sätt.

Kundlöfte

Tillgänglighet – Spelglädje – Spelansvar
Våra spel finns på alla plattformar och det går att nå vår kundservice dygnet runt. Vi lovar en stunds underhållning och spänning samtidigt som vi ger våra kunder verktyg för att hålla koll på sitt spelande.

Intressentdialog

Vi för en aktiv dialog med våra prioriterade intressenter – kunder, ägare, intressentorganisationer och medarbetare – och tar hänsyn till deras förväntningar och krav vid utformningen av vår strategi och mål.

Väsentlighetsanalys

Prioriterade hållbarhetsfrågor är spelansvar, anti-korruption, affärsetik, mångfald och jämställdhet. Vi arbetar även med frågor som rör mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och miljö.

Strategi

Svenska Spels övergripande strategi och vägvisare är att genom "Upplevelse och ansvar" fortsätta att växa och bibehålla en ledande position på marknaden. Vi skapar värde för kunder, medarbetare och ägare.

Värdegrund

Vision:
**Spel ska vara till
 glädje för alla!**

Upplevelse och ansvar

**Den bästa och tryggaste
spelupplevelsen**

Engagerade medarbetare

**Värde för ägare
och samhälle**

Mål och måluppfyllelse

För att säkerställa att vi gör framsteg och arbetar med rätt saker har vi formulerat mål för verksamheten. Vi mäter hur vi ligger till i förhållande till målen och till vad som händer på marknaden.

Värde

Genom arbetet med de tre perspektiven – kund, medarbetare och ägare – skapar vi värde för våra prioriterade intressenter. Vi strävar ständigt mot att minska spelets skadeverkningar och erbjuder våra kunder en trygg och spännande upplevelse, medarbetarna en utvecklande och inspirerande arbetsmiljö, och till ägarna levererar vi avkastning och en långsiktigt hållbar verksamhet.

• • • • Tillgängliga • Omtänksamma • Engagerade • • •

Framåt för en långsiktigt hållbar utveckling

Svenska Spels strategier ska säkra en långsiktigt hållbar utveckling för bolaget, den svenska spelmarknaden, kunderna och samhället i stort. Dialogen med intressenterna är en viktig del i utvecklingen av en hållbar verksamhet.

Svenska Spel har en bred ansats till hållbarhet. Vår verksamhet ska bedrivas på ett sätt som är socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart. Utöver spelansvaret har vi ambitionen att arbeta föredömligt med alla relevanta hållbarhetsområden. Vi prioriterar frågor som är viktiga utifrån samhällsuppdraget och väsentlighetsanalysen.

INTRESSENTERNA PRIORITERAR SPELANSVARET

Vi undersöker regelbundet intressenternas syn på bolagets verksamhet. Analysen ligger till grund för verksamhetsutveckling, prioritering av aktiviteter och utformningen av Svenska Spels strategi- och hållbarhetsarbete.

Våra intressenter tycker att spelansvaret är det viktigaste området inom ramen för vårt hållbarhetsarbete. Spelansvarsarbetet är relativt välkänt och många av våra insatser är uppskattade.

Affärsetik och anti-korruption är två andra prioriterade områden. Båda är starkt kopp-

lade till spelverksamheten och en förutsättning för en långsiktigt sund och hållbar verksamhet. Risker kopplade till spelansvaret och de övriga hållbarhetsfrågorna är integrerade i bolagets riskarbete. På sidan 37 beskrivs bland annat arbetet mot matchfixning och penningtvätt. Läs mer om bolagets hållbarhetsrisker och riskhantering på sidan 54.

Mångfalds- och jämställdhetsfrågorna rankas också högt av intressenterna. Kännedomen om vårt arbete inom dessa områden är låg, men intressenterna litar på att bolaget hanterar frågorna på ett bra sätt. En del intressenter tycker dock att vi kan arbeta mer med att rekrytera med mångfald och att jämställdheten i ledande befattningar kan förbättras.

Områden som arbetsvillkor, mänskliga rättigheter och miljö är viktiga men ges lägre prioritet då intressenterna ser att Svenska Spels påverkan eller risker kopplade till dessa områden är begränsade.

DIALOGEN MED VÅRA INTRESSENTER

Svenska Spels prioriterade intressenter är de som bedöms ha störst inflytande över och störst intresse för bolagets verksamhet och hållbarhetsarbete, det vill säga kunder, ägare, intresseorganisationer och medarbetare. Nedan redovisas några av de frågor som intressenterna har lyft i dialogen med Svenska Spel under 2017 och hur vi har svarat på dem.

NYA CSR-RIKTLINJER FÖR EUROPEAN LOTTERIES

Under 2017 bidrog Svenska Spel i arbetet med framtagandet av riktlinjer för CSR-arbetet inom European Lotteries. Implementering kommer att ske under 2018.

Långsiktigt hållbar utveckling för Svenska Spel

Genom att låta upplevelse och ansvar gå hand i hand och integrera hållbarhetsarbetet i affärsmodellen arbetar vi för ett långsiktigt hållbart företagande. Spelansvaret är Svenska Spels främsta bidrag för en hållbar utveckling. Utöver det arbetar bolaget med sju hållbarhetsområden där anti-korruption och affärsetik är de mest prioriterade för vår verksamhet.

På sidorna 20 och 30 kan du läsa mera om våra hållbarhetsmål som är markerade med symbolen.

Intressenternas förväntningar och vår respons

Exempel på kundernas förväntningar 2017

- › Kombination spelglädje – spelansvar
- › Attraktiva produkter och tjänster
- › Möjlighet att begränsa spelet
- › Tillgänglighet
- › Stöd till idrotten

Exempel på dialog och aktiviteter under 2017

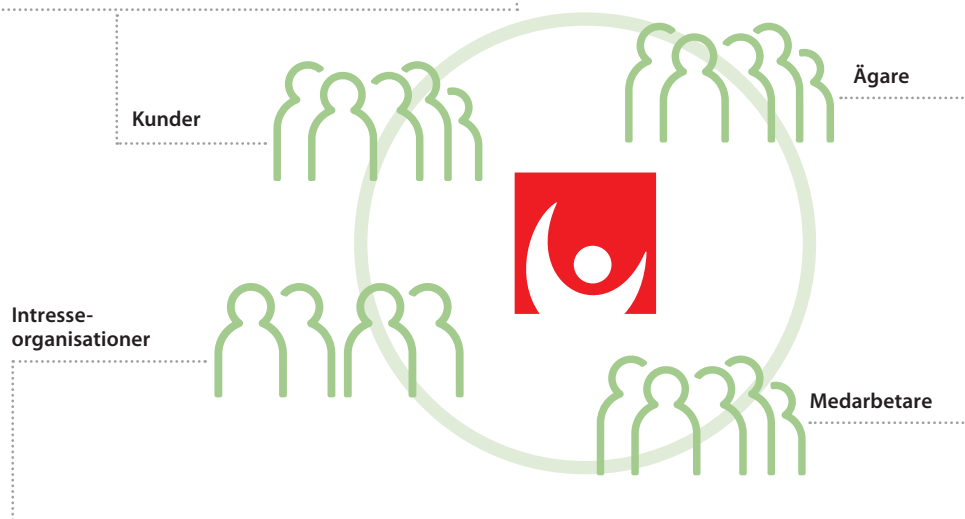
- ✓ Spelansvarsverktyg tillgängliga vid Mina Spel
- ✓ Lanseringar av ett flertal produktnyheter
- ✓ BankID – säkrare och enklare inloggning för kund
- ✓ Swish och Masterpass – nya insättningsmetoder till kundernas spelkonton
- ✓ Kundservice öppet 24/7
- ✓ 50 miljoner kronor till idrotten genom Gräsröten

Exempel på ägarens förväntningar 2017

- › Fördöme i branschen
- › Balans mellan försäljning och ansvar
- › Samordningsorgan mot matchfixning
- › Marknadsföring utifrån samhällspåverkan

Exempel på dialog och aktiviteter under 2017

- ✓ Drivande i Spelbranschens Riksorganisation (SPER)
- ✓ Samarbetsavtal med Riksidrottsförbundet mot matchfixning
- ✓ Internt etiskt råd för samordning av bolagets marknadskommunikation

Exempel på intresseorganisationers förväntningar 2017

- › Forskning och utvärdering kring effekter av spelansvarsåtgärder
- › Kommunikation kring spelansvar och problemspelande
- › Information till idrottsklubbar om matchfixning och spelansvar

Exempel på dialog och aktiviteter under 2017

- ✓ Deltagande vid spelberoendeföreningars stödgrupper
- ✓ Forskningsråd och forskningsdagen
- ✓ Utveckling av spelagom.se med interaktiva appar
- ✓ Utökad lansering av spelansvarsutbildning till idrotten

Exempel på medarbetarnas förväntningar 2017

- › Kompetensutveckling
- › Arbetsmiljö och hälsa
- › Kommunikation och utbildning

Exempel på dialog och aktiviteter under 2017

- ✓ Interna utbildningar/kurser
- ✓ Mål- och utvecklingsdialog
- ✓ Arbetsmiljöundersökning
- ✓ Facklig samverkan
- ✓ Mångfaldsinitiativ, Mitt Livs chans

Parul Sharma, Hållbarhetsexpert

”Alla aktörer spelar en lika viktig roll”

I september 2015 antog FN en resolution med 17 globala mål för hållbar utveckling. Hållbarhetsexperten Parul Sharma ger här sin syn på hur Sverige och Svenska Spel kan bidra till att målen uppfylls.

Hur ligger Sverige till i arbetet med de Globala målen?

Inom Sveriges gränser ligger vi bra till i arbetet med de gröna målen. Men i ett globalt perspektiv är vi en av de tio största bovarna när det gäller koldioxidutsläpp per capita. Det har att göra med att mycket av det vi konsumerar produceras utanför Sverige. Vår största utmaning är därför att arbeta för mål 12 – en hållbar konsumtion och produktion. Här måste vi lägga in en enorm växel, både på nationell nivå och företagsnivå.

Hur kan företagen bidra?

Alla aktörer spelar en lika viktig roll och måste samarbeta för att säkerställa att det vi konsumerar är framställt med miljömässiga och sociala hänsyn. Att företag arbetar med återvinning och återanvändning är ingen garanti för att produktionen sker på ett rättvist sätt. Företagen måste ta ett större grepp om värdekedjan, granska sina leverantörer och kommunicera resultaten. Om alla gör det har vi kommit långt på vägen mot mål 12.

Vilka andra målområden är viktiga?

Sverige är det OECD-land där de ekonomiska och sociala klyftorna vuxit mest sedan 1990-talet. Vi är bland annat det

land i Europa där det är svårast att få arbete för personer med utomeuropeiskt ursprung. Här kan alla företag, inklusive Svenska Spel, arbeta för en ökad mångfald i personalstyrkan, både genom att ta in medarbetare med olika etnicitet men även med olika former av funktionshinder. På så vis kan de bidra till mål 5 och mål 10 som rör jämställdhet och minskad ojämlikhet.

”

Jag är imponerad av Svenska Spels kunskap och insatser, och hur man samarbetar med andra aktörer kring problematiken.

Inom vilket område har Svenska Spel kommit längst?

Det är förstås i arbetet mot spelberoende. Jag är imponerad av Svenska Spels kunskap och insatser, och hur man samarbetar med andra aktörer kring problematiken. Jag hoppas att andra företag kan inspireras och inse att arbetet med hållbarhetsfrågor måste grundas på kunskap och förståelse för att insatserna ska få avsedd verkan.

Svenska Spel bidrar till FN:s Globala mål

FN antog 2015 sjutton globala mål för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. Svenska Spel arbetar med och bidrar till att uppfylla dessa mål. Med utgångspunkt i verksamheten har vi identifierat vilka mål vi har bäst förutsättningar att kunna påverka och bidra till.

FOKUSOMRÅDE SVENSKA SPELS HÅLLBARHETSMÅL 2018–2019

FN:S GLOBALA MÅL

Prioriterade områden		
Spelansvar	› Fler av våra kunder är medvetna om sitt spelande och gör val utifrån det. › Färre av våra kunder har spelproblem. › Färre av våra kunder utvecklar spelproblem.	
Affärsetik & anti-korruption	› 100 % av medarbetarna i koncernen ska ha genomgått en grundläggande utbildning rörande bolagets arbete med att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.	
Mångfald & jämställdhet	› Medarbetare med utländsk bakgrund inom koncernen ska vara minst 28 %.	
	› Könsfördelningen bland chefer inom koncernen ska ligga mellan 45–55 %.	
Övriga definierade områden		
Arbetsvillkor	› Svenska Spelkoncernen ska vara 100 % fri från diskriminering, kränkningar och trakasserier.	
Mänskliga rättigheter	› 100 % av de leverantörer som löpande identifieras i bolagets riskanalys ska ha genomgått screening avseende mänskliga rättigheter. › Svenska Spel ska genomföra 1–2 leverantörsrevisioner/år.	
Miljö	› Svenska Spel ska sänka bolagets CO ₂ -utsläpp med 50 % mellan åren 2010–2020.	

Svenska Spel följer Global Compact

Svenska Spel anslöt sig 2015 till FN:s Global Compact och initiativets tio principer som grundar sig på internationellt erkända regelverk som ILO-konventioner och mänskliga rättighetskonventioner. På så vis säkrar Svenska Spel att bolaget arbetar heltäckande med sitt ansvar.

Svenska Spel redovisar årligen hur man arbetar med de tio principerna genom en årlig COP (Communication on Progress) till Global Compact som även kan läsas på Svenska Spels webbplats.

Läs mer om hur vi arbetar för att uppfylla våra hållbarhetsmål i strategiavsnittet på sidorna 20–39.

Kunderna ska få den bästa och tryggaste spelupplevelsen

Vi är övertygade om att den bästa spelupplevelsen är underhållande och spännande samtidigt som den är trygg och säker.

En spännande och underhållande spelupplevelse krävs för att kunderna ska välja Svenska Spel framför andra alternativ. Vi erbjuder ett stort antal produkter inom sportspel, turspel och casinospel som ger både spänning och glädje.

SPELUPPLEVELSEN I CENTRUM

Vi fokuserar på upplevelsen genom hela spelet; före–under–efter. Att exempelvis under pågående match kunna följa hur många rätt man har på Stryktipset är för många en spännande upplevelse. Det finns möjlighet att spela tillsammans, rätta och kommentera varandras tipsrader, interagera under spelet och även efter spelet vid rättningen. Vilken information man vill ha och på vilket sätt väljer kunden enkelt själv. Svenska Spels kundservice har dessutom öppet dygnet runt, varje dag.

Oavsett om kunden spelar hos ombud, på en restaurang, på ett casino, via mobil eller dator, vill vi att mötet med Svenska Spel ska vara positivt och bidra till en bra helhetsupplevelse. Vårt nöjd-kund-index (NKI) uppgick

under året till 68 (68) vilket är en bekräftelse på att vi gör rätt saker för kunden.

INNOVATION OCH UTVECKLING AV NYA SPELFORMER

Kundernas förväntningar på nya upplevelser och spelformer ökar i takt med digitalisering och teknikutveckling i samhället. Vårt innovationsarbete bygger på en nära dialog med kunderna i fokusgrupper, kundundersökningar och genom analys av kundbeteenden. Fokus ligger framförallt på utveckling av sociala spelformer, förbättrad användarvänlighet och enkelhet, nya spelupplevelser och vitalisering av våra tur- och sportspel, samt utveckling av de mobila tjänsterna.

Under 2017 har vi utarbetat en tydligare process för hur vi ska arbeta med innovationer och utveckling. För att möta behoven och öka tempot i utvecklingen arbetar vi kundorienterat i tvärfunktionella team vilket har kortat tiden från idé till lansering av ett nytt spel. Se exempel på årets lanseringar på sidorna 24–25.

DET DIGITALA MÖTET STÅR I CENTRUM

Svenska Spel vill ge kunderna en härlig upplevelse med god tillgänglighet i alla digitala kanaler. På spelsajten finns smarta verktyg och attraktiva spel som ger kunderna en spännande och trygg upplevelse. Vi har även en spelapp som ger en bättre interaktion med sportspelskunderna.

Att utveckla tjänsterna i mobilen står högst på agendan. Det handlar om kontinuerliga förbättringar för att tydliggöra flöden och erbjuda användaren en enkel och intuitiv upplevelse.

INVESTERING I FRAMTIDENS TERMINALER

Även om spel i digitala kanaler växer snabbt vill fortfarande en majoritet av våra kunder gärna spela i en butik, restaurang eller bingo-hall. För många är det sociala mötet och känslan det innebär att personligen lämna in sin tipsrad eller lottokupong en viktig del av spelupplevelsen. Vi har ett rikstäckande nät av ombud och affärspartner som gör våra tjänster tillgängliga för hela svenska folket.

MÅL 2018–2019

KOMMENTARER

Kundnöjdheten ökar.		Nöjd-kund-index uppgick till 68 vid fjärde kvartalsmätningen 2017 vilket är i nivå med föregående år (68).
Antal aktiva kunder i mobilen ökar.		Antalet kunder som spelar i mobilen har ökat med 26 % under 2017 och tillväxten i nettospelintäkter uppgick till 49 %.
Fler av våra kunder är medvetna om sitt spelande och gör val utifrån det.		Spelkollindex uppgick till 84 vid fjärde kvartalsmätningen 2017 vilket kan jämföras med 83 vid motsvarande mätning 2016.
Färre av våra kunder har spelproblem eller utvecklar spelproblem.		Vi mäter löpande förändringar i kundernas spelbeteende för att öka vår förståelse och kunskap i syfte att utveckla vårt spelansvarsarbete.
100 % av medarbetarna i moderbolaget och Casino Cosmopol ska ha genomgått en grundläggande utbildning rörande bolagets arbete för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.		96 % av medarbetarna i moderbolaget och 93 % av medarbetarna i Casino Cosmopol har genomgått utbildning.

Symbolen innebär att målet relaterar till ett av Svenska Spels hållbarhetsområden, se sidan 16.

**Kunderna upplever
att Svenska Spel
erbjuder den bästa
och tryggaste spel-
upplevelsen**

Ombuden är Svenska Spels ansikte utåt och centrala för hur vårt erbjudande, och vi som spelbolag, upplevs. Ett mål är att nöjdheten hos ombud och affärspartner ska bibehållas. Nöjd-partner-index uppgick till 88, vilket är en minskning med 2 enheter jämfört med föregående år.

Under 2017 har arbetet fortsatt med att göra miljön hos ombud och på restauranger mer attraktiv och inspirerande. Genom att introducera nya spelterminaler hos ombuden och nya Vegasautomater tillmötesgår vi efterfrågan på förnyelse och digitalisering även i det fysiska kundmötet. Ökad snabbhet, bättre funktionalitet och säkrare registrering är ett par av fördelarna med de nya terminalerna.

I Ombudsskolan får nya ombud lära sig om spelansvar, våra spelformer och kundmötet. Vi utbildar, informerar och samarbetar löpande kring kampanjer, satsningar och produktnyheter. Mötena engagerar och säkrar att ombuden kan berätta om Svenska Spels utbud och spelansvar på ett kunnigt och professionellt sätt.

EN HELT OVANLIG UPPLEVELSE

Svenska Spel driver internationella casinon i Stockholm, Göteborg, Malmö och Sundsvall – Casino Cosmopol. Casinona erbjuder alla kända casinospel, tillsammans med spännande atmosfär, god mat och underhållning. Den personliga och professionella kontakten gästerna får när de besöker våra casinon är en viktig framgångsfaktor och med Casino Cosmopols servicekoncept, Creating Memories, säkerställer vi att gästerna både rekommenderar oss till andra och kommer tillbaka för att besöka oss igen.

OMTANKE OCH INTEGRITET

Kunderna har höga förväntningar på att Svenska Spel ska ta ansvar och visa omtanke. Kunderna informeras om hur kunduppgifter hanteras och får välja i vilken form kommunikationen med bolagets ska ske. Alla medarbetare inom Svenska Spel genomgår en utbildning i hur kunduppgifter ska hanteras för att säkra korrekt hantering och kundintegritet.

Vi får ofta frågan...

Vad gör Svenska Spel för att motverka matchfixning?

Vi är starkt engagerade i arbetet mot matchfixning i Sverige. Vi välkomnar en spelfuskklag så att matchfixare kan lagföras. Vår uppfattning är att matchfixning är ett hot både mot idrotten och spelbolagen och måste upphöra. Svenska Spel registrerar allt spelande och identifierar varje kund för att öka säkerheten och göra det lättare att utreda misstänkta matcher.

Vi erbjuder inte spel där resultatet kan vara enklare att manipulera, som spel i lägre divisioner eller på enskilda matchhändelser. Vi hoppas att andra spelbolag vill följa vårt exempel.

Tryggt och enkelt med BankID och Swish

Digitaliseringen och innovationsviljan märks inte bara vid utvecklingen av våra spel. Under 2017 har vi gjort det både tryggare och enklare för kunderna genom att till exempel införa Swish och Masterpass som insättningsmetod till kundernas spelkonton.

Vi har också gjort det enklare för kunderna att registrera sig och logga in med hjälp av BankID. Merparten av våra kunder väljer nu BankID som metod för identifiering i stället för användarnamn och lösenord som tidigare.

Delad Lottoglädje för hamnarbetarna i Göteborg

Man brukar säga att delad glädje är dubbel glädje, och för de 23 hamnarbetarna från Göteborg som i november, precis som vanligt, lämnade in ett gemensamt spel på Lotto stämmer det verkligen. De fick nämligen dela på 3 373 561 kronor efter att ha fått sju rätt på Lotto 1.

– Vi är 23 kollegor som spelar tillsammans. Jag drog igång det här för några år sedan och det har varit lite grinigt för att vi aldrig vinner. Men är man inte med har man ju ingen chans, berättar Joakim Fernblad som är terminalchef i hamnen i Göteborg.

Han hade rättat raden på söndagsmorgonen, och också sett i tidningen att det gått ut en storvinst på Lotto i Göteborg. Därför passade han på att överraska sina medspelare genom att skicka en bild på tidningsartikeln via sms.

– Jag fick sms:et mitt under farsdagsfirandet hemma, och det hade föregåtts av flera missade samtal från Jocke. Men när sms:et kom ringde jag tillbaka på några mikrosekunder, skrattar Glenn Fernblad,

en av vinnarna som också är bror till Joakim och fortsätter:

– Jag fattade ju inte först utan var tvungen att dubbelkolla flera gånger.

”

Det är väldigt roligt att det här kommer så många till glädje!

För Joakim, som alltså är den som drog igång det gemensamma lottospelandet betyder det mycket att så många fick ta del av vinsten.

– Det är väldigt roligt att det här kommer så många till glädje! Jag fick höra fantastiska historier från alla om hur pengarna verkligen kommer att göra nytta, säger Joakim Fernblad.

Var och en av de 23 hamnarbetarna fick 146 676 kronor och de kommer att fortsätta att spela Lotto tillsammans.

– Nu siktar vi på Drömvinsten, säger Glenn Fernblad.

Foto: Adam Ihse/TT

Breddat spelutbud under 2017

Svenska Spel har ett brett erbjudande av spel som ger miljontals kunder spänning och underhållning varje år. Vi har bland annat spelet som vi hoppas ska generera flest miljonvinster i Sverige, Miljonregnet på Lotto och spelet med den högsta enskilda vinsten i Eurojackpot. Med fokus på innovation i samspel med kunderna skapas ständigt nya spännande upplevelser. Nedan följer ett axplock av årets leveranser.

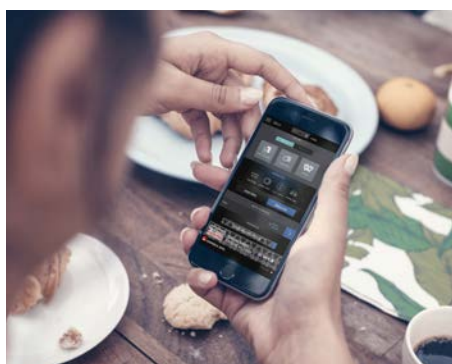

Ännu enklare att spela tillsammans

En ny och enklare tjänst för bolagsspel har lanserats, som nu gör det möjligt för kunder att spela tillsammans i mobilen på till exempel Stryktipset, Eurojackpot, Lotto och Keno. Transaktionerna till och från bolaget sker enkelt och smidigt och tjänsten har varit väldigt efterfrågad av kunderna.

Fler miljonärer med Miljonregnet

Från 2017 kommer ännu fler svenskar att bli miljonärer med Miljonregnet på Lotto. Varje gång Drömvinsten faller ut, infaller även Miljonregnet. De som då har 6+1 rätt på Lotto, på samma dragning som Drömvinsten och har spelat på Joker, vinner en miljon var. Miljonregnet kan ge cirka 75 nya miljonärer varje år.

Ny pokerplattform

Under året har en ny plattform för pokerspel lanserats som möjliggör turneringar och kontantspelbord i mobila enheter. Överföringar till pokern sker nu enklare till spelkontot, vinstutbetalningar sker direkt vid utslagning istället för vid avslutad turnering och nya turneringsformat erbjuds.

Lördagsgodis i mobilen

Stryktipset, Måltipset, Keno, Lotto med Joker är innehållit i Svenska Spels Lördagsgodis. Nytt för 2017 är att det går att spela på Lördagsgodis online i mobilen. Siffrorna för Keno, Lotto med Joker slumpas fram medan raden för Stryktipset och Måltipset baseras på tips från ett antal experter.

Triss Premium – med unik dagsvinst

Triss har blivit folkkärt. Visste du att varje sekund säljs det mer än tre Trisslotter i Sverige? Svenska Spel tar löpande fram nya varianter av Triss. Höstens Triss Premium såldes endast under en begränsad period. Vinsten var 10 000 kronor per dag under ett helt år och nyheten skapade stort engagemang hos kunderna.

Det säljs drygt

3

Triss varje sekund

Nattöppet på Oddset

Sedan i mars 2017 har Oddset nattöppet för sportspelen. Nu kan våra kunder spela på de stora amerikanska ligorna live, få uppdateringar och lägga spel ända fram till matchstart.

Nordens första crapsbord

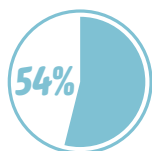
Utbudet på Svenska Spels casino i Stockholm utökades med Nordens första crapsbord. Craps är ett socialt och populärt bordsspel som spelas med två tärningar. Flera gäster kan delta samtidigt och det är spelarna själva som kastar tärningarna.

Chans till 350 miljoner på Vikinglotto

Nya Vikinglotto lanserades med en förändrad vinstplan, nytt utseende och en jackpott på upp till 350 miljoner kronor. Spelet erbjuds nu både hos ombud och online.

Våra spelformer

Turspel

av nettospelintäkterna

Till gruppen Turspel hör nummerspelen Lotto, Keno, Joker, Vikinglotto, Eurojackpot samt internetspelen Bingo och Pick 'n' Click. De flesta av nummerspelen erbjuds såväl online som fysiskt hos ombuden.

Till Turspel räknas också Svenska Spels lotterier Triss, Penning och SkrapSpel, som går att köpa hos ombud i butik och på svenskaspel.se (ej Penning). Störst är Triss, sett till nettospelintäkter, antal kunder och kännedom.

Sportspel

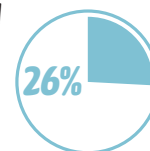
av nettospelintäkterna

Till gruppen Sportspel hör Oddset och fotbollstipsen Stryktipset, Europatipset, Måltipset och Topptipset. Spelen kan spelas via ombud i butik, på arenor, på svenskaspel.se och i mobilen.

Oddset är ett samlingsnamn för speltyperna Lången, Matchen, Bomben, Mixen, Powerplay och Challenge. Kunderna kan spela på fasta odds, löpande odds och även på livespel där oddsen sätts under matchens gång.

Casinospel

av nettospelintäkterna

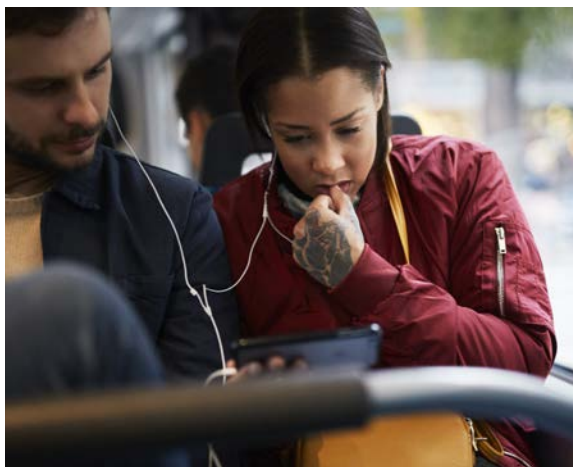
Casino Cosmopol har ensamrätt på internationella casinospel i Sverige. På Svenska Spels fyra casinon i Sundsvall, Malmö, Göteborg och Stockholm finns alla kända casinospel. Casino Cosmopol arrangerar även populära pokerturneringar och underhållning av olika slag.

Let's Play och Learn2Play är koncept för gäster som vill prova på casino i ett lugnare tempo och med lägre insatser eller utan pengar.

Vegas är ett värdeautomatspel med olika speltyper, såsom hjulspel, videopoker och Keno.

Vegas är det enda tillåtna värdeautomatspelet i Sverige. Automaterna finns i utvalda restauranger med serveringstillstånd och i bingohallar.

Innovation i internationellt samarbete

En snabb och effektiv utveckling av nya nummerspel och spelupplevelser. Det blir uppgiften för innovationshuben CoLab som startade i december 2017.

Bakom huben står spelbolag i sex länder – Norsk Tipping, Francais des Jeux, Camelot UK Lotteries, Svenska Spel, Danske Lotteri Spil och finska Veikkaus.

Innovationshuben CoLab kommer till en början att utveckla nummerspel för unga vuxna. Koncepten som tas fram kommer att testas och utvecklas enligt en modell som syftar till att korta ledtiden till marknaden. De kan sedan lanseras på en eller fler av de marknader som täcks av samarbetet.

Innovationshuben kommer att kunna ta fram och testa fler nya koncept, på ett snabbare och effektivare sätt, än bolagen vart och ett för sig. Bolagens samlade kunskap och erfarenhet från sina respektive marknader, i kombination med den kreativa miljön inom CoLab, väntas leda till spelkoncept av hög kvalitet.

Hackaton – en kreativ verkstad

Kompetensutveckling, ny kunskap och teambuilding. Alla delar rymdes när Svenska Spels webbutvecklare åkte iväg på ett årligt hackaton för att under ett dygn få fördjupa sig i programmering och tekniker som inte hinns med i det dagliga arbetet. Syftet är bland annat att i grupper utforska och få idéer till innovativa, tekniska lösningar. Idéerna presenterades sista dagen och det team som fick flest röster kommer att arrangera det kommande årets hackaton.

Kvinnors IT-kompetens i fokus

Svenska Spel vill vara med och verka för fler kvinnor inom IT-utveckling. Under 2017 anordnade Svenska Spel ett kodningsevent tillsammans med Tjejer kodar – ett initiativ för att få fler kvinnor att börja programmera. Intresset var så stort att biljetterna tog slut.

Jessica Zetterlund är systemansvarig på Svenska Spel. På hennes enhet är det idag 2 kvinnor och 22 män och hon vill verka för att få in mer av den infallsvinkel och erfarenhet som kvinnor kan ge.

– Det behövs absolut fler tjejer som kodar idag. Jag tror att jämställdhet är positivt, vilken arbetssituation det än rör sig om. Och kanske i synnerhet när det handlar om att ta fram nya spännande idéer och lösningar.

Deltagarna som kom till eventet fick en introduktion till, och ny förståelse för, hur man som utvecklare kan dra nytta av Open Source. Jessica Zetterlund rekommenderar gärna fler kvinnor att ta chansen och jobba med systemutveckling på Svenska Spel.

– Ett av syftena med kvällen var självklart att visa upp Svenska Spel som det IT-bolag vi är. Och knyta till oss nya kompetenser.

”

Det behövs absolut mer tjejer som kodar idag, det handlar om att ta fram nya spännande idéer och lösningar.

Spelansvaret har effekt

En del i Svenska Spels uppdrag är att erbjuda kunderna en säkrare spelmiljö. För Svenska Spel är det självklart att den bästa spelupplevelsen är trygg och ansvarsfull. Det är en del av vår vision Spel ska vara till glädje för alla.

ETT KONSEKVENT OCH ANPASSAT SPELANSVAR

Spelansvaret ska vara konsekvent samtidigt som det ska vara individanpassat. Spelansvarsprogrammen utgår ifrån spelformernas risknivå och kundens spelbeteende. Spel som visar högre risker förändras eller förses med ökat konsumentskydd och/eller förebyggande spelansvarsverktyg.

Grunden för vårt spelansvar är att allt spel utom försäljning av fysiska lotter och spel hos Casino Cosmopol registreras. Genom registreringen minskar även riskerna för bedrägerier såsom matchfixning och penningtvätt.

Baserat på spelets risknivå blir kunden erbjuden olika verktyg för att ha koll på spelandet, exempelvis möjligheten att sätta gränser i tid och pengar.

SPELKOLLINDEX

Spelansvaret utvecklas och förbättras löpande, liksom möjligheterna att mäta effekten av åtgärder och verktyg.

Spelkollindex följer upp om kunderna är medvetna om hur de spelar och om de får den hjälp de behöver genom den information och de verktyg som vi erbjuder. Spelkoll-

index uppgick under fjärde kvartalet 2017 till 84 (83) vilket är en liten ökning jämfört med föregående år. Mätningen visar att en stor del av de tillfrågade kunderna tycker att spelansvarsverktygen är ett stöd och att de tycker att de har bra koll på sitt spelande.

BÄTTRE KOLL PÅ DET EGNA SPELANDET

Svenska Spel erbjuder olika verktyg och tjänster för att kunderna ska kunna ha koll på sitt spelande och minska risken för spelproblem. Bland annat kan kunderna följa sina spelvanor, sätta gränser i tid och pengar och stänga av sig från spel.

Bland verktygen finns Mina Spelvanor som uppmärksammar kunderna på om spelbeteendet utvecklas och blir mer riskfyllt. Verktyget är frivilligt för kunderna att använda. Vi arbetar för att motivera kunderna att hitta och använda verktyget då det är ett effektivt sätt att minska risken för spelproblem.

När som helst kan kunden pausa de flesta nätspel med högre risk under de närmaste 24 timmarna. Alla kunder kan också följa sin spelhistorik och få en överblick över hur mycket tid och pengar man spenderat hos Svenska Spel.

Spela Lagom är vårt initiativ för att ge kunder och anhöriga information och råd kring sunt spelande och motivera dem att reflektera över sitt beteende. Innehållet på Spela Lagom-sajten är framtaget tillsammans med experter och forskare inom spelberoende och finns översatt till engelska och sammanfattade på ytterligare 13 språk.

INDIVIDANPASSAT SPELANSVAR ÄR VÄGEN FRAMÅT

Efter den oberoende utvärderingen* av Svenska Spels spelansvar som genomfördes 2016 har bolaget inriktat utvecklingsarbetet mot ett individanpassat och motivationshöjande spelansvar. Det handlar om att motivera kunder att använda sig av spelansvarsverktyg och vid behov söka stöd, att utveckla

Vi får ofta frågan...

Cirka 2 % av Sveriges vuxna befolkning har problem med spel om pengar. Vad gör ni för att de inte ska bli fler?

Vi har bland annat infört obligatorisk registrering av allt spel (utom för lotter som säljs i butik och spel hos Casino Cosmopol). Det gör det möjligt för våra kunder att enkelt hålla koll på sitt spelande. Med ett registrerat spel kan vi erbjuda verktyg som Mina gränser, spelhistorik, varningssignaler vid ökad risk för att utveckla spelproblem och avstängning från allt spelande. Alla dessa tjänster och verktyg har vi samlat under sektionen Spelkoll, som man får full tillgång till när man loggat in på svenskaspel.se.

Snabba fakta om Svenska Spels spelansvar

- › Det är obligatoriskt att registrera sig för spel på Svenska Spels produkter, utom på fysiska lotter och spel hos Casino Cosmopol.
- › Spelansvarstjänsterna är samlade under rubriken Spelkoll.
- › Genom Min Spelhistorik kan kunden följa hur det registrerade spelandet utvecklats.
- › Det är enkelt att sätta gränser för spelandet, i tid och i pengar för Poker och Vegas. På övriga spel online sätter du en gräns för pengar.
- › Man kan stänga av sig från allt spelande, förutom fysiska lotter. Spelpaus 24 erbjuds på flertalet produkter, där kunder kan ta en paus från spel det närmaste dygnet.
- › Mina Spelvanor varnar om spelbeteendet blir mer riskfyllt.
- › Kunden måste vara minst 18 år för att få spela på våra produkter. På Casino Cosmopol är det 20-årsgräns.
- › Det är obligatoriskt att registrera sig som gäst på Casino Cosmopol.
- › Vi väljer bort bonusar och gratisspel och är mycket restriktiva med att marknadsföra spel med hög risk.
- › Svenska Spel är certifierat enligt European Lotteries, World Lottery Associations och SPERs spelansvarsstandard.

*Utvärderingen genomfördes av Ramböll Management Consulting.

Henrik Armus,
Ordförande i
Spelberoendes Riksförbund

”Jag hoppas att aktörerna utövar sin omsorgsplikt”

Henrik Armus är sedan mars 2017 ordförande i Spelberoendes Riksförbund. Som ordföranden med en historia av eget spelberoende i grunden kan han själv relatera till många av de svårigheter som medlemmarna ställs inför.

Hur ser du på framtidens spelmarknad?

Jag hoppas att de flesta av spelbolagen väljer att söka licens och att konsumentskyddet hamnar i fokus. Om alla aktörer sköter sin omsorgsplikt har vi ett betydligt bättre utgångsläge när det gäller att skydda spelare från att fastna i ett beroende. Det handlar om att observera förändringar i spelmönster och ingripa aktivt, exempelvis genom tillfälliga avstängningar. Min största farhåga är att vissa bolag inte söker licens utan fortsätter med sin aggressiva marknadsföring av bonusar och liknande. Och hur hanterar man i så fall dem?

Hur ser du på utvecklingen av spelberoendet?

Dessvärre ökar det kontinuerligt. Av våra nya medlemmar har cirka 80–90 procent problem med spel på nätcasino. Den möjlighet som finns

idag, att ta snabba lån, gör att människor riskerar att snabbt hamna i ett beroende och i en ekonomisk kris. Innan en licensmarknad kommit på plats har jag svårt att se att den här trenden kommer att brytas.

Vilken roll tycker du att Svenska Spel har på spelmarknaden?

Jag hoppas att Svenska Spel fortsätter att vara bäst i klassen och visa vägen på framtidens spelmarknad. Till exempel är bolaget det enda jag sett som gör reklam för sina spelansvarsverktyg, såsom möjligheten att ta spelpaus.

Vad kan Svenska Spel göra för att utveckla spelansvaret?

Jag tycker att man borde se över tillgängligheten till spel där risken att utveckla ett spelberoende är störst. Det borde till exempel övervägas om Vegas-automater ska finnas i miljöer där alkohol serveras. När det gäller livebetting och poker kan man också diskutera om det ska vara möjligt att stiga upp mitt i natten och spela bort pengar.

metoder för att bli mer smart ingripande mot kunder som signalerar motivation att förändra sitt spelbeteende, värna grunden i det nuvarande spelansvaret, men låta de kunder som önskar ta del av ett mer långtgående spelansvar.

KUNDSERVICE DYGNET RUNT

Kunder och anhängare kan vända sig till vår kundservice som har öppet dygnet runt, året runt. Där får de personlig service och rådgivning om riskfyllt spelande, spelansvarsverktyg samt hänvisning till professionell hjälp, exempelvis via Stödlinjen.

Våra kunder kan stänga av sig från spel i samtliga kanaler. Medarbetare på kundservice är utbildade i att hålla uppföljningssamtal med kunder som vill spela igen efter en tids avstängning. Under 2017 har även ett pilotprojekt med proaktiva samtal genomförts där särskilt utbildade medarbetare ringt upp kunder som uppvisar spelproblem och som godkänt att bli kontaktade.

Vid Svenska Spels casinon förs proaktiva samtal med gäster som visar tecken på spelproblem. Utbildad personal pratar med gästen om spelbeteendet och erbjuder frivillig avstängning eller besöksbegränsning från casinot under en begränsad tidsperiod eller tills vidare.

UTBILDNING I SPELANSVAR

Svenska Spel håller löpande utbildningar i spelansvar för medarbetare, ombud och affärspartner. Alla nya ombud och affärspartner utbildas i spelansvarsverktyg, spelets risker, vikten av ålderskontroller, samt problematiken kring matchfixning. Målet är att samtliga ombud och partner som hanterar spel ska vara certifierade.

Idrottare, tränare och ledare tillhör en riskgrupp när det gäller att utveckla spelproblem. Därför har Svenska Spel tillsammans med Svensk Elitfotboll tagit fram den interaktiva utbildningen Spelandets baksida som riktar särskilt till idrottare. Läs mer om Svenska Spels och Riksidrottsförbundets arbete mot matchfixning i intervjun på sidan 36.

Vi har även tagit fram en ny utbildning för de medarbetare på våra casinon som håller i samtal med gäster som uppvisar tecken på att spelandet är ett problem.

DIALOG MED SPELBEROENDEFÖRENINGAR

För att öka kunskapen om spelproblem har Svenska Spel en löpande dialog med spelberoendeföreningar och med representanter för behandling av spelberoende. Under 2017 har vi deltagit i möten ute hos spelberoendeföreningar och har haft rundabordsamtal som bland annat rört farhågor och möjligheter kopplat till den kommande omregleringen av spelmarknaden.

STÖD TILL FORSKNING

Spel och spelproblem är ett relativt nytt forskningsområde i Sverige. För att bidra till ökade kunskaper inrättade Svenska Spel 2010 ett forskningsråd. Rådet består av forskare och representanter från Folkhälsomyndigheten och Sveriges Kommuner och Lands-

ting. Svenska Spel har under åren 2011–2017 beviljat sammanlagt 35 miljoner kronor till forskningsrådet. Svenska Spel stödjer sedan 2014 en forskningstjänst i beroendemedicin vid Lunds universitet, med inriktning på spelberoende. Svenska Spel bidrar med 2,5 miljoner kronor per år i fem år.

VAD HÄNDER 2018?

- › Vidareutveckling av spelupplevelsen i mobilen, bland annat genom nya appar.
- › Ökat fokus på det personliga bemötandet, såväl fysiskt som digitalt.
- › Lansering av nya spelterminaler hos ombuden, samt avveckling av spelkortet.
- › Fortsatt individanpassning av spelansvaret.
- › Säkra anpassning till ny spellagstiftning 2019.

Ansvarsfull marknadsföring

Svenska Spels marknadsföring ska vara ansvarsfull och underlätta för konsumenterna att göra medvetna och informerade val. Utöver våra egna riktlinjer följer vi även riktlinjerna från SPER (Spelbranschens Riksorganisation) samt European Lotteries och World Lottery Associations spelansvarsstandard.

Riktad marknadsföring anpassas efter kundens önskemål och spelens risknivå. När en ny kund registrerar sig för spel får han eller hon välja vilken typ av marknadsföring Svenska Spel får skicka.

Stödlinjen synliggörs

Vi märker alla spelkuponger, kvitton och lotter med telefonnumret till Stödlinjen. Numret finns där spelen finns och på all marknadsföring. Till Stödlinjen kan kunder eller anhöriga ringa för att få professionell rådgivning och hjälp kring spelberoende eller problemspelande. Stödlinjen drivs av Centrum för psykiatriforskning på uppdrag av Folkhälsomyndigheten.

Nu kan spelberoende få hjälp

Från och med den 1 januari 2018 kommer spelberoende att ingå i socialtjänstlagen och klassas som sjukdom. Lagändringen innebär att spelmissbruk som gäller spel om pengar likställs med missbruk av alkohol och droger. Det innebär att kommunerna får ansvar för att förebygga och motverka missbruk kopplat till spel om pengar. Även inom sjukvården ska spelberoende jämföras med andra beroenden. Svenska Spel tycker att det är positivt att fler nu kommer att kunna få hjälp med sitt spelberoende, men en farhåga är att kommunernas resurser kommer att vara otillräckliga. Svenska Spel kommer att verka för att sprida ökad kunskap om problematiken och informera om sitt arbete inom området.

Vägledande principer för vårt spelansvar

- › Individens har ansvar för sitt spelande.
- › Vi arbetar medvetet med ett erbjudande som främjar sunt spelande.
- › Vi skapar transparens kring spelandet och gör enskilda kunder uppmärksamma på förändringar i spelbeteendet.
- › Vi skapar förutsättningar för kunder som vill minska problem relaterat till sitt spelande.
- › Våra spelansvarstjänster ska vara konsekventa men samtidigt i hög grad anpassade till individ och upplevelse.
- › Vårt ansvar omfattar inte behandling eller vård.
- › Vi tar ansvar för våra egna kunder och påverkar problemspelandet i hela samhället.

Engagerade medarbetare

Vi vet att engagemang hos medarbetarna är en viktig framgångsfaktor för att lyckas. Vi vill uppfattas som en modern och attraktiv arbetsgivare med engagerade medarbetare som är stolta över att arbeta på svenska folkets eget spelbolag.

VÄLFÖRANKRAD VÄRDEGRUND

Vår värdegrund är fundamentet för verksamheten och alla medarbetare. Den bidrar till att profilera Svenska Spel i förhållande till andra spelbolag. En löpande dialog kring värdegrunden är viktig och den är en naturlig del vid introduktionen av nya medarbetare, ledarutbildningar och medarbetardialoger.

UPPFÖRANDEKOD VÄGLEDER MEDARBETARNA

Svenska Spel ska synliggöra och förebygga oetiskt agerande, både internt och externt. Uppförandekoden beskriver bolagets syn på ett ansvarsfullt och affärsmässigt agerande. Koden beskriver hur vi medarbetare ska uppträda mot varandra, kunder, leverantörer, ombud, affärspartner och mot omvärlden.

Vi har en visselblåstjänst där medarbetare konfidentiellt kan rapportera misstankar om oegentligheter i verksamheten, samt misstankar relaterade till penningtvätt. Under 2017 har fem anmälningar inkommit via systemet.

RÄTT KOMPETENS PÅ ALLA NIVÅER

Att attrahera, engagera och utveckla medarbetare med rätt kompetens är centralt för vår konkurrenskraft. Det är viktigt att medarbeta-

tarna har tydliga mål och rätt förutsättningar för att prestera. Under 2017 har vi lanserat en utbildning som syftar till att öka kunskapen kring våra egna produkter och stärka förmågan att alltid ha kunden i fokus. Utbildningen riktas till samtliga medarbetare och förväntas bidra till ökat engagemang och stolthet.

Kompetenskartläggningar genomförs löpande över hela bolaget för att analysera nuläge och framtida kompetensbehov. Resultatet ligger till grund för fortsatt kompetensutveckling och rekryteringar. För att fortsatt ligga i framkant behöver vi framförallt rekrytera och behålla kompetens inom det digitala spelområdet. Systemutvecklare, webb-utvecklare, spelutvecklare och analytiker är exempel på kompetenser som ofta efterfrågas i bolaget.

ENGAGEMANGET EN VIKTIG INDIKATOR

Möjligheten att påverka sitt arbete, graden av självständighet och att medarbetarna känner att de utvecklas är avgörande för engagemanget. Medarbetarnas engagemang är i sin tur grundläggande för att Svenska Spel ska uppfattas som en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare.

Vi vill snabbt kunna identifiera och agera på områden som behöver följas upp. Därför använder vi oss av löpande och frekventa mätningar, så kallade pulsmätningar, som ett effektivt sätt att mäta engagemanget. Pulsmätningarna kompletterar den löpande dialogen mellan chefer och medarbetare. Engagemangsindex har legat på en stabil nivå sedan metoden infördes under 2016.

MÅNGFALD OCH JÄMSTÄLLDHET

Vi tror att ett bolag där personalens sammansättning speglar samhällets, bättre kan förstå och ta hand om sina kunder. Mångfald och en jämställd arbetsplats bidrar till ökad kreativitet och en dynamisk verksamhet.

Könsfördelningen på Svenska Spel är relativt jämn, både bland chefer och medarbetare. Målet är att könsfördelningen mellan chefer ska ligga i intervallet 45–55 procent. Vid årsskiftet var fördelningen 35 procent (40) kvinnor och 65 procent (60) män bland cheferna. Eftersom utvecklingen inte går i förväntad riktning kommer vi att kvalitetssäkra rekryteringsprocessen och säkerställa att alla sökande har samma förutsättningar att söka lediga befattningar.

MÅL 2017–2019

KOMMENTARER

Medarbetarna känner ett stort engagemang.		Måts löpande genom pulskade frågor varannan månad. Engagemangsnivån vid den senaste mätningen 2017 uppgick till 73 på en 100-gradig skala.
Medarbetare med utländsk bakgrund inom koncernen ska uppgå till minst 28 %.		Andelen medarbetare med utländsk bakgrund inom koncernen uppgick till 29,5 % den 31 december 2017 – en ökning från 27,5 % 2016.
Jämn könsfördelning bland chefer i intervallet 45–55 %.		Per den 31 december hade vi 35 % kvinnor och 65 % män som chefer. För att öka jämställdhet och nå uppsatta mål är den årliga successionsplaneringen ett viktigt verktyg. Vid rekrytering säkras att det alltid finns slutkandidater av bägge könen.

Symbolen innebär att målet relaterar till ett av Svenska Spels hållbarhetsområden, se sidan 16.

Svenska Spel är en attraktiv arbetsgivare med stolta och engagerade medarbetare

Svenska Spels Värdegrund

Alla medarbetare på Svenska Spel ska bidra till att nå visionen – Spel ska vara till glädje för alla. För att nå dit har bolaget en tydlig färdriktning. Värdegrunden beskriver hur medarbetarna har kunden i fokus och uppträder mot varandra. Medarbetarna på Svenska Spel är:

... Tillgängliga...

Vi lyssnar på våra kunder och varandra. Vi bidrar till kundens spelupplevelse genom att kombinera närvaro, snabbhet och personlig service genom hög kompetens och bra internt samarbete.

... Omtänksamma...

Vi bryr oss om våra kunder och arbetar målmedvetet för att erbjuda en enkel, trygg och glädjefylld spelupplevelse. Vi är stolta över vårt uppdrag och låter ansvaret gå före vinst. Vi är goda kollegor, lagspelare och behandlar varandra väl.

... Engagerade...

Vi är proaktiva och låter nytänkande, kreativitet och genomförandekraft genomsyra alla delar av vårt arbete. Vi ger varandra och våra kunder det lilla extra.

Hanna Radtke Bergström,
Pressinformatör, Svenska Spel

”Löpning gör mig mer effektiv”

Högt tempo och spännande utmaningar i spelbranschen gjorde att Hanna Radtke Bergström sökte sig till Svenska Spel. Sedan i maj 2017 är hon pressinformatör i Solna. För Hanna är träning och hälsa viktigt och hon tycker att Svenska Spel underlättar för anställda att få ihop vardagen.

Hur upplever du Svenska Spel som arbetsgivare?

Jag tycker att det finns ett stort engagemang för att människor ska trivas. Svenska Spel har en grym internkommunikation som är snabb med att informera om förändringar, och man fångar upp stämningen bland medarbetarna genom appen &frankly. Men det är ett stort företag och jag kan ibland uppleva att vägarna mellan idé och beslut är för långa.

Hur underlättar Svenska Spel för sina medarbetare att få ihop vardagen?

Bland annat genom att erbjuda många tillfällen till träning i samband med jobbet. En av de första saker som många prioriterar bort i en stressig vardag är träning. På Svenska Spel är det ”Hälsans år” och vi får gratis träningspass, löpcoachning och generöst friskvårdsbidrag för att kunna träna på lunchen. Jag tar alla tillfällen!

”

Vi har en grym internkommunikation som är snabb med att informera.

Vad kunde Svenska Spel göra bättre?

Jobba mer från mobilt kontor. Att ta med sig datorn utanför företagsväggarna och jobba från olika platser. Det ger nya infallsvinklar, ny inspiration och nya möten och dessutom bra förutsättningar för att bolla karriär, familj och fritid. Alla delar som livet ju faktiskt består av. Själv får jag mina bästa jobbidéer i löpspåret.

Lönenivån mellan könen ska vara jämn och vi kartlägger lönerna årligen för att upptäcka skillnader som är oskäligen. Årets jämförelse har inte påvisat några sådana skillnader.

För att utveckla vårt mångfaldsarbete så samarbetar vi bland annat med Mitt Liv, ett företag som verkar för en arbetsmarknad som värdesätter mångfald i högre utsträckning. Medarbetare har deltagit i Mitt Livs Chans, ett mentorprogram med syfte att ge en ökad inblick i mångfaldsfrågan samt att stötta en person med utländsk bakgrund som drömmer om ett jobb på den svenska arbetsmarknaden. För att få draghjälp i arbetet med att öka mångfalden kommer chefer och HR att få utbildning i hur man rekryterar med ett mångfaldsperspektiv, samt ökad kunskap om omedveten diskriminering.

ARBETSMILJÖ OCH HÄLSA

Medarbetarnas goda hälsa och arbetsmiljö är en viktig framgångsfaktor. Två gånger per år görs en arbetsmiljöundersökning som ligger till grund för Svenska Spels insatser. Alla chefer har arbetsmiljöansvar och genomgår en obligatorisk utbildning.

Vi har påbörjat en större anpassning av våra kontorslokaler för att skapa bättre förutsättningar att stödja tvärfunktionellt och agilt arbetsätt samtidigt som inredningen anpassas för kreativt arbete och teamarbete.

Svenska Spel ska vara en arbetsplats där medarbetarna har goda förutsättningar att ta hand om sig själva och sin hälsa. Vi stödjer medarbetarna med friskvårdsbidrag och satsar på att underlätta för motion och andra aktiviteter. Flera aktiva idrotts- och fritidsföreningar som arrangerar aktiviteter finns på plats både i Solna och i Visby, samt på våra fyra casinoorter.

VAD HÄNDER 2018?

- › Satsningar på att tydliggöra Svenska Spels erbjudande som attraktiv arbetsgivare, framför allt inom tech.
- › Fortsatta insatser för att förbättra den fysiska arbetsmiljön.
- › Anpassning av organisationen till en ny licensmarknad.

Hej Hanna Lindqvist, IT-utvecklingschef sedan april 2017

Synen på IT som en drivkraft i affären, snarare än en stödfunktion, lockade Hanna Lindqvist till Svenska Spel. Hon kommer närmast från tjänsten som CIO på Teracom/Boxer där hon arbetat i nio år med att driva frågor kring digitalisering och ny teknik.

Utvecklingschef inom IT låter som ett brett ansvarsområde. Vad har du för roll?

Jag är ansvarig för utvecklingen av våra transaktionssystem, webbar, appar och allt annat kunden möter i IT-väg. Vi verkar på en konkurrenssatt marknad och det här måste vara top notch i kundernas ögon. Därför måste vi ligga i framkant och se till att vi har de resurser och den kompetens som krävs på resan framåt.

Och hur ligger ni till?

Teknikmässigt är Svenska Spel väldigt framåt- lutat vilket överraskade mig. Det finns ett nytänkande som vi måste bli bättre på att marknadsföra till potentiella medarbetare. Jag är också stolt över vårt innovativa arbetssätt när det gäller att leverera produkter och tjänster. Vi har

satt upp tvärfunktionella team, som arbetar självständigt och har mandat att driva utvecklingen inom sitt område. Eftersom optimeringen av resurser är central jobbar du där du behövs bäst. På så sätt blir vi en effektiv leveransmaskin.

Varför skulle en utvecklare med spetskompetens söka sig till Svenska Spel?

För att hon eller han får arbeta i en miljö som präglas av nytänkande tillsammans med andra duktiga utvecklare och med ny teknik och nya arbetssätt. Vi ska inte glömma att de som redan arbetar hos oss är oerhört duktiga så här finns kollegor att utmanas av och lära sig av.

Vad är ditt främsta fokus nu och framåt?

Att säkra vår förmåga att leverera och det handlar framför allt om att vi behöver bli fler.

Vi arbetar aktivt för att positionera oss så att till exempel studenter på universitet och högskolor får veta vilken bra arbetsplats Svenska Spel är. För att lyckas måste jag också behålla den personal vi har och se till att de trivs, har utmanande uppdrag och känner sig sedda och behövda.

”

Teknikmässigt är
Svenska Spel väldigt
framåtlutat vilket
överraskade mig.

Hanna Lindqvist, IT-utvecklingschef, Svenska Spel

Värde för ägare och samhälle

Svenska Spel ska investera för framtiden för att stärka konkurrenskraften och vara ett långsiktigt hållbart och effektivt företag som skapar ägarvärde.

Svenska Spel ska skapa värde för sin ägare staten och säkerställa att bolagets samhällsuppdrag utförs väl. Det innebär att säkra bästa möjliga långsiktiga värdeutveckling i bolaget. Verksamheten ska bedrivas på ett sätt som främjar en långsiktigt hållbar utveckling, såväl ekonomiskt som socialt och miljömässigt.

UNIKA VÄRDEN

Svenska Spels varumärke är starkt och välkänt. Varumärket bygger på en omfattande produktportfölj, ett unikt ansvarsarbete och en bred digital och fysisk närvaro med mer än 3,5 miljoner kundrelationer. Allmänhetens förtroende för Svenska Spel, våra varumärken och ansvarstagande är avgörande då konkurrenterna erbjuder liknande spelformer.

Det mångåriga partnerskapet med idrotten är också en viktig och bidragande faktor till varumärkets popularitet.

LÖNSAM TILLVÄXT

Svenska Spel fokuserar på en lönsam tillväxt där konsumentskyddet står i fokus. Vi har en ledande position inom spelansvar och är övertygade om att det går att bedriva spelverksamhet på ett sunt och tryggt sätt. Trots en utmanande konkurrens har vi som mål att växa och behålla eller stärka vår nuvarande position.

Rörelsemarginalen för 2017 var 21,8 procent att jämföra med 22,2 procent under 2016. De anpassningar som görs för att förbereda bolaget för en ny spelmarknad innebär stora omställningskostnader vilket påverkat marginalen.

SPELMARKNAD PÅ LIKA VILLKOR

Den 1 januari 2019 väntas den nya, omreglerade spelmarknaden träda i kraft. Såväl möjligheter som utmaningar väntar när en licensmarknad ersätter det på pappret statliga monopolet. Den största fördelen är att alla aktörer kommer att verka under samma villkor.

Under en övergångsperiod blir det en utmaning för Svenska Spel att bibehålla marknadsandelarna i takt med att marknaden fortsätter att växa. För att möta kundernas efterfrågan har vi ansökt om tillstånd för nya spelformer, såsom nätcasino, e-sport och fantasy sport, samt för höjda återbetalningsnivåer.

I väntan på en ny spelreglering gör vi oss nu startklara för lansering och att ställa om bolaget till nya förutsättningar.

SAMHÄLLENGAGEMANG

Svenska Spels bidrag till samhället sker främst genom spelansvaret, insatser inom jämställdhet och mångfald, samt ett stort engagemang i svensk idrott.

Engagemanget i idrotten bidrar till att stärka Svenska Spels varumärke men ger även positiva effekter på samhället inom folkhälsa, inkludering och mångfald.

Genom Riksidrottsförbundet (RF) har vi tecknat avtal med 60 specialidrottsförbund för att tillsammans använda idrotten för att få fler människor i rörelse. Initiativet ska bland annat underlätta för specialförbund och föreningar att utöka prova-på-verksamhet, gemensam träning för barn och vuxna och riktade insatser mot målgrupper vi vet idrotten har svårt att nå idag.

Idag sponsrar Svenska Spel fem stora sporter: fotboll, ishockey, handboll, innebandy och bandy, som engagerar många av våra kunder. I samarbetet ingår satsningar på talangutveckling, bredd- och ungdomsidrott. Tillsammans med de sponsrade idrottsförbunden driver vi flera specialprojekt för att öka mångfald och jämställdhet bland annat inom fotbollen. Sponsoringens syfte är att stärka varumärket och engagera våra kunder på lång sikt. Läs mer om vårt engagemang i svensk idrott på sidorna 38–39.

KRAV PÅ SPONSORINGSMOTTAGARE

Svenska Spel tar kraftigt avstånd från brott mot mänskliga rättigheter och arbetar för att utveckla bolagets förhållningssätt och samar-

MÅL 2017–2019

KOMMENTARER

Lönsam tillväxt.	God tillväxt online med 18 %, framför allt i mobilen som ökade med 49 %. Svenska Spel har totalt sett en lägre tillväxt än spelmarknaden som helhet, vilket leder till tappade marknadsandelar.
Bibehålla ett starkt modervarumärke.	Imagevärdet uppgick till 50 % den 31 december 2017. Sett över året har värdet minskat med 5 procentenheter. Närmaste konkurrent har ett imagevärde på 29 %.
Kostnadseffektiv verksamhet, minst 22 % i rörelsemarginal under en konjunkturcykel.	Rörelsemarginalen uppgick till 21,8 % att jämföra med 22,2 % föregående år.

A photograph of a man and two children playing basketball on an outdoor court. The man, wearing a grey hoodie, is in the foreground with his back to the camera, reaching up towards the hoop. A young girl in a light blue long-sleeved shirt and patterned leggings is jumping in the background, also reaching for the hoop. Another child in a pink jacket is in the foreground, partially visible from the back. The scene is set on a paved court with a basketball hoop and backboard visible. The background shows some trees and a building under a bright sky.

**Stärka konkurrens-
kraften och säkra
ett långsiktigt håll-
bart och effektivt
bolag**

Anders Wikström,
samordnare Svensk Elitfotboll

”Det är många goda krafter som jobbar tillsammans”

Fotboll har en särskild plats i hjärtat hos Anders Wikström – Svensk Elitfotbolls samordnare mot matchfixning sedan 2016. Den tidigare spelaren i allsvenskan ser samverkan som en nyckel i arbetet för att hålla sporten ren från yttre påverkan.

Hur påverkar matchfixning idrotten och kunden?
Oavsett om du är spelkund eller supporter är matchfixning förkastligt. Det är en attack på idrotten som skadar dess trovärdighet. Börjar vi tveka på om resultaten är uppgjorda i förhand tappar idrotten sin själ.

Hur bedrivs arbetet mot matchfixning?

Svenska Spel och Svensk Elitfotboll har samarbetat länge, nu senast i projektet mot matchfixning som jag driver. Min roll är främst proaktiv och handlar om att informera spelare och ledare i Allsvenskan och Superettan om hur man ska hantera riskerna med matchfixning. Men den är även reaktiv då jag samordnar kommunikationen när en händelse inträffat. Svenska Fotbollförbundet och polisen ansvarar för utredningar vid misstänkt matchfixning. Vi är alltså många goda krafter som jobbar tillsammans.

Vilket ansvar har spelbranschen?

Att produkten, i det här fallet matchen, är trovärdig är lika viktigt för spelbolagen som för fotbollen. Spelbranschen bör därför bara erbjuda spel på serier där transparensen är hög och risken för matchfixning är lägre. Spel på ”icke matchavgörande händelser”, såsom inkast och gula kort, eller på tävlingar där deltagarna är under 18 år bör inte erbjudas. Det gläder mig att Svenska

”

Jag hoppas mycket på det nya lagförslaget mot matchfixning, som ligger med i spelutredningen.

Spel har tagit stark ställning och avstår från att erbjuda dessa spelformer. Jag hoppas att ni fortsätter med det uppropet och påverkar andra aktörer i samma riktning.

Vad tror du om framtiden – kommer vi att kunna utrota matchfixning?

Visionen med arbetet mot matchfixning ska vara en nollvision. Vi ska göra det så svårt som möjligt för de kriminella och minimera risken för attacker på idrotten. Jag hoppas mycket på det nya lagförslaget mot matchfixning, som ligger med i spelutredningen. Det måste bli lättare att döma förövarna.

beten inom idrotten kopplat till frågor om mänskliga rättigheter.

Svenska Spel är Sveriges största idrotts-sponsor och investerar cirka 300 miljoner kronor i olika sponsringsinitiativ. Bolagets sponsringsriktlinje inkluderas, tillsammans med uppförandekoden för leverantörer, i alla sponsringsavtal. Den ställer krav på sponsringsmottagarna att följa internationella riktlinjer, uppmärksamma brott mot mänskliga rättigheter och arbeta aktivt för ökad mångfald och jämställdhet. De sponsrade förbunden ska också verka för att stora mästerskap läggs i länder där risken för att mänskliga rättigheter kränks är förhållandevis mindre. De förbund som omfattas av riktlinjen är förbundet inom fotboll, ishockey, bandy, innebandy, handboll, samt Riksidrottsförbundet.

Svenska Spel för en löpande dialog med idrottsförbunden om hur parterna kan bidra till att mänskliga rättigheter respekteras och genomför utbildningar med förbunden inom området. Under 2018 kommer arbetet med att följa upp sponsringsriktlinjen att fortsätta.

BRETT MILJÖARBETE

Svenska Spel har en förhållandevis låg miljöpåverkan och låga risker kopplat till området. Vi arbetar sedan många år brett med att minska vår miljöpåverkan och vi har gjort stora miljömässiga besparingar. Målet är att minska klimatpåverkan med 50 procent mel-

Vi får ofta frågan...

Svenska Spel har en sponsringsriktlinje som värnar mänskliga rättigheter. Har den verkligen effekt?

Som Sveriges största idrottssponsor har vi stort inflytande i sponsringsrelaterade frågor. Vi vill bana väg för nästa generations uppförandekod, som ställer helt nya krav på arbetet med mänskliga rättigheter, mångfald och arbetsvillkor. Den här riktlinjen har ökat fokus på att vi och våra sponsringsmottagare arbetar för att frågorna uppmärksammas och respekteras, både i Sverige och i länder som arrangerar stora mästerskap.

lan 2010 och 2020 och vi ligger väl i linje med det. Resor och förbrukning av material är de områden som har störst miljöpåverkan, men även förbrukningen av energi följs upp noggrant. Svenska Spel kommer att bidra till flygbranschens övergång till fossilfritt bränsle genom att varje resa vi gör med BRA-flyg sker mot "grön bonus", det vill säga vi betalar en del av kostnaden för bytet till biobränsle. Läs mer om bolagets miljöarbete och Svenska Spels klimatrappport på svenskaspel.se.

LÅGA RISKER I LEVERANTÖRSKEDJAN

Svenska Spel har cirka 2 500 leverantörer och värdet på inköpen uppgår till cirka 2 miljarder kronor per år. Leverantörerna levererar främst marknadsrelaterade tjänster och IT. De finns huvudsakligen inom EU och de allra flesta är

svenska. Bolaget har en uppförandekod för leverantörer som följer med alla avtalshandlingar.

Riskerna i Svenska Spels leverantörskedja är, enligt vår egen bedömning, överlag låg. Svenska Spel genomför årligen en riskbedömning av de mest riskfyllda leverantörerna utifrån i vilket land köpen sker, hur stora inköpen är och vilken produkt som avses. Svenska Spel har tagit fram ett formulär för självutvärdering som ska ligga till grund för våra framtida revisioner. Formuläret skickas till de största leverantörerna där det kan finnas någon form av risk, exempelvis kopplat till mänskliga rättigheter eller arbetsvillkor. Avsikten är att följa upp med ett par revisioner årligen av de leverantörer där risken bedöms som högst.

VAD HÄNDER 2018?

- › Säkra vår position och den långsiktiga värdeutvecklingen i bolaget.
- › Fortsatta anpassningar av Svenska Spel inför en omreglerad spelmarknad.

Proaktivt arbete mot matchfixning

Svenska Spels kunder ska kunna känna förtroende för att spelandet sker på ett säkert och rättvist sätt. Därför fortsätter vi kampen för att motverka matchfixning, som är ett växande problem och ett stort hot mot tävlingsidrotten och spelbolag.

Vi arbetar proaktivt för att motverka matchfixning bland annat genom att analysera och utreda misstänkta transaktioner och avvikande spelmönster. I samarbete med Riksidrottsförbundet har vi infört en funktion dit visselblåsare kan höra av sig och rapportera misstankor om manipulerade idrottshändelser. Dessutom finansierar vi en heltidstjänst på Riksidrottsförbundet med syfte att arbeta förbyggande.

Med obligatorisk registrering har Svenska Spel bättre möjligheter att spåra och utreda händelser. Vi erbjuder heller inte spel där resultatet kan vara enklare att manipulera, såsom spel i lägre divisioner eller på enskilda matchhändelser. Under 2017 har Svenska Spel inte polisanmält något fall av misstänkt matchfixning.

Ökad trygghet med ny penningtvättslag ...

Den 1 augusti 2017 började en ny penningtvättslag att gälla, som nu även omfattar spelbolag som drivs med stöd av lotterilagen. Hela Svenska Spels koncern ska följa den nya lagen, vilken tidigare bara omfattade casinoverksamheten. Arbetet med att anpassa verksamheten har varit både omfattande och kostsamt. Exempelvis har IT-systemen anpassats, rutiner och systemstöd för inhämtande av kundkännedom tagits fram och nya typer av registrering/legitimering införts (BankID). Dessutom har en särskild funktion inrättats som övervakar och rapporterar misstänkta transaktioner till Finanspolisen. Under 2017 rapporterade Svenska Spel 371 fall av avvikande transaktioner till Finanspolisen.

... och ny dataskyddsförordning

Svenska Spel bedriver ett gediget arbete kopplat till hanteringen av kunddata och personuppgifter. I mitten av 2018 träder EU:s nya dataskyddsförordning (GDPR) i kraft. Lagen får mycket stora konsekvenser och Svenska Spel driver ett stort förändringsarbete för att anpassa verksamheten, bland annat genom anpassning av kunddatabasen. Ombud och medarbetare får också utbildning i hantering av personuppgifter och frågor om samtycke kopplat till direktmarknadsföring.

SVENSKA SPELS VÄRDE TILL SAMHÄLLET

MSEK	Intressenter	2017	2016
Skapat värde			
Intäkter ¹	Kunder	7 776	7 745
Fördelat värde			
Ersättning till anställda	Medarbetare	-1 095	-1 053
Utdelning till svenska staten ²	Ägare (samhälle)	-4 823	-4 803
Sponsring till svensk idrott ³	Samhälle	-254	-238
Gräsroten ⁴	Samhälle	-58	-58
Stipendier till svensk idrott ⁵	Samhälle	-4	-5
Forskning	Samhälle	-9	-9
Övriga rörelsekostnader	Leverantörer	-1 436	-1 308
Behållet ekonomiskt värde		97	270

1. Nettoomsättning från spelverksamhet m.m. och finansiella intäkter.

2. Utdelning till ägaren svenska staten för resultatet åren 2016 respektive 2015.

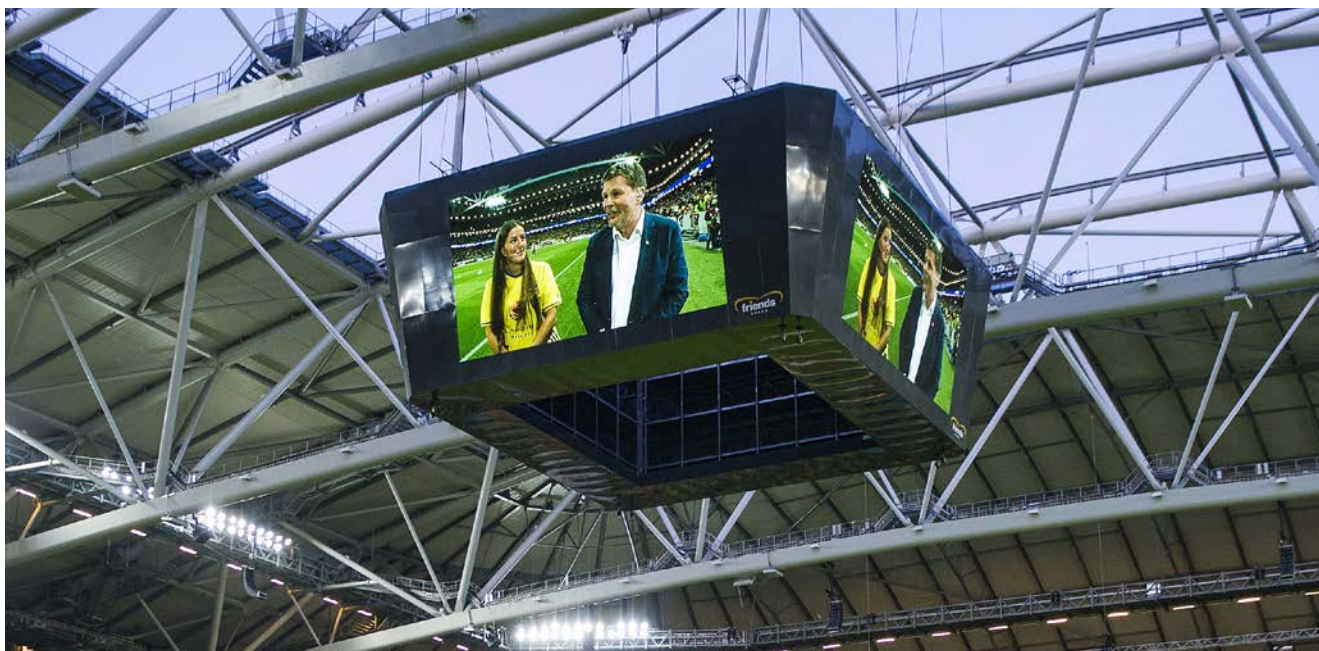
3. Sponsring och aktiviteter för idrottsföreningar och idrottsförbund. Sponsring via Gräsroten redovisas separat.

4. Sponsring till landets idrottsföreningar och deras ungdomsverksamhet.

5. Elitidrottsstipendium och Sportjournaliststipendiet.

Framåt för idrotten

Samarbetet med idrotten har varit en viktig del i Svenska Spels historia sedan 1934. Det ger kunderna en bättre upplevelse samtidigt som det bidrar till att utveckla idrotten på alla nivåer. Svenska Spel stödjer flera av Sveriges landslag, men satsar även på talangutveckling, bredd- och ungdomsidrott.

Stöd till mångfaldsarbete inom fotbollen

När Svenska Spel var matchvärd vid VM-kvalet mellan Sverige och Frankrike 9 juni inspirerades hela matcharrangemanget av vårt engagemang i "Alla är olika – olika är bra". Matchbollen bars fram av flickor i Ronjabollen från Uppsala, som fick ekonomiskt stöd från fonden 2016. På bilden syns Lennart Käll med Sofia Bergström från Ronjabollen.

Fotbollen är en positiv kraft och spelar en viktig roll för både folkhälsa och integration. Tillsammans med ICA och Svenska Fotbollförbundet delar Svenska Spel ut 2 miljoner kronor till projekt inom förbundets medlemsföreningar som drivs under parollen "Alla är olika – olika är bra". Syftet är att stödja föreningarnas arbete inom mångfald, integration och jämställdhet.

Det är guld värt

Tack vare det nära samarbetet med idrotten kan vi ge våra kunder en större upplevelse och samtidigt bidra till att idrotten utvecklas på alla nivåer. För Svenska Spel är det viktigt att vara med hela vägen. Idag stödjer vi landslag, men satsar också miljoner på talangutveckling, bredd- och ungdomsidrott.

I år har vi som stolt huvudsponsor bland annat fått jubla tillsammans med damlandslaget i innebandy åt VM-guldet i Bratislava.

Framåt för fler i rörelse

Stillasittandet är ett växande problem i vårt samhälle. Forskning visar att tre av fyra barn rör sig för lite. Svenska Spel satsar därför 150 miljoner kronor under tre år för att i samarbete med Riksidrottsförbundet och idrottsrörelsen få fler människor att röra på sig. Genom avtal med ett sextiotal special-idrottsförbund ger vi möjligheter för Idrottssverige att skapa aktiviteter och ökat engagemang kring denna viktiga fråga.

Idrotten för människor samman

Svensk idrott ska vara inkluderande och Svenska Spel vill underlätta för idrotten att vara en positiv kraft. Under hösten 2016 lanserades boken "Sportsvenska för invandrare" som ska ge nyanlända kunskaper i svenska sportspråket och underlätta deras väg in i samhället. Boken är framtagen av Svenska Spel i samarbete med flera idrottsförbund, Lernia och ABF och har tryckts i flera upplagor. Den belönades 2017 med priset för "Multicultural Marketing" i en av världens största PR-tävlingar Sabre Awards och vann guld i klassen Content Marketing på Spinngalan 2017, Sveriges största PR-tävling. Dessutom vann boken även guld i European Excellence Awards i kategorin Corporate Responsibility.

Pallplaceringar uppmärksammas

Ungdomssatsningen Prispallen lanserades av Svenska Spel och Svenska Idrottsgalan 2016. Syftet är att synliggöra och lyfta fram såväl mängden som bredden när det gäller våra svenska idrottsframgångar. För varje pallplacering i en internationell tävling kan respektive specialförbund få pengar från Prispallen som ska gå direkt till förbundets ungdomsverksamhet. Under 2017 kunde till exempel Svenska Styrkelyftförbundet genomföra en rejäl ungdomssatsning, med åldersanpassad träning och tävlingsverksamhet, tack vare pengar från Prispallen.

Kunderna stöttar sina favoritlag

Under 2017 stöttade 493 000 kunder sina favoritlag genom Svenska Spels initiativ "Gräsröten – 50 miljoner till ungdomsidrotten". Kunder ansluter sina favoritföreningar som sedan tilldelas poäng när kunden spelar. 50 miljoner kronor fördelas årligen efter hur många poäng föreningarna har fått. Cirka 8 300 föreningar, som representerar samtliga Riksidrottsförbundets 71 idrotter, är anslutna till Gräsröten.

"Det är rörande och en stor ära att få elitidrottsstipendiet med tanke på hur många som söker"

Varje år delas Riksidrottsförbundets och Svenska Spels elitidrottsstipendium ut till elitidrottare på landslagsnivå som studerar på minst halvfart på universitet, högskola eller annan postgymnasial utbildning. Under 2017 fick 75 idrottare (49 kvinnor och 26 män) del av stödet. Stipendiet består av 50 000 kronor till varje idrottare och delas ut i samband med Idrottsgalan. Bland mottagarna fanns Linda Odén, bandy.

Om hållbarhetsredovisningen

Kontakt hållbarhet

Kontaktperson för Svenska Spels hållbarhetsarbete är Zenita Strandanger, Chef Spelansvar & Hållbarhet, +46 10 120 00 00 zenita.strandanger@svenskaspel.se

Svenska Spels hållbarhetsredovisning 2017 är en integrerad del av årsredovisningen och publiceras även på svenskaspel.se. Redovisningen sker i enlighet med Global Reporting Initiative (GRI) Standards, tillämpningsnivå Core.

Rapportering sker en gång per år som en del av årsredovisningen. Redovisningen gäller för kalenderåret 2017, och omfattar AB Svenska Spel och de dotterbolag som ingår i koncernen.

Hållbarhetsredovisningen beskriver Svenska Spels arbete och de hållbarhetsfrågor som enligt väsentlighetsanalysen är bolagets mest väsentliga. Väsentlighetsanalysen inklusive intressentdialogen beskrivs närmare på sidorna 16–17.

Det är elfte året i rad som Svenska Spel redovisar enligt GRI:s riktlinjer. Det är Svenska Spels egen bedömning att hållbarhetsredovisningen uppfyller kraven i GRI, tillämpningsnivå Core. Den senaste rapporten, Årsredovisning 2016, publicerades i mars 2017.

Hållbarhetsinformation som har granskats av revisorerna återfinns på sidorna 6–9 och 14–45. För bestyrkanderapport, se sidan 104.

VÅRA VIKTIGASTE HÅLLBARHETSFRÅGOR

Svenska Spel redovisar sitt hållbarhetsarbete enligt Global Reporting Initiatives (GRI) Standards riktlinjer, tillämpningsnivå Core. Riktlinjerna ställer krav på att bolaget gör en djupgående analys av vilka hållbarhetsfrågor som är mest väsentliga för bolagets verksamhet.

Under 2017 genomförde vi en väsentlighetsanalys gällande bolagets hållbarhetsarbete och informationen i hållbarhetsredovisningen. Analysen identifierar våra prioriterade hållbarhetsområden utifrån bolagets faktiska påverkan på samhället och hur viktig frågan är för våra intressenter. Utifrån kunskapen om vår faktiska påverkan väger väsentlighetsanalysen samman slutsatser från intressentdialog, intressentanalys och interna prioriteringar av berörda personer och representanter från koncernledningen

och styrelsen. Läs mer om våra intressenter på sidan 17.

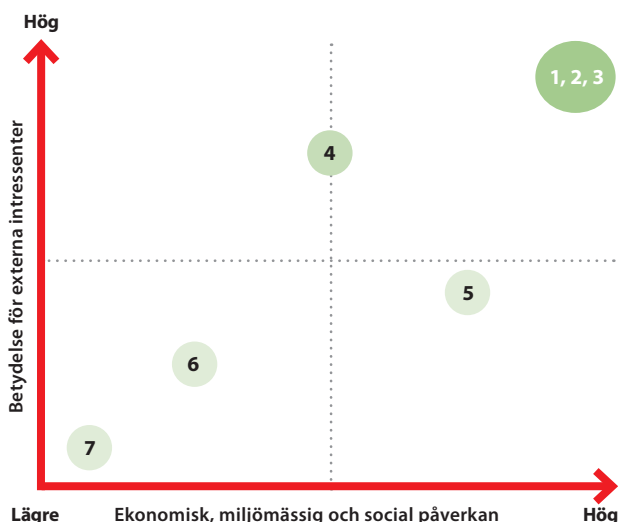
Resultatet av väsentlighetsanalysen 2017 visar inga betydande förändringar jämfört med den analys som gjordes året innan. Resultatet av väsentlighetsanalysen har fastställts av styrelsen.

ÅRSREDOVISNINGSLAGEN

Från och med 2017 ställer årsredovisningslagen utökade krav på stora företag att rapportera om företagets agerande inom en rad hållbarhetsfrågor. Svenska Spel har genomfört en avstämning av hållbarhetsrapporten enligt GRI i syfte att säkerställa att den också uppfyller årsredovisningslagens krav.

Väsentlighetsanalysen 2017

Väsentlighetsanalysen följer metodik enligt Global Reporting Initiative (GRI) Standards 2016, vilket innebär genomgång och bedömning av GRI-aspekter och andra för bolaget väsentliga hållbarhetsfrågor. Fem hållbarhetsområden, innehållande såväl GRI-aspekter som andra väsentliga hållbarhetsfrågor har bedömts prioriterade för Svenska Spels hållbarhetsredovisning. Två hållbarhetsområden – mänskliga rättigheter och miljö – har bedömts ha lägre prioritet.

- 1 Spelansvar**
Lag- och regelbundenhet, kundernas hälsa och säkerhet, märkning av produkter och tjänster, marknadskommunikation, kundernas integritet
- 2 Affäretik och anti-korruption**
- 3 Indirekt samhällspåverkan**
Sänka kostnaden för spelproblem, arbetstillfällen, ombud/affärspartner, Gräsroten
- 4 Mångfald och jämställdhet**
Mångfald och lika möjligheter
- 5 Direkt ekonomiskt värde till samhället**
Överskottet till staten, bolagets sponsring
- 6 Mänskliga rättigheter**
Sponsringsriktlinjen, leverantörskedjan
- 7 Miljö**

Svenska Spels styrning av hållbarhetsarbetet

Styrningen av Svenska Spels hållbarhetsarbete är integrerat i den ordinarie verksamheten (läs mer i Bolagsstyrningsrapporten sidorna 62-67). Ytterst ansvarig är styrelsen. I koncernledningen har kommunikationsdirektören det övergripande ansvaret.

Ett spelansvarsråd, ett etikråd och ett miljöråd är inrättade under ledning av Hållbarhetsavdelningen med representanter från bolagets olika verksamheter. Avvikelser rapporteras kvartalsvis till VD.

VÄSENTLIGA HÅLLBARHETS-OMRÅDEN	OMRÅDEN SOM OMFATTAS	STYRNING	UPPFÖLJNING	ANSVAR	AVGRÄNSNINGAR
Direkt ekonomiskt värde till samhället	› Ekonomiskt resultat	› Ägarens uppdrag	› Årsredovisning › Delårsrapporter	Affärsområde Försäljning & Marknad respektive Casino Cosmopol & Vegas är ansvarigt för styrning, kontroll och uppföljning av kanalisering och ansvarsfull försäljning.	Det ekonomiska resultatet har en direkt påverkan på samhället då överskottet går till staten och bolagets sponsring kommer idrotten tillgodo.
Indirekt samhällspåverkan	› Indirekt ekonomisk påverkan	› Ägarens uppdrag › Spelansvarspolicy › Etableringspolicy ombud/affärspartner › Sponsringsavtal	› Ägardialog och rapportering › Nöjd-partner-index	Affärsområde Försäljning & Marknad är ansvarigt för styrning, kontroll och uppföljning av ombud/affärspartner och ansvarsfull försäljning.	Bolaget påverkar indirekt kostnaden för spelproblem i samhället. Svenska Spel bidrar med arbetstillfällen hos ombud och affärspartner. Genom initiativ som Gräsroten och Framåt för fler i rörelse bidrar vi till att fler barn och unga får möjlighet att idrotta.
Affärsetik och anti-korruption	› Anti-korruption	› Uppförandekod › Koncernsäkerhetspolicy › Riskhanteringspolicy › Attest- och utanordningsriktlinjer › Riktlinjer för anställdas spelande	› Compliancerapport (kvartal) › Visselblåsarfunktion › Internrevision	Koncernens Compliance Officer med uppdrag från VD har det övergripande ansvaret för styrning, kontroll och uppföljning.	Svenska Spels förebyggande arbete mot givande och tagande av mutor samt samarbeten för att förebygga matchfixning har en direkt påverkan på samhället.
Mångfald och lika möjligheter	› Mångfald och lika möjligheter	› Personal- och arbetsmiljöpolicy › Hållbarhetsplan	› Arbetsmiljöundersökningar › Chefs-/medarbetardialoger › &frankly, pulsade frågor	Verksamhetsområde HR har det övergripande ansvaret för styrning och uppföljning.	Vi strävar mot att personalens sammansättning ska spegla samhällets och påverkar detta direkt genom rekryteringsbeslut. Mångfald och en jämställd arbetsplats ökar kreativitet och ger en mera dynamisk verksamhet.
Spelansvar	› Kunders hälsa och säkerhet	› Ägarens uppdrag/policy/riktlinjer › Riktlinjer från Lotteriinspektionen › Personuppgiftslag (PUL) › Spelansvarspolicy › Koncernsäkerhetspolicy › Marknadsföringsriktlinjer › Riktlinjer SPER	› Certifiering EL/WLA › Ålderskontroll/provköp › Spelansvarsutbildning › Spelansvarsråd › Nöjd-kund-index › Övriga marknads-/kundanalyser › Spelkollindex › Oberoende granskning av spelansvaret	Verksamhetsområde Kommunikation och Hållbarhet har det övergripande ansvaret för styrning, uppföljning och rapportering. Operativt ansvarsarbete är integrerat i verksamheten.	Har en direkt påverkan på samhället genom att bolaget erbjuder effektiva spelansvarsverktyg som syftar till att skydda konsument och verka för en sundare spelmarknad.
	› Marknadsföring och märkning	Se Kunders hälsa och säkerhet	Se Kunders hälsa och säkerhet	Se Kunders hälsa och säkerhet	Påverkar direkt kundens upplevelse, val av spel och hur ansvarsfullt bolaget uppfattas. Produkter med förhöjd risk marknadsförs mycket restriktivt mot kund och kunder måste själva godkänna direktmarknadsföring från Svenska Spel.
	› Integritet för kunder	Se Kunders hälsa och säkerhet	Se Kunders hälsa och säkerhet	Se Kunders hälsa och säkerhet	Påverkar kunderna direkt då de måste registrera sina personuppgifter och legitimera sig vid spel på Svenska Spels produkter.
	› Lagefterlevnad	Se Kunders hälsa och säkerhet	Se Kunders hälsa och säkerhet	Se Kunders hälsa och säkerhet	Efterlevnad av lagar och regler utgör grunden för hela bolagets verksamhet. En självklarhet som har en direkt påverkan på hur vi bibehåller samhällets förtroende.

Operativa nyckeltal för spelansvar

Nyckeltalen förtydligar ansvaret för Svenska Spels ombud, affärspartner och medarbetare.

	2017	2016	2015
Övergripande spelansvar			
Spelkollindex: Mäter hur stor andel av Svenska Spels kunder som är medvetna om sitt spelande och gör medvetna val ¹	84	83	—
Kund/gäst ansvar			
Frivilligt avstängda kunder/casinogäster, antal ²	19 959	13 229	9 343
Samtal med casinogäster om spelvanor, antal ³	4 980	5 601	6 684
Partneransvar			
<i>Ombuds ansvar</i>			
Diplomerade spelombud, % ⁴	100	100	100
Provköp, antal ⁵	6 229	6 411	6 660
Provköp godkända spelombud, %	87	87	85
Provköp godkända lottombud, %	81	79	77
Avstängda spelombud på grund av provköp, antal ⁶	15	20	24
Avstängda lottombud på grund av provköp, antal ⁶	62	92	108
Uppsagda på grund av provköp, antal ⁶	5	8	5
<i>Affärspartners ansvar</i>			
Diplomerade affärspartner, % ⁴	99	99	99
Provköp, antal ⁵	1 904	1 883	2 071
Provköp godkända affärspartner, %	86	89	85
Avstängda på grund av provköp, antal ⁶	30	21	27
Uppsagda på grund av provköp, antal ⁶	3	3	2

1. Spelkollindex är ett nytt KPI sedan 2016 och består av fyra separata frågor som vägs samman till ett index:

"Svenska Spel ger information om riskerna"
 "Svenska Spel hjälper mig att hålla koll"
 "Hos Svenska Spel har jag koll på pengarna"
 "Hos Svenska Spel har jag koll på tiden".

Källa: Kundmätningen 2017, ca 3 000–4 000 svarande/kvartal (registrerade kunder i Svenska Spels kundbas, som spelat minst 12 gånger och för minst 1 200 kr under de senaste 12 månaderna).

2. Kunder/casinogäster som upplever sig ha problem med att kontrollera sitt spelande, erbjuds att ta en tidsbestämd spelpaus/besöksförbud. Nyckeltalet avser hur många kunder/casinogäster som är frivilligt avstängda 31/12 2017, exkl. Spelpaus 24 och besöksbegränsningar på casino (begränsar inträde på casinona till ett visst antal gånger per vecka eller månad). För utfallet 2015 och 2016 saknas uppgifter om avstängningar i pokerklienten.

3. Samtal med gäster om deras spelbeteende inklusive samtal vid frivilliga avtal.

4. Alla spelombud och affärspartner ska genomgå och bli godkända på Svenska Spels interaktiva spelansvarsutbildning.

5. Provköp genomförs på Svenska Spels produkter hos ombud och affärspartner. Enligt avtal med Svenska Spel måste ombud och affärspartner kontrollera legitimation på alla spelkunder under 25 år. Unga personer (18–19 år) anlitade av extern leverantör, genomför provköp för att säkerställa att legitimationskontroll utförs.

6. Sanktionstrappa vid ej godkända provköp:

1:a missade provköpet: Varning utfärdas.

2:a missade provköpet: Avstängning i två veckor.

3:e missade provköpet: Uppsägning.

Avstängning och uppsägning redovisas i den period som provköpet genomförs.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i AB Svenska Spel (publ),
org.nr 556460-1812

UPPDRAG OCH ANSVARSFÖRDELNING

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2017 som definieras på sidan 40 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

GRANSKNINGENS INRIKTNING OCH OMFATTNING

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

UTTALANDE

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 15 mars 2018
Deloitte AB

Jonas Ståhlberg
Auktoriserad revisor

GRI-index

Hela indexet hänvisar till GRI Standards, Core-nivå. Sidhänvisningarna anger var information om respektive upplysning finns att läsa i årsredovisningen.

GRI STANDARDS	INDIKATOR	SIDA	KOMMENTAR/UTELÄMNANDE
GRI 102: Allmänna standardupplysningar			
Organisationsprofil			
	102-1 Organisationens namn	47	
	102-2 Varumärken, produkter och tjänster	24–25	
	102-3 Lokalisering av huvudkontor	47	Visby
	102-4 Länder där organisationen är verksam	43	Svenska Spel verkar endast i Sverige
	102-5 Ägarstruktur och företagsform	47–48	
	102-6 Marknader där organisationen är verksam	11	
	102-7 Organisationens storlek	84	
	102-8 Antal anställda uppdelat på anställningsform, region och kön	84	
	102-9 Organisationens leverantörskedja	37	
	102-10 Väsentliga förändringar i organisationen eller leverantörskedjan under redovisningsperioden	Se kommentar	Inga väsentliga förändringar har skett i organisationen eller leverantörskedjan under redovisningsperioden.
	102-11 Försiktighetsprincipen	Se kommentar	Försiktighetsprincipen beaktas vid framtagandet av produkter och reklammaterial. Krav på relevanta miljömärkningar ställs i upphandling av tryckerier etc.
	102-12 Externa initiativ	19, 27	FN Global Compact, EL, WLA, SPER, Fossilfritt Sverige
	102-13 Medlemskap i organisationer	Se kommentar	CSR Sweden
Strategi			
	102-14 Uttalande från VD	6–8	
Etik och integritet			
	102-16 Värderingar, principer, standarder och normer för uppträdande	14–15, 31	
Bolagsstyrning			
	102-18 Bolagsstyrning	62	
Intressentrelationer			
	102-40 Intressentgrupper	16–17	
	102-41 Kollektivavtal	Se kommentar	100 % av medarbetarna omfattas av kollektivavtal.
	102-42 Identifiering och val av intressenter	16	
	102-43 Dialog och aktiviteter med intressenter	16–17	
	102-44 Viktiga områden och frågor som har lyfts via dialog med intressenter och hur organisationen har följt upp dessa områden och frågor	16–17	
Rapportprofil			
	102-45 Organisationsstruktur	47	Samtliga bolag i koncernen ingår i rapporteringen.
	102-46 Process för att definiera redovisningens innehåll och avgränsning för aspekterna	14–19, 40	
	102-47 Identifierade väsentliga aspekter	40	
	102-48 Effekt och orsak till eventuella revideringar av information som ingår i tidigare redovisningar	Se kommentar	Inga väsentliga förändringar har skett under redovisningsperioden.

GRI STANDARDS	INDIKATOR	SIDA	KOMMENTAR/UTELÄMNANDE
	102-49 Väsentliga förändringar från tidigare redovisningsperioder vad gäller omfattning och aspekternas avgränsningar	40	
	102-50 Redovisningsperiod	40	
	102-51 Datum för publicering av den senaste redovisningen	40	
	102-52 Redovisningscykel	40	
	102-53 Kontaktperson för rapporten	40	
	102-54 Redovisningsprincip och GRI-innehållsindex som organisationen har valt	40	
	102-55 GRI index	43–45	
	102-56 Externt bestyrkande	104	
VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSOMRÅDEN			
EKONOMISKT RESULTAT			
GRI 103: Styrning	103-1 Varför hållbarhetsområdet är väsentligt och avgränsningar	34, 39, 41	
	103-2 Styrning	34, 41	
	103-3 Uppföljning	34, 41, 66–67	
GRI 201: Ekonomiskt resultat	201-1 Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde	37	
INDIREKT EKONOMISK PÅVERKAN			
GRI 103: Styrning	103-1 Varför hållbarhetsområdet är väsentligt och avgränsningar	20, 25–26, 33–34, 39, 41	Området avser: • Sänka kostnaden för spelproblem i samhället • Ge barn och unga möjlighet att idrotta • Arbetstillfällen hos ombud och affärspartner
	103-2 Styrning	19–20, 41	
	103-3 Uppföljning	20, 41, 66–67	
GRI 203: Indirekt ekonomisk påverkan	203-2 Betydande indirekt ekonomisk påverkan	20, 27–29, 34, 38–39	Det går i dagsläget inte att kvantifiera bolagets indirekta ekonomiska påverkan. Det finns till exempel inte siffror för att visa på minskade kostnader i samhället till följd av bolagets spelansvar.
ANTI-KORRUPTION			
GRI 103: Styrning	103-1 Varför hållbarhetsområdet är väsentligt och avgränsningar	16, 37, 41	
	103-2 Styrning	19, 41	
	103-3 Uppföljning och utvärdering	41, 66–67	
GRI 205: Anti-korruption	205-3 Antal bekräftade fall av korruption och vidtagna åtgärder	45	Inga fall av korruption som involverar Svenska Spel har rapporterats under året.

Forts. VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSOMRÅDEN

GRI STANDARDS	INDIKATOR	SIDA	KOMMENTAR/UTELÄMNANDE
MÅNGFALD OCH LIKA MÖJLIGHETER			
GRI 103: Styrning	103-1 Varför hållbarhetsområdet är väsentligt och avgränsningar	30, 41	
	103-2 Styrning	19, 31, 41	
	103-3 Uppföljning och utvärdering	41, 66–67	
GRI 405: Mångfald och lika möjligheter	405-1 Mångfald i styrande organ och bland medarbetare	26, 30, 68–71, 84–85	
KUNDERS HÄLSA OCH SÄKERHET			
GRI 103: Styrning	103-1 Varför hållbarhetsområdet är väsentligt och avgränsningar	19, 27, 41, 56	
	103-2 Styrning	19–20, 41–42	
	103-3 Uppföljning och utvärdering	20, 27, 41–42, 66–67	
GRI 416: Kundens hälsa och säkerhet	416-1 Procent av väsentliga produkt- och tjänstekategoriernas påverkan på hälsa och säkerhet som har utvärderats i förbättringssyfte	27, 45	Samtliga produkter har genomgått analys under produktutvecklingsstadiet genom Gamgard i syfte att utvärdera påverkan på kunders hälsa och säkerhet.*
MARKNADSFÖRING OCH MÄRKNING			
GRI 103: Styrning	103-1 Varför hållbarhetsområdet är väsentligt och avgränsningar	29, 41, 56	
	103-2 Styrning	19–20, 41, 60	
	103-3 Uppföljning och utvärdering	41, 66–67	
GRI 417: Marknadsföring och märkning	417-3 Antal fall av bristande efterlevnad av regler och frivilliga koder gällande marknadskommunikation, inklusive marknadsföring, PR och sponsring	45	En anmälan inkom via SPER i slutet av 2017 gällande synpunkter på Svenska Spels reklam. Bolaget fälldes i februari 2018.
INTEGRITET FÖR KUNDER			
GRI 103: Styrning	103-1 Varför hållbarhetsområdet är väsentligt och avgränsningar	22, 41, 56	
	103-2 Styrning	22, 41	
	103-3 Uppföljning och utvärdering	41, 66–67	
GRI 418: Integritet för kunder	418-1 Antal formella klagomål gällande förlust av kunddata	22, 45	Inga formella klagomål gällande förlust eller otillbörlig hantering av kunddata har inkommit under året.
LAGEFTERLEVNAD			
GRI 103: Styrning	103-1 Varför hållbarhetsområdet är väsentligt och avgränsningar	41	
	103-2 Styrning	41	
	103-3 Uppföljning och utvärdering	41, 66–67	
GRI 419: Lagefterlevnad	419-1 Monetärt värde av betydande böter och totalt antal icke-monetära sanktioner för brott mot gällande lagar och regler	45	Inga böter eller icke-monetära sanktioner för överträdelser av lagar eller bestämmelser har utdömts mot Svenska Spel under året.

* Svenska Spel och andra bolag som är anslutna till SPER (Spelbranschens riksförbund) använder verktyget Gamgard som är framtaget av forskare. Verktyget är obligatoriskt i produktutvecklingsprocessen och används för att identifiera riskkomponenterna i ett spel och varje produkt klassificeras och dokumenteras med hjälp av verktyget. Spel som visar högre risker förändras eller förses med ökat konsumentskydd och/eller förebyggande spelansvarsverktyg.

Innehåll

Förvaltningsberättelse

Koncernens finansiella ställning och resultat	47
Fakta om Svenska Spels affärsområden	50
Risker och riskhantering	52
Förslag till vinstdisposition	54
Svenska Spels uppdrag	55
Redovisning av bolagets åtgärder enligt ägaravisning	56
Bolagsstyrningsrapport	57
Intern kontroll avseende finansiell rapportering	62
Styrelse	66
Ledning	68
	70

Koncern

Rapport över totalresultat	72
Balansräkning	73
Kassaflödesanalys	74
Förändringar i eget kapital	74

Moderbolag

Resultaträkning	75
Balansräkning	76
Kassaflödesanalys	78
Förändringar i eget kapital	79

Noter

Årsredovisningens undertecknande	80
Revisionsberättelse	100
Bestyrkanderapport	101
Flerårsöversikt, koncernen	104
Alternativa nyckeltal	105
Övriga begrepp	106
	107

Notförteckning

Not 1	Redovisnings- och värderingsprinciper	80
Not 2	Nettoppelintäkter och övriga intäkter	83
Not 3	Rapportering per affärsområde	84
Not 4	Anställda, personalkostnader och ersättningar	84
Not 5	Ersättning till revisorer	87
Not 6	Finansiella intäkter och kostnader	87
Not 7	Skatter	88
Not 8	Immateriella tillgångar	88
Not 9	Materiella anläggningstillgångar	89
Not 10	Finansiell riskhantering	90
Not 11	Finansiella instrument	92
Not 12	Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar	94
Not 13	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	94
Not 14	Likvida medel	95
Not 15	Eget kapital	95
Not 16	Resultat per aktie	95
Not 17	Obetalda vinster	95
Not 18	Övriga långfristiga skulder	96
Not 19	Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	96
Not 20	Regleringsfond och fonderade vinster	96
Not 21	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	97
Not 22	Leasing	97
Not 23	Ställda säkerheter och framtida åtaganden	98
Not 24	Närstående	98
Not 25	Andelar i koncernbolag	98
Not 26	Förslag till vinstdisposition	99
Not 27	Händelser efter balansdagen	99

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för AB Svenska Spel, organisationsnummer 556460-1812 med säte i Visby, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning inklusive bolagsstyrningsrapport för räkenskapsåret 1 januari–31 december 2017, omfattande sidorna 47–99.

Verksamheten

BOLAGETS UPPDRAG OCH TILLSTÅND

Svenska Spel har i uppdrag från staten att, efter tillstånd från regeringen, anordna spel och lotterier på ett ansvarsfullt sätt. Ambitionen är att motverka ett överdrivet spelande, som kan leda till att enskilda personer fastnar i ett spelberoende, och att stoppa bedrägerier och kriminalitet i spelbranschen.

Bolaget ska:

- › tillgodose konsumenternas efterfrågan på attraktiv spelverksamhet;
- › inom ramen för ett socialt ansvarstagande kunna tillhandahålla sådana spelformer som kan bedömas medföra risker av social karaktär, när det bedöms kunna stävja illegalt spel i okontrollerade former;
- › vara ett trovärdigt men samtidigt attraktivt alternativ till, i första hand, okontrollerad verksamhet;
- › beakta sociala skyddshänsyn, bedrägeririsker och konsumentintressen när spelformer utvecklas och i verksamheten i övrigt;
- › eftersträva en väl utbyggd service såväl i storstad som i glesbygd;
- › i sin marknadsföring ha en inriktning som är socialt ansvarstagande så att den inte uppfattas som alltför påträngande.

Svenska Spel har ett finansiellt mål som syftar till att säkerställa en kostnadseffektiv verksamhet. Rörelsemarginalen för Svenska Spel bör över en konjunkturcykel uppgå till minst 22 procent. Rörelsemarginalen beräknas som rörelseresultat i förhållande till alla intäkter, det vill säga bruttospelintäkter och övriga rörelseintäkter.

Regeringen lämnar ett antal tillstånd som ligger till grund för Svenska Spels verksamhet. De gällande tillstånden reglerar följande områden:

- › Lotterier och vadhållning på idrotts-tävlingar
- › Värdeautomater
- › Casinospel och orter för casinospel
- › Poker över internet

LEGAL STRUKTUR

AB Svenska Spel bildades 1997 efter en sammanslagning av AB Tiptjänst (etablerat 1934) och Svenska Penninglotteriet AB (etablerat 1897). Svenska Spel ägs till 100 procent av svenska staten.

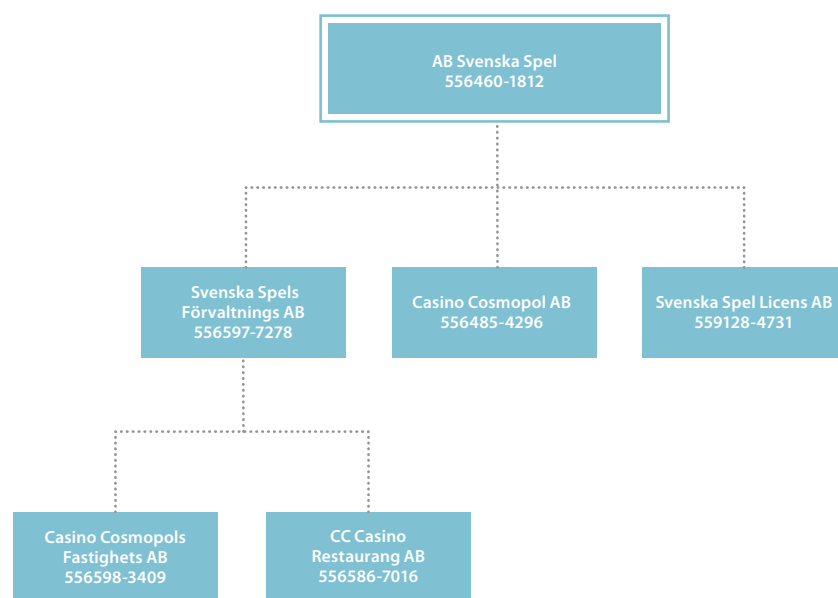
I koncernen Svenska Spel ingår moderbolaget AB Svenska Spel och dotterbolagen

Svenska Spels Förvaltnings AB, Casino Cosmopol AB och Svenska Spel Licens AB (nystartat 2017). Svenska Spels Förvaltnings AB bildar en underkoncern med dotterbolagen Casino Cosmopols Fastighets AB och CC Casino Restaurang AB.

OPERATIV STRUKTUR

Koncernen är organiserad i två affärsområden; Försäljning & Marknad och Casino Cosmopol & Vegas, samt fem verksamhetsområden (Affärsstöd, HR, IT, Kommunikation & Hållbarhet samt Produkter & Tjänster).

Svenska Spels legala struktur

Affärsområde Försäljning & Marknad

Affärsområdet ansvarar för försäljning av samtliga spel och lotterier i försäljningskanalerna: ombud, online, mobil och övriga. Per den 31 december 2017 hade Svenska Spel 5 118 ombud (5 213).

Försäljning & Marknad har ett brett utbud av spel i form av turspel, sportspel och casinospel. Turspelen är Lotto, Keno, Joker, Vikinglotto, Eurojackpot samt internetspelet Bingo. I turspel ingår även Triss, Penning och SkrapSpel. Utbudet innehåller också ett färdigt lottpaket med Triss och tillfälliga kampanjlotter.

Till gruppen sportspel hör Oddset och fotbollstipsen Stryktipset, Europatipset, Måltipset och Topptipset. Oddset är ett samlingsnamn för speltyperna Längen, Matchen, Bomben, Mixen, Powerplay och Challenge.

Poker på internet ingår i spelkategorin casinospel.

Affärsområdet står för 75,0 procent (73,6) av Svenska Spels totala nettospelintäkter. För verksamhetsåret 2017 uppgick nettospelintäkterna för affärsområde Försäljning & Marknad till 6 736 MSEK (6 615).

Affärsområde Casino Cosmopol & Vegas

Svenska Spels dotterbolag Casino Cosmopol AB driver casinon med internationell

klass sedan 2001. De fyra casinona har unika lokaler i Stockholm, Göteborg, Malmö och Sundsvall med ett varierat nöjesutbud bestående av såväl casinospel, restauranger, barer och underhållning.

De spel som erbjuds på casinona är bordspel (roulette, tärnings- och kortspel) samt spelautomater. Under 2017 hade Casino Cosmopol 985 329 besök (1 034 576).

Affärsområdet ansvarar även för värdeautomaterna Vegas, vilka är de enda spelautomater som legalt får finnas i Sverige förutom de spelautomater som finns på Casino Cosmopol's fysiska casinon.

Restaurangerna där värdeautomaterna finns har genomgått en noggrann provning och har serveringstillstånd, och bingohallarna har bingotillstånd. En spelplats får ha högst fem Vegasautomater och inkomsterna från dessa får inte dominera verksamheten. Enligt Svenska Spels tillstånd är det totala antalet automater begränsat till 7 500 och per den 31 december 2017 fanns det 5 015 (5 176) utställda i restauranger och bingohallar över landet. Dessa automater är fördelade hos 1 640 affärspartner (1 695).

Nettospelintäkterna för affärsområde Casino Cosmopol & Vegas 2017 uppgick till 2 244 MSEK (2 378), vilket är en minskning med 5,6 procent mot föregående år.

MEDARBETARE

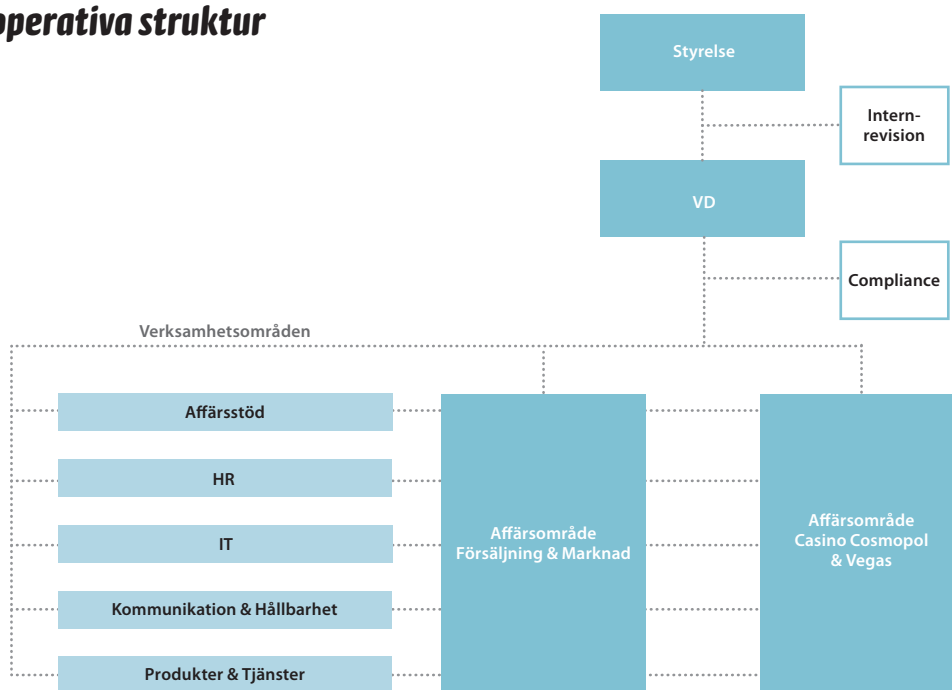
Medelantalet anställda i koncernen uppgick till 1 694 (1 653), varav 61 (60) procent är män. I moderbolaget uppgick medelantalet anställda till 695 (677), varav 66 (66) procent är män. Bolaget eftersträvar en jämn könsfördelning bland medarbetare och chefer, där könsfördelningen bland cheferna ska ligga i intervallet 45 till 55 procent. Vid årsskiftet var könsfördelningen bland chefer i koncernen 35 (40) kvinnor respektive 65 (60) procent män. I moderbolaget var könsfördelningen 39 (45) procent kvinnor respektive 61 (55) procent män bland chefer.

En arbetsmiljöundersökning genomförs två gånger per år. Undersökningen omfattar områdena hälsa och arbetsbelastning, motivation, socialt klimat, ledarskap, resurser och förutsättningar, och vägs samman till ett arbetsmiljöindex. Arbetsmiljöindex uppgick vid årsskiftet till 73 (72).

Löpande pulsmätningar sker varannan månad, för att bland annat mäta engagemanget bland medarbetarna. Engagemangindex 2017 uppgick i koncernen till 73 på en skala 0 -100, jämförelsetal för 2016 saknas.

Employee Net Promoter Score (eNPS) är ett mått för att mäta hur villiga medarbetare är att rekommendera Svenska Spel som arbetsplats för vänner och bekanta. Resulta-

Svenska Spels operativa struktur

tet för eNPS 2017 uppgick i koncernen till 3 på en skala –100–100.

För ytterligare information om medarbetare se not 4 på sidorna 84–86.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER 2017

- › Nya bolagsspel – möjliggör för kunderna att spela tillsammans.
- › Nattöppet på Oddset – ger ökat utbud av spel till exempel i de stora amerikanska ligorna live.
- › Lördagsgodis i mobilen – innefattar produkterna Lotto, Joker, Keno, Stryktipset samt Måltipset.
- › Ny pokerplattform – möjliggör både turneringar och kontantspelbord i de mobila enheterna.
- › Vikinglotto – förbättrad vinstplan med högre jackpott, nytt utseende, samt erbjuds nu både hos ombud och online.
- › Snabbspelsmeny – gör det enkelt och smidigt för kunden att spela online.
- › Triss Premium – ny kampanjlott med höga dagsvinster under ett helt år.
- › Digitala Skrapspel – relansering av Skrapspel online.
- › Nordens första crapsbord – nytt socialt spel på Casino Cosmopol.
- › Limited Edition – starkt spelupplevelse och underhållning med olika teman till exempel Cher, Michael Jackson, Willy Wonka med flera på Casino Cosmopol.
- › Swish och Masterpass – nya insättningsmetoder till kundernas spelkonton. Under december sker 44 procent av alla insättningar via Swish.
- › BankID – inloggning sker nu säkrare och enklare för kund. 40 procent av inloggningarna skedde genom BankID och mer än hälften av alla aktiva kunder har minst en gång testat denna inloggningsmetod sedan lanseringen i slutet av augusti.
- › Samarbetet med Riksidrottsförbundet med främsta fokus på motion och rörelse för barn och ungdomar har utökats. Avtalet löper över 3 år till ett totalt värde om 150 miljoner kronor, en utökning mot tidigare avtal med 37 miljoner kronor.
- › 50 miljoner kronor har utbetalats till idrottsföreningars ungdomsverksamhet genom Gräsroten.
- › Miljonregnet på Lotto – med ännu större chans på att bli miljonär.
- › Oddset Challenge – ett helt nytt poolspel på sport.

HÅLLBARHETSREDOVISNING

I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har Svenska Spel valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport. Hållbarhetsrapporten är en integrerad del av årsredovisningen och omfattningen definieras på sidan 40 i detta dokument.

OMVÄRLD OCH FRAMTIDSUTSIKTER

Tillväxten på den svenska spelmarknaden drivs och sker framför allt online. Under 2017 ökade den totala svenska spelmarknaden enligt Lotteriinspektionen med 3 procent.

Sportsbetting är fortsatt en strategiskt viktig instegsprodukt för ett flertal spelbolag och utbudet på livespel är viktigt i kampen om kunderna. Nätcasino är det enskilt största spelet på spelmarknaden och utgör cirka 35 procent av onlinemarknaden. Intresset för live casino, det vill säga att spela mot livedealers online ökar och är den spelform som främst driver tillväxten inom nätcasino. Publikintresset för och spel på e-sport är även en mycket tydligt ökande trend.

Konkurrensen på spelmarknaden driver ökade medieinvesteringar och de utlandsbaserade spelbolagens del av dessa investeringar är betydande. Under 2017 uppgick spelbranschens medieinvesteringar till 5,5 miljarder kronor inklusive internetmarknadsföring. Marknadsföringen på internet uppgick till hela 27 procent av investeringarna eller 1,2 miljarder kronor.

I TNS Sifos årsrapport över reklamätningar har all internetmarknadsföring exkluderats tidigare år på grund av undermålig kvalitet på data som samlats in. Utfallet för totala medieinvesteringarna helåret 2016 och 2017 är därmed inte jämförbara. Det råder dessutom en osäkerhet om TNS Sifo lyckats få med all internetpendering i 2017 års rapportering.

2017 blev ett rekordår för branschen där de utlandsbaserade aktörerna fortsatt står för den största andelen av bruttoinvesteringarna i marknadsföring i Sverige. Reklamtröttheten hos svenska folket ökar, vilket påverkar anseendet för hela spelbranschen.

OMREGLERING AV SPELMARKNADEN

Den 31 mars 2017 lämnade Spellicensutredning förslag till ny reglering av den svenska spelmarknaden. Därefter har regeringen i december 2017 presenterat förslag till ny spellag för lagrådet. Den nya spelregleringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2019 med möjlighet att söka licens från och med den 1 juli 2018.

Svenska Spel ser positivt på att en omreglering av spelmarknaden sker, eftersom det bidrar till att återta kontrollen över den svenska spelmarknaden och stärka konsumentskyddet.

Förslaget till ny spellag innehåller ett antal relevanta krav på spelansvarsåtgärder såsom registrering av allt spel och en skyldighet för spelföretaget att följa kundernas spelande och agera vid misstanke om problemspelande, möjlighet för kunderna att stänga av sig från spel (såväl hos det enskilda bolaget som i ett centralt register administrerat av Spelmyndigheten), sätta egna gränser för sitt spelande, krav på måttfull marknadsföring med mera.

Samtidigt konstaterar Svenska Spel att förslaget till spellag saknar vissa åtgärder som bolaget menar behövs för att uppnå ett starkt konsumentskydd. I lagen görs till exempel inte någon riskklassificering av spelprodukter, det vill säga det görs ingen åtskillnad mellan spel med olika stor risk för att orsaka problemspelande.

Svenska Spel menar att särskilda restriktioner bör gälla för högriskspel och hoppas att sådana restriktioner kommer att införas i Spelmyndighetens föreskrifter.

Svenska Spel ser vidare positivt på att förslaget innehåller hårdare sanktioner och att spel utan licens kriminaliseras. Därmed finns bättre förutsättningar för att möjligheten att tillhandahålla och marknadsföra spel i Sverige på ett effektivt sätt begränsas till spelföretag med licens i Sverige. Även möjligheterna att agera kraftfullt mot matchfixning och annan spelrelaterad brottslighet förbättras genom förslaget, men vi önskar ytterligare åtgärder gällande utbudet. Svenska Spel anser att det inte bör vara möjligt att spela på moment som enkelt kan manipuleras av en enskild idrottare, till exempel antal hörnor och gula kort i fotboll.

Förslaget på ny spellag innehåller vidare krav på att den del av Svenska Spels verksamhet som kommer att anordnas med ensamrätt inte får bedrivas i samma bolag som den del som kommer att bli konkurrensutsatt. Svenska Spel har inlett arbetet med den omstruktureringen av koncernen som detta förleder.

Såväl inför som efter omregleringen är det viktigt för Svenska Spel att prioritera och fortsätta utveckla ett starkt kunderbjudande med ett integrerat spelansvar.

Koncernens finansiella ställning och resultat

NETTOSPELINTÄKTER PER FÖRSÄLJNINGSKANAL

Nettospelintäkterna uppgick till 8 980 MSEK (8 993), en minskning med 13 MSEK jämfört med föregående år. De minskade intäkterna hänförs till försäljning via Ombud, Restaurang & Bingohallar samt på våra fysiska casinon.

Nettospelintäkterna Online ökade med 342 MSEK till 2 265 MSEK (1 923) eller 18 procent, varav nettospelintäkterna via mobil ökade med 49 procent. Av koncernens totala nettospelintäkter uppgick försäljningskanalen Online till 25 procent (21), varav mobil 15 procent (10).

I ombudskanalen minskade nettospelintäkterna med 214 MSEK till 4 342 MSEK (4 556) och i Restaurang & Bingohallar minskade de med 90 MSEK till 1 115 MSEK (1 206).

Nettospelintäkterna i försäljningskanalen Casino uppgick till 1 128 MSEK (1 172), en minskning med 44 MSEK.

Nettospelintäkterna i övriga försäljningskanaler uppgick till 129 MSEK (136).

NETTOSPELINTÄKTER PER SPELKATEGORI

Spelkategorin Turspel redovisade 4 845 MSEK (4 807) i nettospelintäkter, en ökning med 38 MSEK jämfört med föregående år. Nettospel-

intäkterna för Eurojackpot, ett uppskattat spel med hög jackpott, ökade med 61 MSEK. Bingo och nya Vikinglotto med högre jackpott, ökade nettospelintäkterna med 30 respektive 37 MSEK. Triss uppvisade minskade nettospelintäkter med 68 MSEK, delvis en konsekvens av ökad konkurrens i butik men även påverkat av en generell avmattnings för intresset av lotter på marknaden. Skrapspel, som består av ett antal olika varianter av lotter har lanserats digitalt, redovisade ökade nettospelintäkter med 14 MSEK. Försäljningen av Lotto inklusive Joker redovisade minskade nettospelintäkter med 43 MSEK delvis på grund av omfördelning till andra nummerspelsprodukter i den egna portföljen.

Utökningen av vårt utbud med livespel på nya sporter och speltyper har haft en positiv effekt på nettospelintäkterna för Sportspel. Nettospelintäkterna för Sportspel uppgick till 1 790 MSEK (1 690), en ökning med 101 MSEK. Mixen, Stryktipset och Europatipset redovisade högre nettospelintäkter och våra kunder har även visat stort intresse för nya poolspelet Oddset Challenge, som lanserats under hösten.

Casinospel redovisade 2 344 MSEK (2 495) i nettospelintäkter, en minskning med 151

MSEK. Alla produkter inom spelkategorin redovisade minskade nettospelintäkter.

RÖRELSERESULTAT OCH RÖRELSEMARGINAL

Årets rörelseresultat uppgick till 4 705 MSEK (4 851) vilket är en minskning med 146 MSEK. Det försämrade rörelseresultatet förklaras huvudsakligen av högre rörelsekostnader jämfört med föregående år.

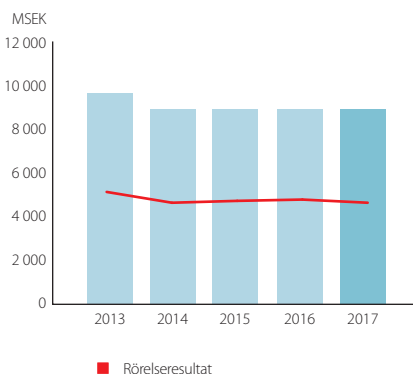
Rörelsemarginalen minskade till 21,8 procent (22,2).

Rörelsekostnaderna uppgick till 3 085 MSEK (2 921), en ökning med 164 MSEK. De ökade kostnaderna består framför allt av anpassning till ny penningtvättslagstiftning, ökade marknadsföringsinsatser och ökad sponsring genom avtalet om samarbete med Riksidrottsförbundet samt ökade kostnader kopplade till förberedelser för en ny spelmarknad.

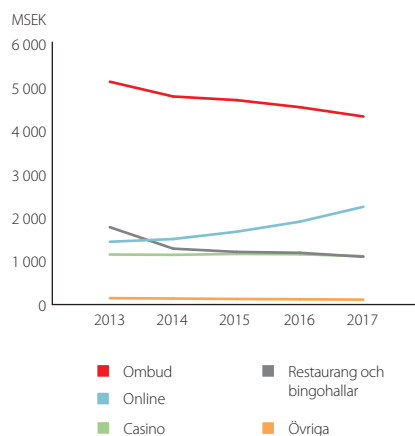
FINANSNETTO

Finansnettot uppgick till -1 MSEK (14). Av finansnettot bestod -2 MSEK (10) av en nettovärdeförändring av finansiella placeringar och obetalda vinster i lotteriet Triss Månadsklöver.

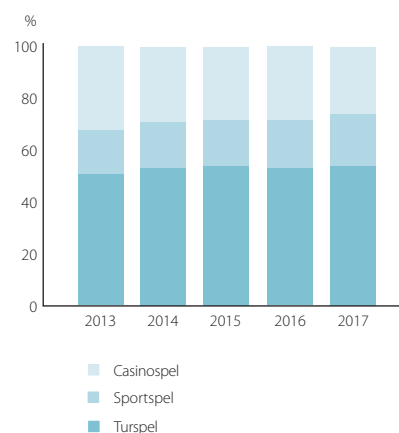
Nettospelintäkter och rörelseresultat

Nettospelintäkter per försäljningskanal

Nettospelintäkter per spelkategori

RESULTAT

Koncernens totalresultat för 2017 uppgick till 4 709 MSEK (4 866), vilket är 157 MSEK lägre än 2016.

KASSAFLÖDE

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 5 095 MSEK (4 975). Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till 195 MSEK (–164), vilket är nettot av inköp och avyttringar avseende materiella, immateriella och finansiella tillgångar. Investeringar i finansiella tillgångar uppgick till –100 MSEK (–151) och avyttringar uppgick till 550 MSEK (187).

Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till –4 923 MSEK (–4 703) och avser utbetalning till ägaren, svenska staten. Periodens kassaflöde uppgick till 367 MSEK (108) och likvida medel uppgick vid periodens slut till 3 517 MSEK (3 150).

INVESTERINGAR

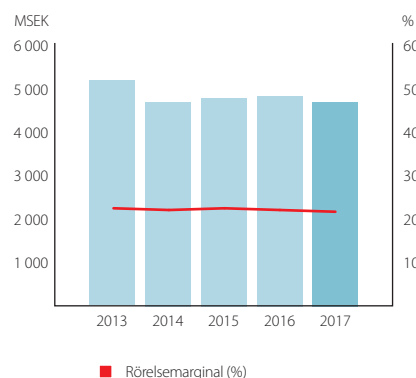
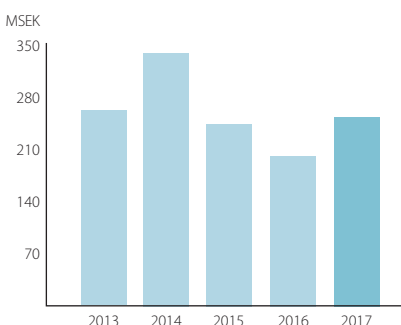
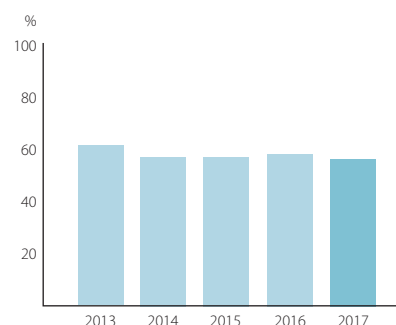
Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 231 MSEK (147) och avser framför allt nya spelterminaler. Investeringar i immateriella tillgångar uppgick till 23 MSEK (53) och avser bland annat nya spel och appar samt utveckling av ny plattform för Poker.

FINANSIELL STÄLLNING

Koncernens egna kapital uppgick vid årets slut till 4 752 MSEK (4 866). Soliditeten uppgick till 56,4 procent (58,4).

MODERBOLAG

I moderbolaget ingår all spelverksamhet förutom spelverksamhet som bedrivs inom Casino Cosmopol. Nettoomsättning från spelverksamhet m.m. uppgick till 6 569 MSEK (6 493), en ökning med 76 MSEK jämfört med föregående år. Rörelseresultatet uppgick till 4 252 MSEK (4 347), vilket är en minskning med 95 MSEK. Moderbolagets investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 180 MSEK (102) och investeringar i immateriella tillgångar uppgick till 23 MSEK (53). Investeringar i finansiella tillgångar uppgick till 100 MSEK (151) samt avyttringar med 550 MSEK (187).

Rörelseresultat och rörelsemarginal**Investeringar****Soliditet***

*För definition Soliditet, se sidan 106.

Fakta om Svenska Spels affärsområden

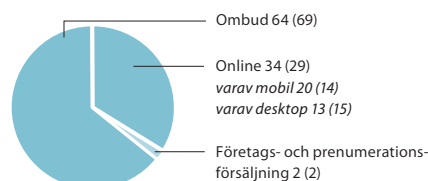
AFFÄRSOMRÅDE FÖRSÄLJNING & MARKNAD

Nettospelintäkter

MSEK	2017	2016	2015
Turspel			
Lotto	1 445	1 481	1 521
Keno och KenoXpress	557	549	534
Joker	479	487	498
Eurojackpot	457	395	295
Bingo och Pick'n'Click	129	100	89
Vikinglotto	69	32	34
Triss	1 634	1 702	1 753
Skraspspel	71	57	69
Övriga produkter	4	5	11
Sportspel			
Oddset	837	764	752
Stryktipset	419	401	368
Europatipset	227	217	197
Topptipset	243	242	235
Måltipset	64	66	74
Casinospel			
Poker på svenskaspel.se	101	118	125
Nettospelintäkter totalt	6 736	6 615	6 554

Nettospelintäkter

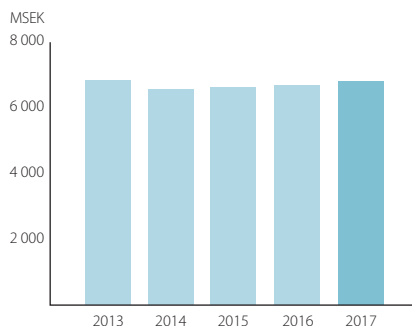
Fördelning på säljkanal, %

Antal ombud

	2017	2016	2015
Spelombud	2 284	2 320	2 348
varav spelombud i glesbygd	203	198	195
varav enda spelombudet på mindre ort	580	585	546
Lottombud	2 834	2 893	2 900
Ombud totalt	5 118	5 213	5 248

Nettospelintäkter AO Försäljning & Marknad

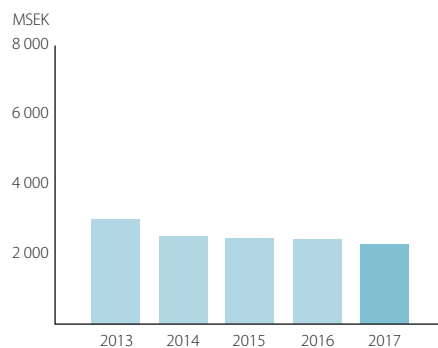

AFFÄRSOMRÅDE CASINO COSMOPOL & VEGAS

Nettospelintäkter

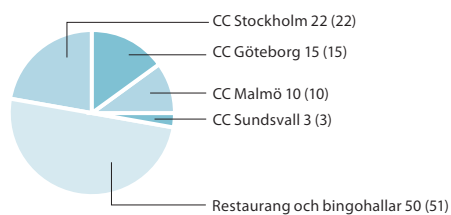
MSEK	2017	2016	2015
Casinospel			
Casino Cosmopol Stockholm	498	520	516
Casino Cosmopol Göteborg	328	349	344
Casino Cosmopol Malmö	226	227	238
Casino Cosmopol Sundsvall	76	77	82
Vegas på restaurang och bingo hallar	1 115	1 206	1 227
Nettospelintäkter per säljort/säljkanal totalt	2 244	2 378	2 407

MSEK	2017	2016	2015
Bordsspel	458	488	473
Spelautomater Casino Cosmopol	670	684	707
Värdeautomater Vegas	1 115	1 206	1 227
Nettospelintäkter per produkt-kategori totalt	2 244	2 378	2 407

Nettospelintäkter
AO Casino Cosmopol & Vegas

Nettospelintäkter

Fördelning på säljort/säljkanal, %

Antal besök på Casino Cosmopol

	2017	2016	2015
Stockholm	377 769	392 320	423 717
Göteborg	301 853	317 984	327 323
Malmö	198 791	208 747	224 367
Sundsvall	106 916	115 525	129 089
Totalt antal besök	985 329	1 034 576	1 104 496

Antal affärspartner

	2017	2016	2015
Restauranger	1 576	1 632	1 737
Bingohallar	64	63	65
Affärspartner totalt	1 640	1 695	1 802

Risker och riskhantering

Svenska Spel arbetar aktivt med riskhantering inom hela koncernen. Genom att arbeta kontinuerligt och systematiskt med riskhantering skapar vi förutsättningar för att risker identifieras i god tid så att nödvändiga åtgärder kan vidtas och en god intern styrning och kontroll kan säkerställas.

På Svenska Spel integreras riskhanteringsprocessen med ordinarie process för affärs- och verksamhetsplanering, samt uppföljning av densamma. Utgångspunkten för riskhanteringen är bolagets uppdrag nedbrutet i mål på olika nivåer i verksamheten. Risker identifieras och hanteras därmed på flera olika nivåer i företaget.

Under perioden fram till att en ny spelreglering är på plats är vår största utmaning att förbereda bolaget för den framtida spelmarknaden, samtidigt som vi behöver arbeta fokuserat för att behålla våra marknadsandelar på befintlig marknad. Den omställning som

bolaget står inför medför ett flertal risker främst av strategisk, legal och operationell karaktär. Aktiviteter för att hantera detta har identifierats och arbete pågår inom samtliga delar av koncernen.

Vi har även andra regulatoriska utmaningar där nya regelverk har och kommer träda i kraft på marknaden. Arbete pågår för att säkerställa att vi efterlever de nya regelverken. Utöver detta arbetar Svenska Spel aktivt med de risker som finns avseende hur vi ska optimera vår leveransförmåga, hur vi säkerställer att vi kan rekrytera och behålla rätt kompetens samt hur vi upprätthåller ett säkert och ansvarsfullt spelande i tider av ökande cyberhot och ökad konkurrens.

IDENTIFIERADE RISKOMRÅDEN

Svenska Spel har identifierat sex viktiga områden som kategoriserar vilka typer av risker som Svenska Spels utsätts för: omvärlds-

risker, affärsrisker, operationella risker, hållbarhetsrisker, finansiella risker samt risker kopplade till lag- och regelefterlevnad. Svenska Spel arbetar integrerat med riskhantering ur ett affärsperspektiv vilket innebär att många risker har bäring på flera riskområden. Nedan redovisas några av de mest väsentliga riskerna inom respektive riskområde.

Vår största utmaning är att förbereda bolaget för den framtida spelmarknaden.

Riskområden och väsentliga risker

Omvärldsrisker	› Ny spelreglering med förändrade förutsättningar och förberedelse i väntan på politiska beslut. › Ökad konkurrens från både reglerade och oreglerade aktörer samtidigt som förtroendet för spelbranschen som helhet minskar.	Hållbarhetsrisker	› Vi arbetar aktivt för att upptäcka och förhindra matchfixing samt andra oegentligheter i våra spel. › Spelansvar är fortsatt prioriterat för att värna om ett högt konsumentskydd på spelmarknaden nu och framåt.
Affärsrisker	› Förbereda bolaget för den framtida spelmarknaden med förändrad bolagsstruktur och anpassade arbetssätt. › Översyn och anpassning av vår affär utifrån kundernas efterfrågan på den framtida marknaden.	Finansiella risker	› Koncernen har låg exponering mot finansiella risker generellt. › Arbete pågår med att se över finansierings- och redovisningsmodellen för framtida bolagsstruktur.
Operationella risker	› Säkerställa en kontinuerligt hög leveransförmåga och samtidigt utveckla vårt kunderbjudande. › Vi arbetar med vår strategiska kompetensförsörjning för att säkerställa en hög konkurrenskraft.	Lag- och regelefterlevnad	› Vi arbetar löpande med transaktionsövervakning och kundkännedom för att möta nya AML-regelverket. › Arbete pågår för att säkerställa att vi efterlever dataskyddsförordningen som träder i kraft i maj 2018.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

FRITT EGET KAPITAL I MODERBOLAGET

	SEK
Balanserade vinstmedel	0
Förändring fond för utvecklingsutgifter	-3 127 284
Årets resultat	4 694 546 376
Summa	4 691 419 092

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

	SEK	Prop	Utgiftsområde
Till kulturändamål utbetalas kronor	87 898	2017/18	17
Till aktieägaren utbetalas kronor	4 691 331 194		
Till ny räkning överförs kronor	0		
Summa	4 691 419 092		

Utbetalningen till kulturella ändamål motsvarar 1/26 av bolagets överskott från Nya Penninglotten (prop. 2017/18:1 UO17). Bidraget är en specialdestination av statens inkomster till enligt 3 kap. 6§ budgetlagen (2011:203) och är en årligen återkommande del av budgetpropositionen som bereds av Kulturdepartementet.

Utdelningen är planerad att utbetalas snarast efter att protokollet från årsstämman är justerat. Utbetalningen till kulturändamål sker efter rekvisition.

STYRELSENS YTTRANDE ÖVER FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Styrelsen för AB Svenska Spel lämnar härmed sitt yttrande enligt 18 kapitlet 4 § aktiebolagslagen (2005:551) med anledning av styrelsens förslag till vinstdisposition inför bolagets årsstämma den 25 april 2018 innebärande att till utdelning tillgängliga vinstmedel för räkenskapsåret 2016 ska disponeras i enlighet med vad som angetts i förslaget till årsstämman.

Den föreslagna vinstdispositionen påverkar inte AB Svenska Spels bundna egna kapital enligt den senast fastställda balansräkningen. Efter utbetalning enligt föreslagen vinstdisposition kommer Svenska Spel att ha ett fritt eget kapital om 0 kronor (0) och ett totalt eget kapital på 40 779 123 kronor (37 651 839), oaktat de förändringar som skett efter balansdagen. Inkluderas även förändringar efter balansdagen påverkas det fria egna kapitalet av periodresultatet för minst fyra månader innan utbetalning av föreslagen vinstdisposition blir aktuell. Detta innebär en ökning av det fria egna kapitalet med minst 1,5 miljarder kronor (1,5).

Moderbolaget och koncernens soliditet och likviditet bedöms vara betryggande med beaktande av den bransch bolaget verkar inom och det starka kassaflöde som genereras. Moderbolaget kommer således kunna fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt med god marginal även efter den föreslagna vinstdispositionen. Moderbolaget och koncernen kommer även efter den föreslagna vinstdispositionen ha förmåga att göra nödvändiga investeringar som krävs för moderbolaget och koncernens utveckling och fortsatta framgång.

Svenska Spels uppdrag

Svenska Spel ska tillgodose konsumenternas efterfrågan på attraktiv spelverksamhet.

Uppdraget innebär att bolaget ska ...

- ... tillhandahålla ett brett sortiment av spel.
- ... erbjuda spel i de distributionsformer som efterfrågas på marknaden.
- ... ligga i framkant när det gäller förnyelse av spel med låg risk.
- ... inte driva utvecklingen av nya spelformer med medelhög eller hög risk, men kan efter tillstånd lansera produkter som redan finns på marknaden om spelandet på så vis kan flyttas till en sundare och säkrare miljö.

Svenska Spel ska inom ramen för ett socialt ansvarstagande kunna tillhandahålla sådana spelformer som kan bedömas medföra risker av social karaktär, när det bedöms kunna stävja illegalt spel i okontrollerade former.

- ... verka för att spelandet hos illegala aktörer och utlandsbaserade aktörer i stället sker hos Svenska Spel i syfte att minska problemspelandet i samhället.
- ... kanalisera kunder till Svenska Spel på ett måttfullt och ansvarsfullt sätt och den kommersiella aspekten är i sammanhanget av underordnad betydelse.

Svenska Spel ska vara ett trovärdigt men samtidigt attraktivt alternativ till i första hand okontrollerad spelverksamhet.

- ... visa sociala skyddshänsyn genom konkret handling.
- ... aktivt på alla nivåer i bolaget motverka spelberoende, bedrägerier och kriminalitet.
- ... erbjuda ett konsekvent och konkret spelansvar, för alla spel, som utgår från spelens olika risker och den enskilde kundens spelbeteende.
- ... på ett tydligt sätt kommunicera spelansvaret till kunder och övriga intressenter.
- ... i möjligaste mån basera sina spelansvarsåtgärder på forskning.

Svenska Spel ska beakta sociala skyddshänsyn, bedrägeririsker och konsumentintressen när spelformer utvecklas och i verksamheten i övrigt.

- ... vara ledande avseende spelansvar.
- ... säkra att konsumentskyddet genomsyrar hela verksamheten.
- ... erbjuda ett konsekvent och konkret spelansvar, för alla spel, som utgår från spelens olika risker och den enskilde kundens spelbeteende.
- ... beakta och prioritera integritetsaspekterna i hela verksamheten.

Svenska Spel ska eftersträva en väl utbyggd service såväl i storstad som i glesbygd.

- ... sträva efter att distribuera sitt utbud av spelprodukter och tjänster över hela Sverige.
- ... säkra att det finns en hög tillgänglighet till bolagets speltjänster.
- ... tillgängligheten säkerställs både genom ombud i glesbygd såväl i storstad och genom Svenska Spels digitala tjänster.

Svenska Spel ska i sin marknadsföring ha en inriktning som är socialt ansvarstagande så att den inte uppfattas som alltför påträngande.

- ... iaktta särskild måttfullhet; reklam och andra marknadsföringsåtgärder får inte vara påträngande eller uppsökande.
- ... anpassa sin marknadsföring till spelens risknivå och vara restriktiva med marknadsföring av de mest riskfyllda spelen.
- ... säkra att konsumenterna får korrekt, lättillgänglig och enkel information så att de kan fatta informerade val kring sitt spelande.

Redovisning av bolagets åtgärder med anledning av uppdraget enligt ägaranvisning beslutad av årsstämman 2012

AB Svenska Spels bolagsstämma beslutade den 24 april 2012 om en ägaranvisning för bolaget. I ägaranvisningen anges bland annat ägarens uppdrag till bolaget. Vidare anges där att bolaget inför årsstämma ska lämna redovisning till Regeringskansliet av bolagets åtgärder med anledning av § 1 punkterna a), b), c), d) och f) samt att bolagets tillgänglighet enligt § 1 punkt e) framgår. Svenska Spel ska bidra till en sund, säker och hållbar spelmarknad. Syftet med den svenska spelregleringen och därmed ägarens uppdrag till bolaget är inte att inbringa intäkter till staten. Svenska Spel ska utifrån denna utgångspunkt prioritera de sociala skyddsaspekterna i hela verksamheten men samtidigt agera affärsmässigt. Att minimera de negativa effekterna av spelande väger alltid tyngre än vinstintresset. AB Svenska Spel inklusive dotterbolag får härmed lämna följande redovisning inför årsstämman 2017.

Svenska Spel ska tillgodose konsumenternas efterfrågan på attraktiv spelverksamhet

Bolagets möjligheter att uppfylla denna del av uppdraget är beroende av vilka tillstånd enligt lotterilagen och casinolagen som söks av bolaget och lämnas av regeringen. Svenska Spels gällande tillstånd finns redovisade på bolagets webbplats svenskaspel.se. Bolaget strävar efter att tillhandahålla ett brett sortiment av spel med utvecklade och differentierade upplevelser samt att erbjuda spel i de distributionsformer som efterfrågas på marknaden. Svenska Spel erbjuder idag en rad olika spelformer som distribueras via fysiska ombud eller över internet (dator, surfplatta och mobil). Därutöver erbjuder bolaget spel på värdeautomater (Vegas) i restau-

ranger och bingohallar samt casinospel på fyra fysiska casinon.

Spelmarknaden i Sverige fortsätter att växa i genomsnitt med cirka 3 procent årligen och tillväxten drivs framför allt med spelande online där mobil och surfplatta står för den största ökningen. De spelformer som växer mest är nätcasino och vadslagning inom sport.

Under 2017 utvecklades de mobila tjänsterna ytterligare i syfte att stärka det digitala kundmötet. Antalet kunder i de digitala kanalerna ökade under året kraftigt. Innovationsprocessen har förbättrats och tiden från idé till lansering har minskat genom ett förbättrat tvärfunktionellt arbetssätt. Ett flertal nya produkter och tjänster har lanserats under året. Det handlar om kontinuerliga förbättringar för att erbjuda användaren en ännu bättre upplevelse.

Svenska Spel har under en längre tid följt utvecklingen av casinospel över internet. Denna spelform erbjuds idag på den svenska marknaden av utländska privata spelbolag och attraherar uppskattningsvis cirka 210 000 konsument i Sverige. Casinospel över internet anses innebära betydande risker för spelproblem. Svenska Spel har gjort bedömningen att detta spelande kan flyttas till en sundare och säkrare miljö, om bolaget erbjuder casinospel över internet. Bolaget har därför 2014 ansökt om tillstånd för denna spelform. Vadhållning på e-sport förväntas växa de kommande åren och med anledning av det har bolaget ansökt om tillstånd för att erbjuda vadhållning på e-sport som ett mer ansvarsfullt alternativ till de utlandsbaserade spelbolagens utbud. För att utvärdera denna del av uppdraget följer Svenska Spel bland

annat upp andelen nöjda kunder bland de som spelar hos Svenska Spel samt bolagets marknadsandel totalt och för enskilda spelformer. Bolagets mål och måluppfyllelse 2017 vad gäller bland annat att infria kundernas förväntningar redovisas på sidorna 20, 30 och 34 i årsredovisningen. På sidorna 24–25 i årsredovisningen redovisas bolagets spelformer.

Svenska Spel ska inom ramen för ett socialt ansvarstagande kunna tillhandahålla sådana spelformer som kan bedömas medföra risker av social karaktär, när det bedöms kunna stävja illegalt spel i okontrollerade former

Kärnan i denna del av uppdraget handlar om hur väl Svenska Spel förmår kanalisera spel hos utlandsbaserade spelbolag, och illegalt spelande, till sig. Kanaliseringen handlar om att flytta det spelintresse som redan finns till en reglerad, sundare och säkrare miljö. Huvudsyftet med kanaliseringen är att minska problemspelandet i samhället och den kommersiella aspekten är i sammanhanget av underordnad betydelse. Svenska Spels kanalisering måste samtidigt ske på ett måttfullt och ansvarsfullt sätt. Den innebär bland annat att Svenska Spel målsättning är att alltid erbjuda ett bättre konsumentskydd än de oreglerade alternativ som förekommer på marknaden. Samtidigt är flertalet av de spelformer där kanalisering kan komma ifråga relativt riskfyllda och det vore inte förenligt med Svenska Spels uppdrag, egna riktlinjer eller tillstånd m.m. att marknadsföra dessa spelformer på ett omfattande och påträngande sätt. För att kanaliseringen ska vara framgångsrik bygger det istället på att Svenska Spels erbjudande är attraktivt för kunderna, att ansvarsåtgärderna är effektiva

och upplevs positiva bland kunderna samt att bolaget uppfattas som en seriös, trygg och pålitlig aktör.

Under året lanserades 6 nya spel i värdeautomatspelet Vegas, och utbudet av spelautomater på Casino Cosmopol förnyades. I september 2015 föreslog bolaget att regeringen skulle ta initiativ till en lagändring i lotterilagen för att möjliggöra en försöksverksamhet med spel på värdeautomatspelet Vegas i alkoholfria miljöer. Bakgrunden till detta förslag var att kopplingen mellan värdeautomatspel och serveringstillstånd är ifrågasatt och att forskningen visar att det finns ett samband mellan alkoholkonsumtion och riskabelt spelande på värdeautomater. Regeringen har dock beslutat att inte vidta någon åtgärd med anledning av bolagets begäran med hänvisning till att frågan omfattas av den pågående utredningen om en omreglering av spelmarknaden. Som nämnts ovan har Svenska Spel ansökt om att få anordna casinospel över internet. De svenska konsumenterna har i dagsläget inte något alternativ till de casinospel som erbjuds av utlandsbaserade spelbolag, som står utanför de svenska myndigheternas tillståndsgivning och kontroll. För att utvärdera denna del av uppdraget följer Svenska Spel bland annat utvecklingen av andelen problemspelare i samhället och har under året även utvärderat vilken effekt bolagets spelansvarsåtgärder har på bolagets kunder. En sårredovisning av Svenska Spels åtgärder i syfte att säkra de sociala skyddsintressena framgår av de särskilda rapporter som bolaget enligt regeringens tillstånd lämnar till regeringen.

Svenska Spel ska vara ett trovärdigt men samtidigt attraktivt alternativ till i första hand okontrollerad spelverksamhet

Denna punkt i uppdraget behandlar i huvudsak liknande avvägningar som i de två föregående punkterna. Kravet på trovärdighet innebär i praktiken att Svenska Spel måste omsätta de sociala skyddshänsynen i konkret handling. Skadeverkningar i form av spelproblem, bedrägerier och kriminalitet kan bäst motverkas om de lyfts fram och blir en naturlig del i bolagets beslutsfattande på alla nivåer. Svenska Spel strävar efter ett spelansvarsprogram som är konsekvent och konkret för alla spel, och som utgår från spelens olika risk för problemspelande och den enskilda kundens spelbeteende. Programmet måste också kommuniceras på ett tydligt sätt till Svenska Spels kunder och övriga intressenter. Svenska Spels konkreta åtgärder mot spelproblem ska i möjligaste mån vara forskningsbaserade. I avsaknad av tillräcklig forskning på spelområdet ska Svenska Spel ändå vidta sådana åtgärder som bolaget bedömer kan motverka problemspelande.

Under året utökade Svenska Spels erbjudande av livespel på Sportsbetting. Vidare fortsatte bolaget också sina satsningar på att göra kunderbudandet mer attraktivt med stöd av utvecklade system och tjänster och en modern IT-infrastruktur. Sistnämnda satsningar innebär utökade möjligheter att stärka spelansvaret, förbättra kundernas spelupplevelser och höja kostnadseffektiviteten. Bolagets stöd till forskningen på spelområdet fortsatte genom de bidrag som Svenska Spels forskningsråd lämnar till forskning om spelberoende och förebyggande arbete mot

spelproblem. Bolaget samarbetar med Lunds universitet genom stöd till en forsknings-tjänst i beroendemedicin med särskild inriktning på spelberoende. För att utvärdera denna del av uppdraget har Svenska Spel ett centralt mål att fler av Svenska Spels kunder ska vara medvetna om sitt spelbeteende och fatta informerade beslut. Spelkollsindex är ett spelansvarsnyckeltal som Svenska Spel lanserat som en del av bolagets effektmätning och som görs kvartalsvis. Spelkollsindexet följer upp om kunderna är medvetna om hur de spelar och om de får den hjälp de behöver genom den information och de verktyg Svenska Spel erbjuder.

Svenska Spel ska beakta sociala skyddshänsyn, bedrägeririsker och konsumentintressen när spelformer utvecklas och i verksamheten i övrigt. Svenska Spel ska vara ledande avseende spelansvar

Konsumentskyddsaspekterna ska genomsyra hela verksamheten. Svenska Spels spelansvarsprogram ska vara konsekvent och konkret för alla spel, men utgå från spelens olika risk för problemspelande och den enskilda kundens spelbeteende. Svenska Spels konkreta åtgärder mot spelberoende ska i möjligaste mån vara forskningsbaserade. I avsaknad av tillräcklig forskning på spelområdet ska Svenska Spel agera försiktigt och ansvarsfullt. Svenska Spels uppgifter om kunder och kunders spelande är integritetskänsliga. Detta innebär att Svenska Spel måste beakta och prioritera integritetsaspekterna i hela verksamheten, men särskilt i spelansvarsarbetet.

Svenska Spel är sedan tidigare certifierat genom World Lottery Association och av European Lotteries, samt SPER (Spelbranschens riksorganisation). Certifieringarna syftar till att kvalitetssäkra en grund och ett ramverk för spelansvarsarbetet. Spelansvaret utvecklas löpande, liksom möjligheterna att mäta effekten av åtgärder och verktyg. Att de spelansvarsverktyg som Svenska Spel erbjuder kunderna har effekt och verkligen leder till ett mindre riskfyllt spelande är en viktig framgångsfaktor i arbetet för en sundare spelmarknad.

Svenska Spel utvärderade bolagets spelansvarsarbete och resultatet presenterades i en rapport* under hösten 2016 som gör att Svenska Spel inriktar utvecklingsarbetet mot ett individanpassat spelansvar under 2017. Det handlar om att motivera kunder att använda sig av spelansvarsverktyg och vid behov söka stöd, att utveckla metoder för att bli mer smart ingripande mot kunder som signalerar motivation att förändra sitt spelbeteende, värna grunden i det nuvarande spelansvaret, men låta de kunder som önskar ta del av ett mer långtgående spelansvar.

Det ger bättre förutsättningar för Svenska Spel att vidta de spelansvarsåtgärder som minskar risken för spelproblem. Under året erbjöd Svenska Spel flera spelansvarsåtgärder, Spelkoll är samlingsnamnet på Svenska Spels verktyg och tjänster som finns för att kunderna ska kunna ha koll på sitt spelande, följa sina spelvanor, sätta gränser i tid och pengar och stänga av sig från spel. Mina Spelvanor är Svenska Spels verktyg som uppmärksammar kunderna på om deras spelbeteende utvecklas och blivit mer riskfyllt. Verktyget var tidigare obligatoriskt men är nu frivilligt för kun-

derna efter ett påpekande från Datainspektionen (DI). Svenska Spel arbetar därför genom olika kampanjer för att motivera kunderna att hitta och använda verktyget. Nya applikationer under Spela Lagom lanserades med syfte att kunderna ska reflektera över sitt spelande. För att kunna bedöma spelens farlighetsgrad provas och modifieras sedan tidigare samtliga spel mot verktyget Gamgard**.

Under året genomfördes ett antal besök, utbildningar och nätverksträffar med ombud och partner, bland annat i syfte att säkerställa att partner och ombud arbetar för en ansvarsfull försäljning av spel. Sedan tidigare finns det en obligatorisk spelansvarsutbildning för alla anställda, ombud och partner. Arbetet har fortsatt med lärarledd utbildning för chefer och medarbetare som arbetar med online-spel, en utbildning som även erbjuds till bolagets leverantörer. Utbildningen kommer att vara regelbundet återkommande och förnyas vart tredje år. Även Svenska Spels samarbetspartners inom idrotten får möjlighet att genomgå en utbildning och den har lanserats för samtliga sponsrade förbund.

Bolagets dotterbolag Casino Cosmopol för samtal med gäster som så önskar eller visar tecken på att de inte mår bra av sitt spelande. Samtal förs även regelmässigt med gäster i åldrarna 20–24 år som gör 15 eller fler casinobesök inom loppet av en tremånadersperiod samt med alla övriga gäster som besöker casinot fler än 20 gånger i månaden.

Svenska Spel införde ett pilotprojekt att ringa kunder "Proaktiva samtal", i huvudsak Vegas- och sportspelskunder. Det är speciella förutsättningar för vilka kunder vi kontaktar. Enligt gällande lagstiftning får vi endast lov

att kontakta kunder som aktivt har godkänt detta.

Svenska Spels och Casino Cosmopols personal genomför kontinuerligt utbildning i motiverande samtalsteknik med handledare. Casino Cosmopol har även tagit fram en interaktiv utbildning i motiverande samtal.

Matchfixning är ett växande problem och ett stort hot mot i första hand tävlingsidrotten men även mot spelbolag och dess kunder. Svenska Spel är starkt engagerat i frågan och har alltid arbetat med att motverka matchfixning genom att analysera och utreda misstänkta transaktioner och avvikande spelmönster. Under 2017 arrangerade Svenska Spel en utbildning i spelansvar och matchfixning för spelare i de idrottsförbund som Svenska Spel sponsrar. Idrottare, tränare och ledare tillhör en riskgrupp när det gäller att utveckla spelproblem. Därför har Svenska Spel tillsammans med Svensk Elitfotboll tagit fram den interaktiva utbildningen "Spelets baksida" som riktas särskilt till idrottare.

Svenska Spel finansierar en tjänst hos Riksidrottsförbundet för att nå ut till idrottsrelösen med förebyggande information om matchfixning. Tillsammans med Riksidrottsförbundet har Svenska Spel även infört en funktion dit visselblåsare kan höra av sig och rapportera misstankar om manipulerade idrottshändelser.

Vi motverkar också matchfixning genom att analysera och utreda misstänkta transaktioner och avvikande spelmönster. Vi ingår i nationella och internationella nätverk mot matchfixning. Vi ser också till att alla nya ombud och affärspartner utbildas i spelansvarsverktyg och problematiken kring matchfixning.

* Utvärderingen och rapporten har gjorts av Ramböll Management Consulting.

** Se sidan 45.

Svenska Spel ska eftersträva en väl utbyggd service såväl i storstad som i glesbygd

Svenska Spel ska sträva efter att distribuera speltjänster över hela Sverige. En väl utbyggd service innebär bland annat att Svenska Spel ska se till att det finns en hög tillgänglighet till bolagets speltjänster. Tillgängligheten säkerställs både genom ombud i glesbygd såväl som i storstad och genom Svenska Spels digitala tjänster. Distribution av speltjänster ska också ses som ett viktigt bidrag i en större samhällsservice som ger nödvändiga förutsättningar för regional tillväxt och för skäliga levnadsvillkor i gles- och landsbygden.

Svenska Spel finns idag representerat via cirka 5 100 spel- och lottombud runt om i landet samt genom cirka 1 700 affärspartner på restauranger och i bingohallar. Även i jämförelse med annan samhällsservice som apotek, post och alkoholförsäljning är tillgängligheten mycket god. Svenska Spel följer kontinuerligt upp närvaron i glesbygd och på mindre orter och har sedan flera år lägre omsättningskrav för ombud där. För affärspartner på restaurang är antalet försäljningsställen till viss del beroende av kommunens tillstånd samt de omsättningsregler som gäller för att kunna erbjuda spel på värdeautomatspelet Vegas och som bestäms av Lotteriinspektionen. Casinospel på fysiska casinon finns i Göteborg, Malmö, Stockholm och Sundsvall, som har öppet alla dagar med öppettider som varar mellan 12 och 16 timmar.

Svenska Spel ska i sin marknadsföring ha en inriktning som är socialt ansvarstagande så att den inte uppfattas som alltför påträngande

Bolagets marknadsföring ska vara anpassad till spelens risknivå. Detta innebär bland annat att Svenska Spel ska vara restriktivt med att marknadsföra de mest riskfyllda spelen. Marknadsföringen ska grunda sig på "det välinformerade valets princip". Denna princip innebär att konsumenterna har rätt till korrekt, lättillgänglig och lättbegriplig information så att de kan fatta informerade val kring sitt spelande. Utmaningen för Svenska Spel är att den totala spelreklamen på den svenska marknaden ökat mycket kraftigt ända sedan början på 2000-talet men särskilt under de senaste fyra åren. I dag står spelbolagen för en dryg tiondel (13 procent) av all köpt tv-reklam i Sverige. Det förbud mot marknadsföring som finns i lotterilagen, och som även gäller utlandsbaserade aktörer, upprätthålls inte. De utlandsbaserade spelbolagen står idag för merparten av den totala spelreklamen i Sverige. Bolagets marknadsföring får inte ske på bekostnad av en ökning av sociala problem relaterade till spel. För att säkerställa detta mäter Svenska Spel kontinuerligt vilka problem spelandet riskerar att skapa utifrån produkt och distributionskanal.

Från och med 1 januari 2017 infördes nya regler i lotterilagen gällande bl.a. krav på måttfull marknadsföring av lotterier samt att

marknadsföringen inte får rikta sig särskilt till barn och ungdomar under 18 år. Övriga ändringar som infördes var bland annat en generell 18-årsgräns för deltagande i lotterier samt att aktörerna ska säkerställa att sociala och hälsomässiga skyddshänsyn tas. I sitt remissvar tillstyrkte Svenska Spel utredningens förslag om skärpta marknadsföringsregler. De övergripande kraven på Svenska Spels marknadsföring finns i villkoren för bolagets speltillstånd och i Lotteriinspektionens särskilda villkor för marknadsföring. Villkoren innebär bland annat att Svenska Spel vid marknadsföring av spel till konsumenter ska iaktta särskild måttfullhet och att reklam eller annan marknadsföringsåtgärd inte får vara påträngande eller uppsökande. Svenska Spels marknadsföring är måttfull och restriktiv. Bolagets interna etiska råd är rådgivande i, och Modervarumärket säkerställer, att marknadsföringen är måttfull och att den följer både branschens och bolagets egna styrdokument. För att utvärdera denna del av uppdraget följer Svenska Spel bland annat hur stor andel av Sveriges befolkning som anser att Svenska Spel är ledande avseende spelansvar på marknaden. Dessutom mäter Svenska Spel bolagets andel av den totala marknadsföringen av spel i Sverige, totalt samt uppdelat på spelens risknivå.

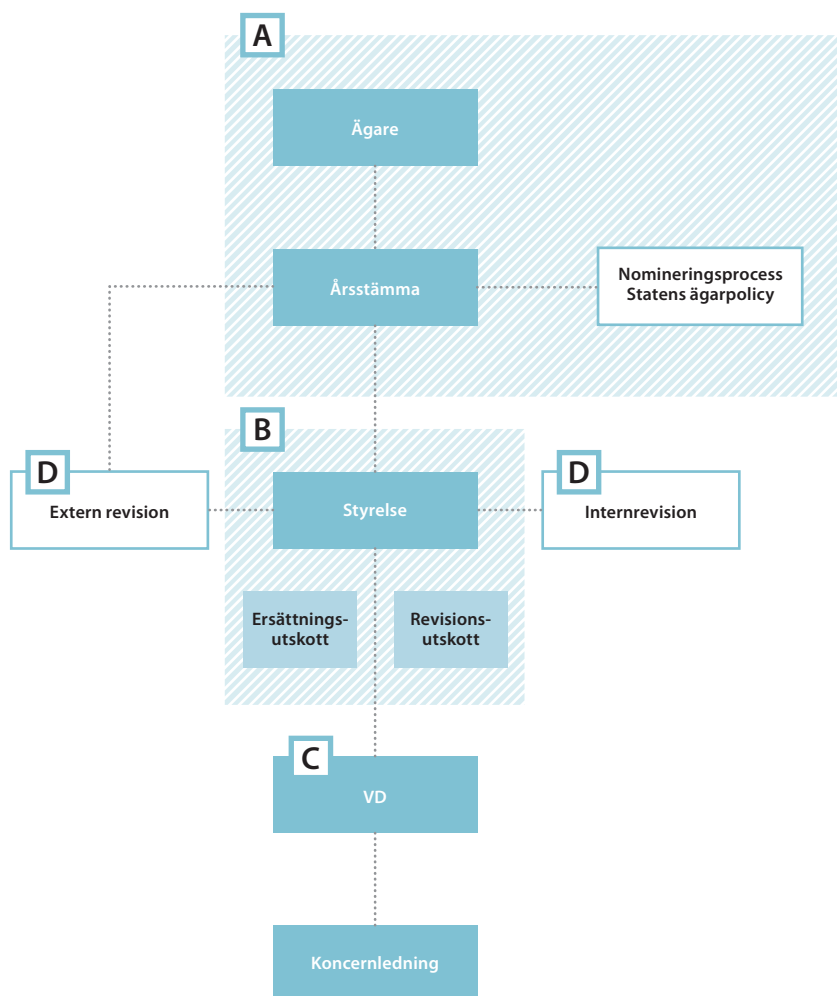
Bolagsstyrningsrapport

Svenska Spel är ett aktiebolag som ägs av svenska staten. Förvaltningen av Svenska Spel sköts av Enheten för bolag med statligt ägande inom Näringsdepartementet.

Struktur för bolagsstyrning i Svenska Spel

De statligt ägda bolagen lyder under samma lagar som privatägda bolag, till exempel aktiebolagslagen, årsredovisningslagen och bokföringslagen. Bolag verksamma inom en viss bransch kan dessutom lyda under särskild lagstiftning. Det särskilda regelverket för verksamheten i Svenska Spel utgörs bland annat av lotterilagen, kasinolagen och de tillstånd som regeringen meddelar med stöd av dessa lagar. Härutöver finns ett omfattande regelverk i form av förordningar samt föreskrifter, villkor, kontroll- och ordningsbestämmelser som beslutas av Lotteriinspektionen, som är den förvaltningsmyndighet som ska säkerställa att den svenska spelmarknaden är laglig, säker och tillförlitlig.

I statens ägarpolicy och riktlinjer för bolag med statligt ägande redogör regeringen för viktiga principfrågor avseende bolagsstyrningen av samtliga statliga bolag. De beslut om tillstånd som regeringen meddelat för Svenska Spels verksamhet finns översiktligt beskrivna på sidan 47. Tillstånden finns tillgängliga på bolagets webbplats om.svenskaspel.se.

A TILLÄMPADE PRINCIPER FÖR BOLAGSSTYRNING

Utöver vad som följer av lag eller annan författning tillämpas följande principer för bolagsstyrning i Svenska Spel:

Statens ägarpolicy

Svenska Spel följer statens ägarpolicy och riktlinjer för bolag med statligt ägande (Ägarpolicy). Regeringen beslutade den 22 december 2016 om en ny Ägarpolicy, som ska tillämpas från och med den 1 januari 2017. Ägarpolicyen finns tillgänglig på regeringens webbplats regeringen.se. Bolagsstyrningen av statligt ägda bolag framgår av Ägarpolicyen. En viktig del av styrningen är att Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) ska tillämpas i statligt majoritetsägda bolag. I vissa frågor har regeringen funnit skäl att, i överensstämmelse med Kodens princip "följa eller förklara", motivera vissa avvikelser från Koden. Exempel på sådana avvikelser är Kodens bestämmelser som rör beredning av beslut om nominering av styrelse och revisorer. Koden finns tillgänglig på Kollegiet för svensk bolagsstyrnings webbplats bolagsstyrning.se.

Riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare

En del av Ägarpolicyen är riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande. Den 22 december 2016 beslutade regeringen om nya riktlinjer som ska tillämpas från och med årsstämman 2017. Enligt Ägarpolicyen ska styrelsen i statliga företag, på motsvarande sätt som i noterade företag, föreslå bolagsstämman riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare för beslut, som ska vara förenliga med regeringens riktlinjer. Årsstämman i Svenska Spel, liksom årsstämmorna i dotterbolagen, har beslutat om riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare. Svenska Spel tillämpar dessa riktlinjer som finns tillgängliga på Svenska Spels webbplats om.svenskaspel.se.

Ägarens uppdrag

Aktieägaren har på årsstämman den 24 april 2012 beslutat om en ägaranvisning som bland annat innehåller ägarens uppdrag till bolaget. Ägaranvisningen gäller till dess bolagsstämman beslutar om annat. Uppgift om innehållet i aktieägarens uppdrag till Svenska Spel finns på Svenska Spels webbplats om.svenskaspel.se.

BOLAGSORDNING

Utöver aktiebolagslagens bestämmelser innehåller bolagsordningen inte några särskilda bestämmelser om tillsättande eller entledigande av styrelseledamöter eller om ändring av bolagsordningen.

STYRELSENOMINERINGSPROCESS

Beredning av beslut om nominering av styrelseledamöter i de statligt ägda bolagen sker enligt de principer som beskrivs i Ägarpolicyen. För de bolag som inte har aktier upptagna till handel på en reglerad marknad ersätter dessa principer Kodens regler. Enligt Ägarpolicyen gäller bland annat följande:

- › Nomineringsprocessen inom Regeringskansliet koordineras av Näringsdepartementet.
- › För varje bolag analyseras kompetensbehovet utifrån bolagets verksamhet, situation och framtida utmaningar, styrelsens sammansättning och genomförda styrelseutvärderingar.
- › I Regeringskansliets arbete med styrelsenomineringsprocessen ingår dessutom en löpande egen utvärdering av samtliga statligt ägda bolags styrelser.
- › Eventuella rekryteringsbehov fastställs och rekryteringsarbetet inleds.
- › Urvalet av ledamöter görs utifrån en bred rekryteringsbas.
- › Processen avslutas genom att nomineringarna offentliggörs enligt Koden.

ÅRSSTÄMMA

Enligt bolagsordningen har riksdagsledamöter rätt att närvara på årsstämman. Av Ägarpolicyen framgår att allmänheten bör bjudas in att närvara på årsstämman samt att de statligt ägda bolagen bör anordna någon form av arrangemang i samband med årsstämman där även allmänheten bereds möjlighet att ställa frågor till styrelsen och bolagsledningen.

Enligt Ägarpolicyen ska den redovisning som styrelsen har att lämna på årsstämman om tillämpningen av de tidigare beslutade riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare även omfatta dotterbolagen. Årsstämman 2017 hölls i Visby och var öppen för allmänheten. På årsstämman närvarade samtliga styrelseledamöter utom Johan Strid, bolagets revisor och verkställande direktören.

25
april

Välkommen till Svenska Spels årsstämma 2018 som kommer att äga rum den 25 april i Visby.

B STYRELSE Styrelsens storlek och sammansättning

Enligt bolagsordningen ska styrelsen bestå av lägst tre och högst tio ordinarie ledamöter som utses av bolagsstämman.

Dessutom har arbetstagarorganisationerna enligt lag om styrelserepresentation för de privatanställda rätt att utse tre ordinarie ledamöter med tre suppleanter. Enligt Ägarpolicyen bör antalet styrelseledamöter normalt vara sex till åtta personer med målsättningen att andelen av vardera kön ska vara minst 40 procent. Styrelsen består för närvarande av sju bolagsstämموvalda styrelseledamöter inklusive ordföranden. Av

Styrelsens arbete 2017

Styrelsen har under 2017 hållit elva sammanträden och genomfört två strategiseminarier. Styrelsens arbete har framförallt fokuserat på bolagets strategiska inriktning idag och efter omregleringen av den svenska spelmarknaden, verksamhetsmål och styrparametrar för uppföljning, behov av nya tillstånd, investeringar och effektiviseringar samt bolagets övergripande hållbarhetsarbete. Styrelsen har genomfört en utvärdering av styrelsearbetet och har i enlighet med ägarpolicy informerat regeringskansliet om utvärderingens resultat. Styrelsen har biträtt av styrelsesekreteraren. Ledamöternas närvaro vid styrelsens sammanträden framgår av tabellen nedan.

- › Delårsrapport Q3
- › Affärsplan och budget
- › Tid och plats för årsstämman
- › Uppföljning och fastställande av koncernens styrande dokument
- › Internrevisionsplan första halvåret
- › Instruktion för compliancefunktionen
- › Utvärdering av koncernchefen
- › Penningtvättspolicy och riskbedömning penningtvätt

- › Delårsrapport Q2
- › Uppföljning av styrelsens arbete
- › Koncernens förberedelser inför omregleringen av spelmarknaden
- › Bildande av dotterbolag

- › Bokslutskommuniké
- › Årsredovisning inklusive hållbarhetsredovisning
- › Redovisning till regeringen av åtgärder för att säkerställa de sociala skyddshänsynen
- › Förslag till riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare
- › Kallelse till årsstämma
- › Internrevisorns årsrapport och instruktion för internrevisionen
- › Sponsringspolicy
- › Koncernens arbete med anledning av ny penningtvättslag

- › Delårsrapport Q1
- › Konstituerande möte
- › Styrelsens arbetsordning och VD-instruktion
- › Riskanalys
- › Strategiseminarie
- › Koncernens hållbarhetsarbete
- › Internrevisionsplan andra halvåret
- › Remissvar Spellicensutredningen
- › Koncernens förberedelser inför omregleringen av spelmarknaden
- › Koncernens arbete med anledning av kommande Dataskyddsförordning

	NÄRVARO		
	Revisionsutskott	Ersättningsutskott	Styrelsemöten
Erik Strand, styrelsens ordförande	—	6/6	11/11
Eivor Andersson, styrelseledamot	—	6/6	10/11
Eva-Britt Gustafsson, styrelseledamot	7/7	—	9/11
Carina Olson, styrelseledamot	7/7	—	11/11
Johan Strid, styrelseledamot	5/7	—	9/11
Hélène Westholm, styrelseledamot	7/7	6/6	11/11
Fredrik Åhlberg, styrelseledamot	5/7	—	11/11
Marina Ravn, styrelseledamot arbetstagarrepresentant	4/7	—	8/11
Maria Schubert, styrelseledamot arbetstagarrepresentant	—	—	8/11
Lina Vik, styrelseledamot arbetstagarrepresentant	—	—	10/11

de bolagsstämmovalda ledamöterna är fyra kvinnor och tre män. Därutöver har styrelsen för närvarande tre ordinarie ledamöter med tre suppleanter utsedda av arbetstagarorganisationerna. Ingen av de bolagsstämmovalda styrelseledamöterna arbetar i bolagets ledning eller i ledningen av bolagets dotterbolag. Verkställande direktören är inte ledamot i styrelsen, men närvarar vid styrelsens sammanträden.

Styrelsens ledamöter

På årsstämman 2017 omvaldes Erik Strand (styrelseordförande), Johan Strid, Fredrik Åhlberg, Eva-Britt Gustafsson, Héléne Westholm, Eivor Andersson och Carina Olson till styrelseledamöter.

På sidan 69 redovisas varje styrelseledamots ålder, utbildning, huvudsakliga yrkeslivserfarenhet, andra väsentliga uppdrag utanför bolaget och när ledamoten valdes in i Svenska Spels styrelse. Information om ersättning till styrelseledamöterna som beslutades av årsstämman 2017 framgår på sidan 85 not 4.

Styrelsens arbetsformer

Formerna för styrelsens arbete finns dokumenterade i styrelsens arbetsordning, som prövas och fastställs minst en gång per år. Kompetensfördelningen mellan styrelse, sty-

relsens utskott, styrelsens ordförande, verkställande direktör och internrevision finns uttryckta i styrelsens arbetsordning samt i styrelsens instruktioner till verkställande direktören och till internrevisorn.

STYRELSEUTSKOTT

Styrelsen har inom sig inrättat två permanenta utskott – ett revisionsutskott och ett ersättningsutskott.

Revisionsutskott

Revisionsutskottets uppgifter är de som anges i 8 kap 49§ b aktiebolagslagen. Revisionsutskottet består av fem ledamöter, vilka väljs av styrelsen årligen. Ledamöter har sedan det konstituerande styrelsemötet i april 2017 varit Eva-Britt Gustafsson (ordförande), Carina Olson, Johan Strid, Héléne Westholm och Fredrik Åhlberg. Dessutom har en av arbetstagarrepresentanterna rätt att närvara vid utskottets sammanträden. Revisionsutskottet bereder inriktningen och budget för internrevisionen, men beslut fattas av styrelsen. Styrelsen har delegerat beslutanderätt till revisionsutskottet vad gäller fastställande av riktlinjer för vilka andra tjänster än revision som bolaget får upphandla av bolagets externa revisorer samt utnämning av internrevisor. Bolagets externa revisor och internrevisor deltar i revisionsutskottets

möten, vilket bidrar till samordning mellan den interna och externa revisionen. Vidare deltar bolagets finansdirektör vid utskottets möten som föredragande och styrelsens sekreterare. Revisionsutskottet rapporterar efter varje möte till hela styrelsen. Revisionsutskottet har under 2017 hållit sju sammanträden. Ledamöternas närvaro vid utskottets sammanträden framgår av redovisningen på sidan 64.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottets uppgifter framgår av styrelsens arbetsordning som följer Koden. Utskottet består av tre ledamöter, vilka väljs av styrelsen årligen. Utskottets ledamöter har sedan det konstituerande styrelsemötet i april 2017 varit Erik Strand (ordförande), Eivor Andersson och Héléne Westholm. Även VD, HR-direktör och styrelsens sekreterare deltar. Dessutom har en av arbetstagarrepresentanterna rätt att närvara vid utskottets sammanträden. Styrelsen har inte delegerat någon beslutanderätt till ersättningsutskottet. Ersättningsutskottet har under 2017 hållit sex sammanträden. Ledamöternas närvaro vid utskottets sammanträden framgår av redovisningen på sidan 64.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN

På sidan 71 redovisas information om verkställande direktören.

Avvikelser från Koden

Svenska Spel tillämpar Koden med de avvikelser som framgår av nedanstående tabell.

Kodregel	Avvikelse	Förklaring/kommentar
Punkt 2.1–2.7 Bolaget ska ha en valberedning som representerar bolagets ägare.	Valberedning enligt Koden punkt 2.1–2.7 finns inte inrättad.	Styrelsenomineringsprocessen drivs och koordineras av Näringsdepartementet.
Punkt 10.2 Bolagsstyrningsrapporten ska innehålla uppgifter om styrelseledamöter är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen respektive större aktieägare.	Beroendeförhållandet till bolaget, bolagsledningen och större aktieägare redovisas inte.	Statens ägarpolicy anger att den relevanta bestämmelsen i Koden i huvudsak syftar till att skydda minoritetsägare i bolag med spritt ägande. I statligt helägda bolag saknas därför skäl att redovisa sådant oberoende.

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Styrelsen ansvarar enligt aktiebolagslagen och Koden för att bolaget har en god intern kontroll och formaliserade rutiner som säkerställer att fastlagda principer för finansiell rapportering och intern kontroll efterlevs.

Ansvaret innefattar även att bolagets finansiella rapportering är upprättad i enlighet med lag, tillämpliga redovisningsstandarder och övriga externa krav. Svenska Spel beskriver den interna kontrollen inom områdena; kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation, samt uppföljning.

D KONTROLLMILJÖ
Kontrollmiljön är grunden för den interna kontrollen. Organisation, beslutsvägar, befogenheter och ansvar finns dokumenterade i styrande dokument. Värdegrund och uppförandekod förmedlar vilka etiska och moraliska principer som gäller på Svenska Spel.

Styrelsen fastställer årligen nedanstående styrande dokument, som tillsammans med lagar och andra regelverk utgör grunden för en god internkontroll avseende den finansiella rapporteringen.

- › Arbetsordning för styrelsen
- › Arbetsordning för revisionsutskottet
- › Styrelsens instruktion till verkställande direktören
- › Instruktion för internrevision
- › Instruktion för compliance
- › Riskhanteringspolicy
- › Finanspolicy
- › Riktlinjer för attest- och utanordning
- › Uppförandekod

Processbeskrivningar, instruktioner och arbetsrutiner för löpande redovisning, bokslut och finansiell rapportering finns i övrigt dokumenterade på detaljerad nivå.

RISKBEDÖMNING

Genom att arbeta strukturerat med risker och riskhantering strävar Svenska Spel efter att bidra till en god intern kontroll. Ekonomiavdelningen genomför kontinuerligt finansiella riskanalyser och identifierar och värderar

behov av eventuella förbättringsåtgärder för att säkerställa kvaliteten i den finansiella rapporteringen. Styrelsen utvärderar och övervakar risker och kvalitet i den finansiella rapporteringen genom revisionsutskottet. Eventuella risker i den finansiella rapporteringen diskuteras årligen i Revisionsutskottet i dialog med bolagets externa revisorer. Utifrån en samlad bedömning fattas beslut om vilka risker som bedöms vara väsentliga, vilka områden revisionsutskottet vill fördjupa sig inom och vilka eventuella åtgärder som behöver vidtas för att säkerställa en god intern kontroll.

KONTROLLAKTIVITETER

För att kunna vidta åtgärder inom de områden där störst risk för väsentliga fel föreligger, identifieras och utformas kontrollåtgärder för att möta identifierade risker. Det handlar om generella och mer övergripande aktiviteter som processbeskrivningar, fördelning av rol-

ler och ansvar, attestrutiner, avstämningar och uppföljningar, samt områdesspecifika kontroller och/eller systemkontroller. Svenska Spels processer kopplade till den finansiella rapporteringen innefattar riskbedömning, processbeskrivning, roller och ansvar samt vilka kontroller som finns etablerade för att hantera identifierade risker. Processerna och rutinerna utvärderas och anpassas kontinuerligt i syfte att överensstämma med tillämpliga regelverk i form av god redovisningssed, tillämpliga lagar och förordningar samt övriga externa krav.

Den koncerngemensamma ekonomifunktionen upprättar koncernredovisning och finansiell rapportering. I arbetet finns ett flertal kontrollaktiviteter i syfte att reducera risker för felaktig redovisning av resultat- och balansposter.

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Styrande dokument i form av policyer, riktlinjer och instruktioner som har betydelse för den finansiella rapporteringen finns tillgängliga på Svenska Spels intranät. Varje medarbetare är ansvarig för att söka information och att löpande hålla sig uppdaterad kring relevanta styrdokument. I introduktionen av nyanställda ingår att presentera koncernens styrande dokument och visa var dessa finns tillgängliga. Väsentlig finansiell information hanteras enbart av behörig personal och regler finns för när och vad som ska publiceras.

UPPFÖLJNING

Koncernens controllerfunktion är organiserad i en koncernövergripande enhet men respektive controller arbetar nära verksamheten

och ingår i ledningsgrupperna inom respektive affärsområde/verksamhetsområde. Funktionen ansvarar för att uppföljning görs mot mål, budget, prognoser och tidigare redovisningsperioder. Nyckeltal granskas och kalkyler följs upp. Fördjupade analyser genomförs av rapporterade siffror och resultat och levereras i en samlad månadsrapport nedbruten per enhet med kommentarer. Rapporten levereras till ledning och verksamhetsansvariga, samt i valda delar till styrelsen. Styrelsen delges finansiell information vid varje ordinarie styrelsemöte, samt i månadsvis vd-rapport. Styrelsen har även tillgång till den månadsvisa finansiella rapporteringen via en särskild styrelseportal.

Verkställande direktören har vid styrelsemötet i december för styrelsen i Svenska Spel skriftligen redovisat den granskning som gjorts av koncernens policyer under det senaste året. Koncernens juristavdelning är ansvarig för att samordna den årliga rapporten till styrelsen. Den enhet i bolaget som ansvarar för en policy, ansvarar även för att kontrollera att den efterlevs, och av redovisningen ska det framgå om väsentliga avvikelser har förekommit.

Svenska Spel har en funktion för internrevision som rapporterar direkt till styrelsens revisionsutskott. Internrevisionen assisterar styrelsen och verkställande direktören med oberoende och objektiva granskningsuppdrag, vilket syftar till att föreslå åtgärder och förbättringsprogram. Funktionen stödjer koncernens övriga enheter att nå sina mål genom att utvärdera effektiviteten i processerna för styrning och riskidentifiering.

Styrelse

Från vänster till höger: Eva-Britt Gustafsson, Fredrik Åhlberg, Martina Ravn, Hélène Westholm, Erik Strand (ordförande), Eivor Andersson, Johan Strid, Lina Vik, Carina Olson. Frånvarande på bilden: Maria Schubert.

Erik Strand
Styrelseordförande**Befattning:** VD Praktiker-tjänst**Utbildning:** Gymnastiklärare, marknadsekon om INSEAD**Invald år:** 2016**Född:** 1951**Andra uppdrag:** Styrelseordförande Samhall AB, ordförandeuppdrag i dotterbolag inom Praktikertjänstkoncernen, styrelseledamot Lillsveds gymnastik- och idrottsfolkhögskola.**Bakgrund:** Generalsekreterare Riksidrottsförbundet, VD Memira Holding, VD Poolia, koncernledningen SAS, grundare och VD Ticket Resebyrå.**Hélène Westholm**
Styrelseledamot**Befattning:** Bolagsförvaltare, Näringsdepartementet**Utbildning:** Civilekonom**Invald år:** 2014**Född:** 1971**Andra uppdrag:** Styrelseledamot AB Svensk Bilprovning.**Bakgrund:** Project manager inom Corporate Finance i Erik Penser Bankaktiebolag, investment manager i Nordstjärnan AB, operativa roller inom bl.a. TeliaSonera AB och Unilever Sverige AB.**Eivor Andersson**
Styrelseledamot**Befattning:** Egen verksamhet**Utbildning:** Marknadsekon om, IHM Business School**Invald år:** 2016**Född:** 1961**Andra uppdrag:** Styrelseledamot Skistar AB.**Bakgrund:** Koncernchef TUI Nordic, VD Coop Marknad, VD Ving Sverige AB och Thomas Cook Sweden AB, Marknadsdirektör Ving.**Fredrik Åhlberg**
Styrelseledamot**Befattning:** Egen verksamhet**Utbildning:** Civilingenjör KTH, MBA INSEAD**Invald år:** 2016**Född:** 1971**Andra uppdrag:** Styrelseordförande Springworks AB, styrelseordförande Virtusize AB.**Bakgrund:** SVP Studios King, expansionsansvarig e-Bay Europa, VD Tradera, VD Tele2 Tjeckien.**Eva-Britt Gustafsson**
Styrelseledamot**Befattning:** vik Generaldirektör e-Hälsomyndigheten**Utbildning:** Civilekonom**Invald år:** 2008**Född:** 1950**Andra uppdrag:** Styrelseledamot e-Hälsomyndigheten, styrelseledamot Statens servicecenter.**Bakgrund:** Styrelseordförande Akademiska Hus AB, VD Apoteksgruppen i Sverige AB, VD Venantius AB, bankdirektör Nordbanken (Nordea), vVD Securum Finans AB.**Martina Ravn**
Arbetsstagarrepresentant (ledamot)**Befattning:** Ansvarig Spelsäkerhet**Utbildning:** IT-ekonom vid Högskolan på Gotland**Född:** 1972**Andra uppdrag:** —**Bakgrund:** Risk Manager och verksamhetsutvecklare 2010–2012, Process Manager Poker Svenska Spel 2008–2010, Pokeroperatör Svenska Spel 2006–2008.**Carina Olson**
Styrelseledamot**Befattning:** CFO Praktiker-tjänst**Utbildning:** Civilekonom**Invald år:** 2016**Född:** 1965**Andra uppdrag:** —**Bakgrund:** CFO Södrakoncernen, CFO Södra Cell, CFO Södra Timber.**Maria Schubert**
Arbetsstagarrepresentant (ledamot)**Befattning:** Ombudsutbildare, Svenska Spel**Utbildning:** IHM Affärskommunikation, CSR Uppsala universitet, Pedagogik Mälardalens högskola**Född:** 1968**Andra uppdrag:** —**Bakgrund:** Projektledare Kommunikation och CSR 2006–2015, Utbildare försäljningsavdelning 2004–2006, Kompetensutvecklare/utbildare HR 1996–2004.**Johan Strid**
Styrelseledamot**Befattning:** Generalsekreterare Svenska Parasportförbundet och Sveriges Paralympiska Kommitte**Utbildning:** Fil. kand. statsvetenskap, Stockholms universitet**Invald år:** 2016**Född:** 1969**Andra uppdrag:** Styrelseledamot Röda Korset.**Bakgrund:** Partner Askus Consulting AB, generalsekreterare Scouterna.**Lina Vik**
Arbetsstagarrepresentant (ledamot)**Befattning:** Casino Host, Casino Cosmopol Sundsvall**Utbildning:** Multimedia art & technology – Film & TV-produktion vid Santa Barbara City College**Född:** 1987**Andra uppdrag:** —**Bakgrund:** Anställd på Casino Cosmopol sedan 2007.

Suppleanter

Yvonne Lovén
Arbetsstagarrepresentant (suppleant)**Befattning:** Projektledare IT, Svenska Spel i Visby.**Född:** 1955**Urban Sahlin**
Arbetsstagarrepresentant (suppleant)**Befattning:** Shift Manager, Casino Cosmopol AB i Stockholm.**Född:** 1968**Mathias Wennberg**
Arbetsstagarrepresentant (suppleant)**Befattning:** Dealer, Casino Cosmopol AB i Göteborg.**Född:** 1986

Ledning

Från vänster till höger: Per Jaldung, Jörgen Olofsson, Joakim Mörnefält, Marie Loob, Lennart Käll (VD och koncernchef), Maria Z Furenmo, Kristina Askstedt och Fredrik Wastenson.

Lennart Käll

VD och koncernchef

Född: 1958

Utbildning: Civilekonom

Anställd år: 2011

Andra uppdrag: Vice ordförande Länsförsäkringar Stockholm, styrelseordförande SPER, styrelseledamot Grönklittsgruppen AB.

Bakgrund: VD Wasa Kredit 2009–2011, VD och koncernchef Ticket Travel Group 2003–2009, VD ICA Banken 2001–2003, VD SEB Finans (TryggFinans) 1995–2001.

Marie Loob

Finansdirektör och vice VD

Född: 1963

Utbildning: Civilekonom

Anställd år: 1997

Andra uppdrag: Styrelseledamot Östsvenska Handelskammaren.

Bakgrund: Befattningar inom Svenska Spel: Försäljningschef Online 2009–2010, chef AO Förening 2006–2009, Ekonomischef 2005–2006, Redovisningschef 1997–2005. Tidigare befattningar: Ekonom och lärare Humanus Utbildnings AB 1996–1997, Administrativ chef/controller Visby lasarett 1989–1996.

Maria Z Furenmo

HR-direktör

Född: 1964

Utbildning: Fil. kand. på linjen för personal- och arbetslivsfrågor med inriktning på ämnesstudier i företagsekonomi, Stockholms universitet

Anställd år: 2016

Andra uppdrag: Styrelseledamot Agile People Sweden.

Bakgrund: Chief People Officer på Evolution Gaming Group 2016, Talent Management Consultant på Stardust Consulting 2015, Human Resource Director NetEnt 2011–2015, Vice President Human Resources Sweden Outokumpu Stainless AB 2009–2011, Human Resource Manager Nordnet AB 2005–2009.

Fredrik Wastenson

Produktchef

Född: 1966

Utbildning: Civilingenjör i Industriell Ekonomi vid Linköpings Tekniska Högskola

Anställd år: 2013

Andra uppdrag: —

Bakgrund: Försäljnings- och Marknadschef Hunkydory AB 2009–2013, VD och grundare Mookie AB 2007–2009, VD Prodacapo AB 2004–2007, Grundare och slutligen VD Halogen AB 1999–2004.

Jörgen Olofsson

IT-direktör

Född: 1965

Utbildning: Högskoleingenjör KTH, Utbildning för högre chefsbefattningar inom Skatteverket

Anställd år: 2007

Andra uppdrag: Styrelseledamot Försäkringskassan.

Bakgrund: Befattningar inom Svenska Spel: Chef verksamhetsområde Produktion 2009–2011, IT Driftschef 2007–2009. Tidigare befattningar: Utvecklingschef Skatteverket 2005–2007, div. chefsroller Skatteverket IT 1998–2004.

Per Jaldung

Affärsområdeschef Casino Cosmopol & Vegas och VD Casino Cosmopol AB

Född: 1967

Utbildning: Utbildning för högre chefsbefattningar inom Polisen, Polishögskolan, Juridikstudier vid Uppsala universitet

Anställd år: 2002

Andra uppdrag: Ordförande European Casino Association.

Bakgrund: Befattningar inom Svenska Spel: Chef affärsområde Casino sedan 2008, Casinochef Casino Cosmopol Göteborg 2005–2008, Säkerhetschef Casino Cosmopol Stockholm 2002–2005. Tidigare befattningar: Rikskriminalpolisen 1995–2002, Polismyndigheten i Stockholms län 1991–1995.

Joakim Mörnefält

Kommunikationsdirektör

Född: 1964

Utbildning: Marknadsföringslinjen, Växjö universitet

Anställd år: 2017

Andra uppdrag: Styrelseledamot Lernia AB.

Bakgrund: Executive Director National Geographic Society Europe 2012–2016, Kommunikationsdirektör ManpowerGroup Sweden 2003–2012, Head of Global Brand Strategy and Creative Manpower Group Global 2008–2011, Marknadschef Manpower 2001–2003. Tidigare befattningar: Landschef Zoovillage, Marknadschef JC Jeans and Clothes.

Kristina Askstedt

Affärsområdeschef Försäljning & Marknad

Född: 1966

Utbildning: Fil.kand. på linjen för personal- och arbetslivsfrågor, Stockholms universitet

Anställd år: 2014

Andra uppdrag: —

Bakgrund: Affärsområdeschef Windows, Microsoft Central and Eastern Europe HQ 2012–2014, Operativ chef och Marknadsdirektör, Microsoft AB 2008–2012, Försäljningsdirektör Offentlig sektor, Microsoft AB 2006–2008.

Koncern

Rapport över totalresultat

1 januari–31 december MSEK	Not	2017	2016
Nettospelintäkter	2, 3	8 980	8 993
Övriga intäkter	2, 3	268	295
Direkta kostnader i spelverksamheten m.m.		–1 475	–1 546
Nettoomsättning från spelverksamhet m.m.		7 774	7 742
Aktiverat arbete för egen räkning		17	31
Personalkostnader	4	–1 095	–1 053
Övriga externa kostnader	5, 22	–1 764	–1 619
Av- och nedskrivningar immateriella och materiella anläggningstillgångar	3, 8, 9	–226	–249
Rörelseresultat		4 705	4 851
Resultat från finansiella investeringar			
Ränte- och övriga finansiella intäkter	6	8	86
Ränte- och övriga finansiella kostnader	6	–9	–72
Summa finansiella poster		–1	14
Resultat efter finansiella poster		4 705	4 866
Skatt	7	4	0
ÅRETS RESULTAT		4 709	4 866
Övrigt totalresultat		—	—
SUMMA TOTALRESULTAT		4 709	4 866
Hänförligt till Moderbolagets aktieägare		4 709	4 866
Resultat per aktie	16		
Antal aktier		2 000	2 000
Resultat per aktie, TSEK		2 354	2 433

Koncern

Balansräkning

MSEK	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	8	156	221
Materiella anläggningstillgångar	9	842	756
Finansiella tillgångar	10, 11	1 520	1 744
Summa anläggningstillgångar		2 518	2 721
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar	10, 11, 12	323	305
Avräkning Riksgälden	10, 11, 24	1 150	1 050
Övriga kortfristiga fordringar	10, 11, 12	303	279
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	177	162
Kortfristiga placeringar	10, 11	442	659
Likvida medel	10, 11, 14	3 517	3 150
Summa omsättningstillgångar		5 913	5 604
SUMMA TILLGÅNGAR		8 431	8 325
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital	15	0	0
Reserver		0	0
Balanserad vinst		4 752	4 866
Summa eget kapital		4 752	4 866
Långfristiga skulder			
Obetalda vinster	10, 11, 17	1 240	1 329
Övriga långfristiga skulder	10, 11, 18	10	11
Summa långfristiga skulder		1 249	1 340
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	10, 11, 19	176	153
Obetalda vinster	10, 11, 17	647	615
Regleringsfond	10, 11, 20	126	185
Fonderade vinster	10, 11, 20	822	536
Övriga kortfristiga skulder	10, 11, 19	371	352
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21	287	278
Summa kortfristiga skulder		2 430	2 119
Summa skulder		3 679	3 459
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		8 431	8 325

Koncern

Kassaflödesanalys

1 januari–31 december
MSEK

	Not	2017	2016
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		4 709	4 866
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar	8, 9	226	249
Resultat vid avyttring av anläggningstillgångar		7	2
Förändring av pensionsskuld	18	0	-1
Övriga justeringar		-1	-10
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsetillgångar och rörelseskulder		4 941	5 106
Kassaflöde från förändring av rörelsetillgångar och rörelseskulder			
Förändring av kundfordringar och övriga fordringar		-43	73
Förändring av övriga omsättningstillgångar		-15	-6
Förändring av leverantörsskulder och övriga skulder		42	48
Förändring av övriga rörelseskulder		170	-246
Kassaflöde från den löpande verksamheten		5 095	4 975
Investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella tillgångar	8	-23	-53
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	9	-231	-147
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		0	0
Investeringar i finansiella tillgångar		-100	-151
Avyttring av finansiella tillgångar		550	187
Kassaflöde från investeringsverksamheten		195	-164
Finansieringsverksamheten			
Utbetalning till ägaren, svenska staten	15	-4 923	-4 703
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-4 923	-4 703
Årets kassaflöde		367	108
Likvida medel vid periodens början	14	3 150	3 042
Likvida medel vid periodens slut	14	3 517	3 150

Koncern

Förändringar i eget kapital

MSEK	Not	Aktie- kapital	Reserv- fond	Balanserad vinst	Summa eget kapital hänförligt till moder- bolagets aktieägare
Ingående balans per 1 januari 2016	15	0,2	0,1	4 803	4 803
Transaktioner med aktieägare					
Utdelning till ägaren, avseende 2015				-4 803	-4 803
Summa transaktioner med aktieägare				-4 803	-4 803
Totalresultat					
Årets resultat				4 866	4 866
Övriga totalresultat				—	—
Summa totalresultat				4 866	4 866
Ingående balans per 1 januari 2017		0,2	0,1	4 866	4 866
Transaktioner med aktieägare					
Utdelning till ägaren, avseende 2016				-4 823	-4 823
Summa transaktioner med aktieägare				-4 823	-4 823
Totalresultat					
Årets resultat				4 709	4 709
Övriga totalresultat				—	—
Summa totalresultat				4 709	4 709
Utgående balans per 31 december 2017		0,2	0,1	4 752	4 752

Moderbolag

Resultaträkning

1 januari–31 december MSEK	Not	2017	2016
Nettospelintäkter	2, 3	7 852	7 821
Övriga intäkter	2, 3	168	192
Direkta kostnader i spelverksamheten		–1 450	–1 520
Nettoomsättning från spelverksamhet m.m.		6 569	6 493
Aktiverat arbete för egen räkning		17	31
Personalkostnader	4	–600	–565
Övriga externa kostnader	5, 22	–1 566	–1 425
Av- och nedskrivningar immateriella och materiella anläggningstillgångar	8, 9	–168	–187
Rörelseresultat		4 252	4 347
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från andelar i koncernbolag	26	443	495
Ränte- och övriga finansiella intäkter	6	9	86
Ränte- och övriga finansiella kostnader	6	–9	–72
Summa finansiella poster		442	510
Resultat efter finansiella poster		4 695	4 857
Skatt	7	—	—
ÅRETS RESULTAT		4 695	4 857

Moderbolaget har inte några poster 2017 eller 2016 som redovisas i övrigt totalresultat. Årets resultat för moderbolaget utgör därmed även årets totalresultat. Moderbolaget presenterar därför ingen separat "Rapport över totalresultat".

Moderbolag

Balansräkning

Tillgångar

MSEK	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	8	156	220
Materiella anläggningstillgångar	9		
Byggnader och mark		17	17
Om- och tillbyggnad		59	43
Pågående nyanläggning		—	1
Inventarier och datorer		304	225
Finansiella tillgångar			
Andelar i koncernbolag	25, 26	71	71
Långfristiga fordringar koncernbolag		350	364
Andra långfristiga värdepappersinnehav		1 513	1 741
Summa anläggningstillgångar		2 470	2 683
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar	12	320	302
Fordringar koncernbolag		445	497
Avräkning Riksgälden	24	1 150	1 050
Övriga kortfristiga fordringar	12	291	270
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	146	130
Kortfristiga placeringar		442	659
Kassa och bank	14	3 366	2 992
Summa omsättningstillgångar		6 160	5 900
SUMMA TILLGÅNGAR		8 630	8 583

Moderbolag

Balansräkning

Eget kapital och skulder

MSEK	Not	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	15		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		0	0
Reservfond		0	0
Fond för utvecklingsutgifter		41	37
Fritt eget kapital	25, 27		
Balanserad vinst		0	3
Förändring fond för utvecklingsutgifter		-3	-37
Årets resultat		4 695	4 857
Summa eget kapital		4 732	4 861
Långfristiga skulder			
Obetalda vinster	17	1 240	1 329
Övriga långfristiga skulder	18	9	11
Summa långfristiga skulder		1 249	1 340
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	19	149	126
Skulder koncernbolag		334	376
Obetalda vinster	17	647	615
Regleringsfond	20	126	185
Fonderade vinster	20	807	521
Övriga kortfristiga skulder	19	338	321
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21	247	238
Summa kortfristiga skulder		2 649	2 383
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		8 630	8 583

Moderbolag

Kassaflödesanalys

1 januari–31 december, MSEK	Not	2017	2016
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		4 695	4 857
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar immateriella och materiella anläggningstillgångar	8, 9	168	187
Resultat vid avyttring av anläggningstillgångar		7	2
Anteciperad utdelning Casino Cosmopol AB	26	-443	-495
Förändring av pensionsskuld	18	-0	-0
Övriga justeringar		3	-10
Erhållen utbetalning från dotterbolag	26	495	522
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsetillgångar och rörelseskulder		4 925	5 062
Kassaflöde från förändring av rörelsetillgångar och rörelseskulder			
Förändring av kundfordringar och övriga fordringar		-39	74
Förändring av övriga omsättningstillgångar		-17	-3
Förändring av leverantörsskulder och övriga skulder		40	49
Förändring av övriga rörelseskulder		127	-343
Kassaflöde från den löpande verksamheten		5 036	4 839
Investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella tillgångar	8	-23	-53
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	9	-180	-102
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		0	0
Investering av finansiella tillgångar		-100	-151
Avyttring av finansiella tillgångar		550	187
Förändring av långfristig fordran till dotterbolag		14	40
Kassaflöde från investeringsverksamheten		260	-79
Finansieringsverksamheten			
Utbetalning till ägaren, svenska staten	15	-4 923	-4 703
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-4 923	-4 703
Årets kassaflöde		374	57
Likvida medel vid periodens början	14	2 992	2 935
Likvida medel vid periodens slut	14	3 366	2 992

Moderbolag

Förändringar i eget kapital

MSEK	Not	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital	Summa eget kapital
		Aktie-kapital	Reserv-fond	Fond för utvecklings-utgifter	Balanserade vinstmedel och årets resultat	
Ingående balans per 1 januari 2016	15	0,2	0,1	—	4 806	4 806
Transaktioner med aktieägare						
Utdelning till ägaren, avseende 2015				—	–4 803	–4 803
Summa transaktioner med aktieägare				—	–4 803	–4 803
Totalresultat						
Årets resultat				—	4 857	4 857
Summa totalresultat				—	4 857	4 857
Årets utgifter för eget utvecklingsarbete				42	–42	—
Upplösning till följd av avskrivningar				–5	5	—
Ingående balans per 1 januari 2017	15	0,2	0,1	37	4 823	4 861
Transaktioner med aktieägare						
Utdelning till ägaren, avseende 2016				—	–4 823	–4 823
Summa transaktioner med aktieägare				—	–4 823	–4 823
Totalresultat						
Årets resultat				—	4 695	4 695
Summa totalresultat				—	4 695	4 695
Årets utgifter för eget utvecklingsarbete				18	–18	—
Upplösning till följd av avskrivningar				–14	14	—
Utgående balans per 31 december 2017		0,2	0,1	41	4 691	4 732

Antal utestående aktier uppgår till 2 000 och har inte förändrats under verksamhetsåret.

Noter

Not 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningar av IFRS Interpretations Committee (IFRIC) sådana de antagits av EU med de undantag som anges nedan. Vidare har årsredovisningslagen samt Rådet för finansiell rapportering rekommendation RFR 1 "Kompletterande redovisningsregler för koncerner" tillämpats. Moderbolaget tillämpar RFR 2 "Redovisning för juridiska personer" och tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper".

European Securities and Market Authority (ESMA) riktlinjer om alternativa nyckeltal (APM) tillämpas. Riktlinjerna innebär upplysningskrav avseende finansiella mått som inte är definierade enligt IFRS.

Förutsättningar vid upprättande av moderbolagets och koncernens finansiella rapporter

Koncernens rapportvaluta och moderbolagets funktionella valuta är SEK. Samtliga belopp är, om inte annat anges, avrundade till miljoner kronor.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget AB Svenska Spel och bolag i vilka moderbolaget direkt eller indirekt innehar samtliga röster.

Dotterbolagens intäkter och kostnader respektive tillgångar och skulder ingår i koncernredovisningen från det datum då moderbolaget får ett bestämmande inflytande över bolaget till den dag inflytandet upphör.

Samtliga koncernbolag har kalenderår som räkenskapsår och tillämpar enhetliga redovisningsprinciper. Koncerninterna fordringar och skulder samt transaktioner mellan företagen i koncernen samt därmed sammanhängande vinster och förluster elimineras i sin helhet vid upprättande av koncernredovisningen.

Vid leverans av tjänster och produkter mellan koncernbolag tillämpas affärsmässiga villkor och prissättning sker till marknadspriser.

Svenska Spels koncernredovisning för 2017 har godkänts för publicering enligt styrelsebeslut den 15 mars 2018.

Segmentrapportering

Verksamheten målstyrs och följs upp utifrån organisationens uppdelning i affärsområdena Försäljning & Marknad (Turspel, Sportspel och poker på svenskaspel.se) och Casino Cosmopol & Vegas, vilket motsvarar den rapportering som sker per rörelsesegment. Koncernledningen är Svenska Spels högsta beslutande organ.

Osäkerhet i uppskattningar och bedömningar

Koncernledningen har identifierat följande riskfaktorer vad gäller osäkerhet i uppskattningar och bedömningar som kan ha en påverkan på Svenska Spels finansiella resultat och ställning.

Balanserade utvecklingsutgifter ska kunna återvinnas

Vid årsskiftet fanns i Svenska Spel-koncernen balanserade utvecklingsutgifter om totalt 156 MSEK (220). Dessa är till störst del hänförliga till koncernens utveckling av spelsystem och spelprodukter. Skulle bedömd livslängd och prognostiserade intäkter för dessa investeringar inte infrias kan detta ha en väsentlig påverkan på bokförda värden.

Avsättning för kommande vinster

Vissa produkter har vinstplaner som bygger på statistiska sannolikhetsberäkningar för vinstutfallet. Slumpen är en faktor som påverkar det reella utfallet. Uppföljning av utfallet sker löpande och de statistiska beräkningarna specialgranskas i de fall större avvikelser uppkommer.

Intäktsredovisning

Koncernens nettospelintäkter består av spelarnas insatser (bruttospelintäkter) med avdrag för vinnarnas andel.

Nettospelintäkterna från värdeautomater och spel uppkommer i princip vid insatstillfället. I vissa fall förekommer flerveckorsspel och då fördelas intäkten till den vecka den tillhör.

Nettospelintäkterna för lotterier uppkommer i samband med att ombuden aktiverar lotter för försäljning.

Casinoverksamhetens nettospelintäkter uppkommer vid stängning av spelbord eller spelautomat.

Samtliga nettospelintäkter redovisas dagligen. Intäkter från poker omfattar den procentandel Svenska Spel tillgodogjort sig av gjorda insatser, benämnd rake, vilken avräknas en gång per dygn.

Samtliga nettospelintäkter redovisas enligt IAS 18. Produkterna Mixen och Lången har karaktär av derivat då Svenska Spel tar en öppen position mot kunden. Dessa spel redovisas som nettospelintäkter i den period som spelet avgörs.

Övriga intäkter innefattar främst intäkter från restaurang, hyresintäkter från uthyrning av inventarier till ombud, inlämningsavgifter i butik, intäkter avseende preskriberade vinster och öresavkortningar samt entréintäkter till casinona. Dessa intäkter redovisas i den period de tillhör.

Nettospelintäkterna tillsammans med koncernens övriga intäkter och avdrag för direkta försäljningsrelaterade kostnader benämns i resultaträkningen som "Nettoomsättning från spelverksamhet m.m.".

I resultaträkningen redovisas från och med 2017 nettoomsättningen från spelverksamhet m.m. fördelat på nettospelintäkter, övriga intäkter och direkta kostnader i spelverksamheten m.m.

Direkta kostnader i spelverksamheten m.m.

Direkta kostnader i spelverksamheten m.m. består framför allt av provisioner och ersättningar för vinstutbetalningar till koncernens ombud och affärspartners.

Övriga intäktsrelaterade kostnader avser råvarukostnader i koncernens restaurangverksamhet.

Klassificering

Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde med undantag för realränteobligationer, statsobligationer, bostadsobligationer, valuta-terminer och obetalda vinster avseende Triss Månadsklöver som värderas till verkligt värde.

Immateriella tillgångar

Koncernens immateriella tillgångar utgörs främst av aktiverade utvecklingsutgifter för nya eller förbättrade spelprodukter och spelsystem som bedöms vara av väsentligt ekonomiskt värde för verksamheten under kommande år.

Det redovisade värdet i balansräkningen inkluderar utgifter för material, löner, externa konsultkostnader och övriga direkta kostnader som kan hänföras till tillgången. Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. Aktiviteter under förstudiefas, samt underhålls-, support- och utbildningsinsatser kostnadsförs löpande. Övriga immateriella tillgångar avser licenser.

Aktiverade utvecklingsutgifter och licenser redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för av- och nedskrivningar.

Av- och nedskrivningsprinciper immateriella tillgångar

Avskrivningar sker linjärt över tillgångarnas förväntade nyttjandeperiod med start när tillgången tas i bruk. Nyttjandeperioder och eventuella restvärden omprövas årligen. Nedskrivning belastar resultaträkningen i de fall en tillgångs redovisade värde överstiger beräknat återvinningsvärde. Som

forts. not 1

återvinningsvärde används nyttjandevärdet beräknat genom diskontering av framtida bedömda kassaflöden. För en tillgång som inte direkt genererar kassaflöden, beräknas återvinningsvärdet för den kassagenererade enhet som tillgången tillhör. Om det sker en förändring i de antaganden som ligger till grund för beräkning av återvinningsvärdet återförs nedskrivningen.

Avskrivningstider	Antal år
Nya applikationer för spelprodukter	3
Systemplattformar	3–10
Licenser	5

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången.

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång. Om en tillkommande utgift avser en ersättning av redan befintlig del tas redovisat värde för den ersatta delen bort från balansräkningen. Reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen till den period de hänförs sig.

Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata poster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader.

Av- och nedskrivningsprinciper materiella anläggningstillgångar

Avskrivningar sker linjärt över tillgångarnas komponenters förväntade nyttjandeperiod med start när tillgången tas i bruk.

De redovisade värdena för koncernens tillgångar och nyttjandeperiod provas varje balansdag för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Nedskrivningen redovisas via resultaträkningen i de fall en tillgångs redovisade värde överstiger beräknat återvinningsvärde. Vid förändring i de antaganden som ligger till grund för beräkningen av återvinningsvärdet så återförs nedskrivningen.

Avskrivningstider	Antal år
Byggnader	50 –100
Om- och tillbyggnad egen fastighet	5–50
Om- och tillbyggnad annans fastighet	5–30
Mark	Ej avskrivning
Markanläggning	20
Spel- och lotterminaler	5
Inventarier	3–10
Servrar	3–5

Rörelseförvärv

Förvärv av dotterbolag redovisas enligt förvärvsmetoden. Köpeskillingen för rörelseförvärvet värderas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Förvärvsrelaterade kostnader redovisas i resultaträkningen när de uppkommer. Vid rörelseförvärv där köpeskillingen överstiger verkligt värde av de förvärvade tillgångarna och övertagna skulderna vid förvärvstidpunkten redovisas skillnaden som goodwill.

Leasing

Samtliga leasingavtal som koncernen Svenska Spel ingått är av operationell karaktär. De operationella leasingavgifterna redovisas linjärt över leasingperioden som intäkt/kostnad i resultaträkningen i den period de tillhör.

Leasingavtal där koncernen är leasetagare avser i allt väsentligt hyra av lokaler. Leasingavtal där koncernen är leasegivare avser i huvudsak uthyrning av terminaler till spel- och lottombud.

Finansiella instrument

Finansiella instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång eller skuld. Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan likvida medel, kundfordringar, placeringar, lånefordringar och eventuella valutaterminer.

Bland skulder återfinns leverantörsskulder, obetalda eller fonderade vinster samt övriga skulder.

Redovisning och klassificering av finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde vilket motsvarar instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader, med undantag för när instrumentet tillhör kategorin finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen då transaktionskostnader redovisas i resultaträkningen.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs, samt då koncernen har överfört alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när åtagandet i avtalet fullgörs eller på annat sätt avslutas.

Koncernens finansiella instrument klassificeras enligt följande kategorier:

1) Finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper:

a) Finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel

Svenska Spel tecknar valutaterminskontrakt i enlighet med koncernens finanspolicy för att säkra flöden i utländsk valuta. Svenska Spel använder i huvudsak valutaterminer för att säkra inköp i EUR och USD. Svenska Spel tillämpar inte säkringsredovisning enligt IAS 39. Derivatinstrument redovisas i balansräkningen på kontraktssdagen och värderas till verkligt värde, både initialt och vid efterföljande omvärderingar. Vinst eller förlust som uppkommer vid omvärdering redovisas i resultaträkningen löpande under året som finansiella intäkter respektive kostnader.

b) Finansiella tillgångar och skulder som vid första redovisningstillfället bedöms tillhöra denna kategori

Svenska Spel har finansiella placeringar i realränte-, bostads- och statsobligationer med syfte att fondera medel för framtida utbetalningar av vinster till vinnare i lotteriformen Triss Månadsklöver, dessa rubriceras i balansräkningen som finansiella tillgångar respektive kortfristiga placeringar. Framtida utbetalningar till vinnare av Triss Månadsklöver redovisas som en långfristig respektive kortfristig skuld under posten obetalda vinster.

2) Lånefordringar och kundfordringar

Kundfordringar och övriga fordringar klassificeras under denna kategori eftersom de har fastställda eller fastställbara betalningar och inte noteras på en aktiv marknad. Redovisning sker till upplupet anskaffningsvärde minskat med eventuell reservering för värdeminskning. Eftersom den förväntade löptiden är kort sker värderingen till det belopp som förväntas inflyta. Bedömning sker individuellt om nedskrivningsbehov föreligger. Nedskrivning av kundfordringar redovisas bland rörelsekostnaderna.

Likvida medel klassificeras som lånefordran och består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut.

3) Investeringar avsedda att hållas till förfall

Denna kategori innefattar finansiella tillgångar med fastställda eller fastställbara betalningar och fastställd löptid som innehas för avsikt och förmåga att hållas till förfall. Redovisning sker till upplupet anskaffningsvärde.

forts. not 1

Kortfristiga placeringar av överlikviditet kan ske enligt koncernens finanspolicy i nollkupongobligationer och företagscertifikat. Koncernens kortfristiga placeringar klassificeras under denna kategori då avsikten är att hålla dem till förfall samt att ingen av placeringarna har en löptid under tre månader från anskaffningstillfället.

4) Finansiella tillgångar som kan säljas

Finansiella tillgångar som kan säljas är sådana tillgångar som inte är derivat. Tillgångar i denna kategori värderas till verkligt värde med värdeförändring bokad mot eget kapital. Koncernen har inga finansiella tillgångar inom denna kategori.

5) Andra finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde

Leverantörsskulder och övriga skulder har kort förväntad löptid och värderas utan diskontering till nominellt belopp. Koncernens samtliga fonderingar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Fondering sker inom ramen för vinstplanen för att kunna förstärka vissa vinstgrupper i samband med garantivinster, jackpots och kampanjer. Fonderade medel kan variera stort över tiden beroende på när vinsterna faller ut.

Till Svenska Spels regleringsfond förs 50 % av preskriberade vinster för lotterier vilka inte blivit inlösta inom föreskriven period. Fondens medel används för att täcka utbetalning av vinster efter godkända reklamationer, samt för att återföra medel till vinnare genom att till exempel öka vinsttåtheten eller förstärka vissa vinstgrupper i samband med kampanjer.

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Vid slutet av månaden omräknas fordringar och skulder i utländsk valuta enligt gällande balansdagkurs. Valutakursdifferenser på rörelsefordringar och rörelseskulder ingår i rörelseresultatet medan valutakursdifferenser på finansiella fordringar och skulder redovisas bland finansiella poster. Betalningsflöden i utländska valutor är av begränsad omfattning.

Skatter

Moderbolaget AB Svenska Spel och dotterbolaget Casino Cosmopol AB är undantagna bolagsskatt, lotteriskatt och i huvudsak mervärdesskatt. I underkoncernen Svenska Spels Förvaltnings AB är däremot samtliga bolag skattskyldiga för näringsverksamhet och även i huvudsak skattskyldiga för mervärdesskatt.

Inkomstskatt som redovisas direkt i resultaträkningen utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Uppskjuten skatt beräknas med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Uppskjuten inkomstskatt beräknas med tillämpning av skattesatser som beslutas per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas.

Avsättningar

Koncernens avsättningar avser i huvudsak avsättningar för pensioner. Avsättningar redovisas i balansräkningen när koncernen har en framtida förpliktelse som kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och när det är sannolikt att betalning kommer att krävas för att reglera förpliktelsen. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av framtida bedömda kassaflöden.

Ersättningar till anställda

Anställda inom koncernen Svenska Spel erhåller ersättning i form av grundlön, förmåner samt tjänstepension. Rörliga ersättningar utgår till anställda för arbete under exempelvis obekvämt arbetstid. Bonusbaserad ersättning eller ersättning i form av finansiella instrument utgår ej.

Utöver lön finns förmåner som till viss del är beroende av vilken tjänst den anställde har. Samtliga anställda har rätt till lunchförmån samt viss ersättning för friskvård och sjukvård. Koncernledningen och medarbetare som bedöms ha behov i tjänsten har även möjlighet att få tillgång till bil och drivmedelsförmån.

Pensionsplaner

Anställda tjänstemän inom Svenska Spel-koncernen är anslutna till ITP-planen som administreras av Collectum. Förpliktelser avseende ersättningar från ITP-planen efter avslutad anställning klassificeras antingen som avgiftsbestämda eller förmånsbestämda. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering UFR 10 ska pensionstryggande enligt ITP-planen klassificeras som en förmånsbestämd plan. Collectum som försäkrar ITP-planen har emellertid inte kunnat bistå Svenska Spel eller andra företag med tillräcklig information för att kunna fastställa företagets andel av planens totala tillgångar och skulder. Dessa kan enbart hänföras till de försäkrade förmånstagarna. Dessa förpliktelser redovisas därför enligt UFR 3 som en avgiftsbestämd pensionsplan.

Svenska Spel-koncernens kollektivanställda medarbetare inom LO:s avtalsområde är anslutna till den avgiftsbestämda pensionsplanen Avtalspension SAF-LO som administreras av Fora.

Inom moderbolaget Svenska Spel finns även ett fåtal äldre pensionsåtaganden till före detta medarbetare. Dessa åtaganden uppgår till oväsentliga belopp och tryggas dels genom avsättningar till pensions-skuld i bolaget och dels via Svenska Spels Pensionsstiftelse. Löpande pensionsutbetalningar avseende dessa åtaganden erläggs av AB Svenska Spel varefter gottskrivning årligen görs från Svenska Spels Pensionsstiftelse.

Ersättning vid uppsägning

En avsättning redovisas i samband med uppsägning av personal endast om företaget bevisligen är förpliktigt att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. Avsättning redovisas när inget krav föreligger på motprestation från den anställdes sida.

Statliga stöd

Svenska Spel erhåller inga statliga eller andra finansiella stöd.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalyserna upprättas enligt indirekt metod. Likvida medel i kassaflödesanalysen består av kassa och bank.

Moderbolaget

AB Svenska Spel är ett svensktregistrerat aktiebolag med organisationsnummer 556460-1812 med säte i Visby. Moderbolagets aktier förvaltas av Näringsdepartementet. Adressen till huvudkontoret är Norra Hansgatan 17, 621 80 Visby. Moderbolaget har upprättat årsredovisning enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapportering normer i RFR 2 "Redovisning för juridiska personer". Detta innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa av EU godkänd IFRS standard samt uttalanden från IFRIC så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och tryggandelagen samt med hänsyn till sambanden mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag och tillägg som ska göras från IFRS. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan.

Ändringar i RFR 2

Ändringar i RFR 2 Redovisning för juridiska personer som har trätt ikraft och gäller för räkenskapsåret 2017 har inte haft någon påverkan på moderbolagets finansiella rapporter. De ändringar som träder ikraft från och med 1 januari 2018 väntas inte få någon väsentlig effekt på moderbolagets finansiella rapporter. Analyser om förändringarna avseende IFRS 9 och IFRS 15 visar att inga skillnader kommer att finnas mellan moderbolagets och koncernens redovisning av intäkter och finansiella instrument.

forts. not 1

Utdelning

Utdelning till moderbolagets aktieägare redovisas som skuld i moderbolagets och koncernens finansiella rapporter efter utdelningen beslutats av moderbolagets aktieägare. Moderbolaget anticiperar utdelning från dotterbolaget Casino Cosmopol AB.

Andelar i dotterbolag

Andelar i dotterbolag redovisas till anskaffningsvärde i moderbolagets separata finansiella rapporter.

Ändringar i koncernens redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper är oförändrade jämfört med föregående räkenskapsår.

Nya och ändrade standarder och tolkningar

De nya och ändrade standarder och tolkningar som har givits ut men som träder ikraft för räkenskapsår som börjar efter den 1 januari 2018 har ännu inte börjat tillämpas av koncernen. I tabellen nedan beskrivs de nya och ändrade standarder och tolkningar som bedöms relevanta för koncernens verksamhet, dessa kommer tillämpas från och med att förändringen träder i kraft. Företagsledningen bedömer att övriga nya eller ändrade standarder och nya tolkningar, som inte har trätt i kraft, inte få någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter när de tillämpas för första gången.

Standard	Träder i kraft	Förändring och påverkan på koncernen
IFRS 9 – Finansiella instrument	1 januari 2018	Standarden ersätter IAS 39 "Finansiella instrument". Den nya standarden klassificerar tillgångar i tre kategorier mot tidigare fyra. Standarden innehåller även förändrade krav för nedskrivning av förväntade kreditförluster samt säkringsredovisning. Genomförd analys visar att koncernen i huvudsak uppfyller kraven i IFRS 9. Arbetet kring eventuella effekter av förväntade kreditförluster pågår, i dagsläget bedöms effekterna vara mycket begränsade.
IFRS 15 – Intäkter från avtal med kunder	1 januari 2018	Standarden ersätter IAS 18 "Intäkter" och IAS 11 "Entreprenadavtal". IFRS 15 innebär en modell för intäktsredovisning (fem-stegs modell) som baseras på när kontrollen av en vara eller tjänst överförs till kunden. Grundprincipen är att ett företag redovisar intäkter för att skilja överföringen av utlovade varor och tjänster till kunder med ett belopp som återspeglar den ersättning som företaget förväntas ha rätt till i utbyte mot dessa varor eller tjänster. Analys av koncernens intäktsströmmar har genomförts för att säkerställa att kraven i den nya standarden uppfylls. Analysen visar att dagens redovisning av intäkter överensstämmer med IFRS 15. IFRS 15 kommer således inte att ha någon effekt på koncernens finansiella rapporter den period den tillämpas för första gången. De förändringar i regelverket som avser upplysningar kommer att ses över och kompletteras i kommande rapporter.
IFRS 16 – Leases	1 januari 2019	IFRS 16 Leases ersätter IAS 17 Leasingavtal. IFRS 16 introducerar en "right of use model" och innebär för leasetagaren att i stort sett samtliga leasingavtal ska redovisas i balansräkningen, klassificering i operationella och finansiella leasingavtal ska därför inte göras. IFRS 16 är tillämplig för räkenskapsår som börjar 1 januari 2019 med tidigare tillämpning tillåten under förutsättning att IFRS 15 tillämpas samtidigt. Analys av koncernens leasingavtal pågår för att säkerställa att kraven i den nya standarden uppfylls. De största leasingavtalen i koncernen avser leasing av kontors- och casinolokaler samt datahallar, kostnaderna för dessa avtal uppgick 2017 till 62,7 MSEK (64,6) och redovisas i dagsläget uteslutande som operationell lease. Koncernledningens arbete med en övergripande analys av effekterna av den nya standarden pågår och kan därför i dagsläget inte bedöma den totala omfattningen av förändringen.

Not 2 Nettoppelintäkter och övriga intäkter

MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Turspel	4 845	4 807	4 845	4 807
Sportspel	1 790	1 690	1 790	1 690
Casinospel	2 344	2 495	1 216	1 323
Summa nettoppelintäkter	8 980	8 993	7 852	7 821
Övriga intäkter	268	295	168	192

I övriga intäkter ingår intäkter från restaurangverksamhet, hyresintäkter från uthyrning av inventarier till ombud, inlämningsavgifter i butik, intäkter avseende preskriberade vinster och öresavkortningar samt entréintäkter till casinona.

Not 3 Rapportering per affärsområde

Verksamheten målstyrs och följs upp utifrån organisationens uppdelning i affärsområdena Försäljning & Marknad och Casino Cosmopol & Vegas, vilket motsvarar den rapportering som sker per rörelsesegment. Verksamheten inom Försäljning & Marknad omfattas av turspel, sportspel och poker på svenskaspel.se (casinospel). Intäkter i Casino Cosmopol & Vegas består av casinospel och restaurangförsäljning samt värdeautomatspelet Vegas.

I ej fördelade poster och övrig verksamhet ingår ej fördelade poster från segmenten Försäljning & Marknad och Casino Cosmopol & Vegas samt verksamheter som bedrivs i koncernens övriga dotterbolag. Casino Cosmopol Fastighets AB äger casinofastigheten i Stockholm, som hyrs ut till annat koncernbolag. Svenska Spels Förvaltnings AB har begränsad verksamhet.

MSEK	Försäljning & Marknad		Casino Cosmopol & Vegas		Ej fördelade poster, övrig verksamhet samt elimineringar		Koncernen Svenska Spel	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Bruttospelintäkter	15 884	15 622	5 467	5 903	—	—	21 350	21 525
Nettospelintäkter	6 736	6 615	2 244	2 378	—	—	8 980	8 993
Övriga intäkter	143	163	115	118	10	14	268	295
Direkta kostnader i spelverksamheten m.m.	–951	–996	–515	–546	–8	–4	–1 475	–1 546
Nettoomsättning från spelverksamhet m.m.	5 928	5 781	1 844	1 950	2	10	7 774	7 742
Aktiverat arbete för egen räkning	13	31	4	—	—	—	17	31
Rörelsekostnader	–1 820	–1 665	–955	–945	–84	–62	–2 859	–2 672
Av- och nedskrivningar	–122	–122	–90	–110	–14	–17	–226	–249
Rörelseresultat	3 998	4 025	803	895	–96	–68	4 705	4 851

Not 4 Anställda, personalkostnader och ersättningar

Medelantalet anställda per ort under året	2017		2016	
	Antal anställda	varav män, %	Antal anställda	varav män, %
Moderbolag				
Visby	366	65	359	64
Solna	288	66	274	66
Övriga Sverige	41	80	44	80
Summa moderbolag	695	66	677	66
Övriga koncernbolag				
Sundsvall	80	64	79	61
Malmö	186	51	177	51
Göteborg	300	57	298	54
Stockholm	433	59	442	57
Summa koncern	1 694	61	1 653	60

Antalet anställda per ort och anställningsform den 31 december	2017				2016			
	Tillsvidareanställda ¹	Tidsbegränsad anställning ²	Totalt	varav män, %	Tillsvidareanställda ¹	Tidsbegränsad anställning ²	Totalt	varav män, %
Moderbolag								
Visby	370	25	395	66	363	32	395	63
Solna	292	8	300	67	270	12	282	67
Övriga Sverige	40	—	40	80	41	2	43	81
Övriga koncernbolag								
Sundsvall	79	67	146	55	80	69	149	57
Malmö	192	102	294	56	179	114	293	54
Göteborg	296	82	378	56	308	73	381	54
Stockholm	426	96	522	57	420	116	536	56
Summa koncern	1 695	380	2 075	60	1 661	418	2 079	59

1. I tillsvidareanställda ingår provanställda med 80 anställda (76)

2. Tidsbegränsad anställning omfattar både vikariat och övriga visstidsanställda

forts. not 4

Styrelse, VD och koncernledning den 31 december	2017		2016	
	Antal	varav män	Antal	varav män
Styrelse	10	3	10	5
VD	1	1	1	1
Koncernledning, exkl. VD	7	4	7	3

Åldersfördelning på totalt antal anställda den 31 december, procent

	2017	2016
Moderbolag		
Under 30 år	11	8
30–50 år	59	63
Över 50 år	30	29

Övriga koncernbolag

Under 30 år	40	42
30–50 år	52	51
Över 50 år	8	7

Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader, TSEK	2017			2016		
	Styrelse, VD och koncernledning	Övriga anställda	Totalt	Styrelse, VD och koncernledning	Övriga anställda	Totalt
Moderbolag						
Löner och ersättningar	20 343	363 972	384 315	15 117	345 022	360 139
Sociala avgifter	7 737	126 880	134 617	5 798	120 518	126 316
Pensionskostnader	5 747	46 579	52 326	4 349	46 503	50 852
Summa	33 827	537 431	571 258	25 264	512 043	537 307

Övriga koncernbolag

Löner och ersättningar	1 811	342 758	344 569	1 616	339 270	340 886
Sociala avgifter	736	113 446	114 182	666	110 784	111 450
Pensionskostnader	574	20 663	21 237	538	20 170	20 708
Summa	3 121	476 867	479 988	2 820	470 224	473 044

Koncern

Löner och ersättningar	22 154	706 730	728 884	16 733	684 292	701 025
Sociala avgifter	8 473	240 326	248 799	6 464	231 302	237 766
Pensionskostnader	6 321	67 242	73 563	4 887	66 673	71 560
Summa	36 948	1 014 298	1 051 246	28 084	982 267	1 010 351

Ersättningar till styrelsen

Överenskomna arvoden och övriga ersättningar till styrelse, TSEK	Styrelsearvode		Revisionsutskott		Ersättningsutskott	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Erik Strand, styrelsens ordförande	350	290	—	—	15	15
Eivor Andersson, styrelseledamot	155	140	—	—	8	8
Eva-Britt Gustafsson, styrelseledamot	155	140	40	20	—	—
Carina Olson, styrelseledamot	155	140	25	10	—	—
Johan Strid, styrelseledamot	155	140	25	10	—	—
Hélène Westholm, styrelseledamot	—	—	—	—	—	—
Fredrik Åhlberg, styrelseledamot	155	140	25	10	—	—
Martina Ravn, styrelseledamot arbetstagarrepresentant	—	—	—	—	—	—
Lina Vik, styrelseledamot arbetstagarrepresentant	—	—	—	—	—	—
Maria Schubert, styrelseledamot arbetstagarrepresentant	—	—	—	—	—	—
Yvonne Lovén, suppleant arbetstagarrepresentant	—	—	—	—	—	—
Urban Sahlin, suppleant. arbetstagarrepresentant	—	—	—	—	—	—
Mathias Wennberg, suppleant, arbetstagarrepresentant	—	—	—	—	—	—
Patrik Lindell, styrelseledamot arbetstagarrepresentant	—	—	—	—	—	—
Jonas Ringqvist, styrelseledamot arbetstagarrepresentant	—	—	—	—	—	—
Summa	1 125	990	115	50	23	23

forts. not 4

Till styrelsens ordförande och ledamöterna i styrelsen utgår arvode enligt årsstämman beslut. Detsamma gäller ordföranden och ledamöterna i revisionsutskott och ersättningsutskott. Enligt årsstämman beslut kan styrelseledamöter fakturera sitt arvode inom ramen för näringsverksamhet bedriven i styrelseledamots enskilda firma med F-skattsedel eller bolag med tillägg för belopp motsvarande de sociala avgifter som AB

Svenska Spel därmed inte har att erlägga. Till styrelseledamot, anställd i Regeringskansliet, samt till arbetstagarrepresentanter och deras suppleanter utgår inget styrelse- eller utskottsarvode.

Redovisade arvoden avser moderbolaget AB Svenska Spel. Till styrelseledamöter i dotter- och dotterdotterbolag utgår inget styrelsearvode i de fall ledamöter är anställda i bolag inom Svenska Spel-koncernen.

Ersättningar och villkor för ledande befattningshavare

Lön och övriga ersättningar till ledande befattningshavare i koncernledningen, TSEK	Lön/Ersättningar		Förmåner		Pensionskostnader ¹	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Lennart Käll, VD/koncernchef	4 127	4 104	88	66	1 239	1 201
Marie Loob, finansdirektör/vice VD	1 911	1 597	61	56	509	478
Kristina Askstedt, chef affärsområde Försäljning & Marknad	2 003	1 782	93	80	596	565
Per Jaldung, chef affärsområde Casino Cosmopol & Vegas	1 811	1 616	87	93	574	538
Jörgen Olofsson, IT-direktör	1 622	1 548	73	68	568	532
Maria Z Furenmo, HR-direktör	1 677	622	86	20	692	283
Joakim Mörnefält, kommunikationsdirektör	1 656	—	9	—	762	—
Fredrik Wastenson, produktchef	1 110	—	2	—	298	—
Peter Zäll, marknadsdirektör	4 897 ²	2 126	69	83	479	595
Marie Avander, tf. kommunikationsdirektör	89	595	5	32	30	177
Anna Björklund, HR-direktör	—	508	—	18	—	126
Monica Forsman, tf. HR-direktör	—	333	—	3	—	98
Martin Hedensjö, kommunikationsdirektör	—	888	—	33	—	294
Summa	20 903	15 719	573	552	5 747	4 887

1. Pensionskostnader inkluderar eventuell lönevaxling till pension.

2. Beloppet inkluderar avgångsvederlag.

Ledande befattningshavare

Vilka som från tid till annan ingår i kretsen ledande befattningshavare fastställs av ersättningsutskottet. Kretsen omfattar verkställande direktör i moderbolaget och samtliga medlemmar i koncernledningen, chefer som inte ingår i koncernledningen men rapporterar till verkställande direktören i moderbolaget samt verkställande direktören i dotterbolag. Medlemmar i dotterbolagens ledningsgrupper redovisas i respektive dotterbolags årsredovisning.

Riktlinjer, beredningsprocess, beslut och uppföljning

Ersättningsprinciper för befattningshavare har fastställts av årsstämman den 26 april 2017 och tillämpas i hela koncernen. Dessa ersättningsprinciper följer de riktlinjer som regeringen utfärdade den 20 april 2009 avseende anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande. Av principerna framgår att den totala ersättningen till de ledande befattningshavarna ska vara rimlig och väl avvägd. Den ska vara konkurrenskraftig, takbestämd och ändamålsenlig samt bidra till god etik och företagskultur.

Beslut om anställningsvillkor för verkställande direktör i moderbolaget bereds av ersättningsutskottet och beslutas av styrelsen. Beslut om anställningsvillkor för övriga ledande befattningshavare som rapporterar till koncernchefen fattas av koncernchef efter samråd med ersättningsutskottet. Innan beslut fattas om enskild ersättning tas underlag fram som utvisar bolagets totala kostnad. Ersättningsutskottet säkerställer att anställningsvillkor följer regeringens riktlinjer genom att jämföra ersättningar för motsvarande befattningshavare i andra statliga och privata bolag som när det gäller storlek, komplexitet och omsättning är jämförbara med Svenska Spel.

Ersättning till verkställande direktör och ledande befattningshavare utgörs av fast grundlön, förmåner och pension. Förmåner utgörs främst av förmånsbil. För ledande befattningshavare som inte har förmånsbil utgår en månatlig kompensation motsvarande bilförmånens värde. Pensionskostnaden avser den kostnad som påverkat 2017 års resultat. Ledande befattningshavare har möjlighet att växla del av bruttolön mot extra pensionsinsättningar. Dessa extra pensionsinsättningar ingår i redovisade pensionsbelopp. Pensionen för ledande befattningshavare som följer en kollektivavtalad pensionsplan där avgiften bestäms av pensionsplanens villkor kan i vissa fall överstiga 30 procent av den fasta lönen. Svenska Spel kompenserar inte ledande befattningshavare med rörlig eller bonusbaserad ersättning eller någon ersättning i form av finansiella instrument.

Beslut om anställningsvillkor för ledande befattningshavare i dotterbolagen fattas av dotterbolagets verkställande direktör efter samråd med dotterbolagets styrelse. Ersättningar till ledande befattningshavare i dotterbolagen redovisas i årsredovisningarna för dotterbolagen.

Verkställande direktör

Lennart Käll, verkställande direktör och koncernchef för AB Svenska Spel har under 2017 uppburit lön och förmåner om 4 215 TSEK. Lennart Källs pensionspremier har under 2017 uppgått till 1 239 TSEK. Lennart Käll ligger utanför ITP-planen och har enligt avtal rätt till pensionspremier motsvarande 30 procent av pensionsmedförande månadslön.

Vid uppsägning gäller en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från bolagets sida kan även ett avgångsvederlag utgå motsvarande högst 18 månadslöner. Avgångsvederlaget betalas ut månadsvis utan tillägg för pension eller förmåner. Vid ny anställning eller inkomst från näringsverksamhet ska ersättningen från det uppsägande

forts. not 4

företaget reduceras med ett belopp som motsvarar den nya inkomsten under den tid då uppsägningslön eller avgångsvederlag utgår. Avgångsvederlag betalas aldrig ut längre än till 65 års ålder.

Övriga ledande befattningshavare i koncernledningen

För övriga ledande befattningshavare i koncernledningen utgår pension enligt ITP-planen med pensionsålder 65 år. Vid uppsägning gäller en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från bolagets sida kan avgångsvederlag utgå motsvarande högst 12 månadslöner. Avgångsvederlaget betalas ut månadsvis och utan tillägg för pensioner eller förmåner. Vid ny anställning eller inkomst från näringsverksamhet ska ersättningen från

det uppsägande företaget reduceras med ett belopp som motsvarar den nya inkomsten under den tid då uppsägningslön och avgångsvederlag utgår. Avgångsvederlag betalas aldrig ut längre än till 65 års ålder.

Övriga anställda

Anställda inom koncernen Svenska Spel erhåller ersättning i form av fast grundlön, förmåner samt kollektivavtalad tjänstepension. Rörliga ersättningar utgår till anställda för arbete under exempelvis obekvämt arbetstid. Bonusbaserad ersättning eller ersättning i form av finansiella instrument utgår ej.

Not 5 Ersättning till revisorer

MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Deloitte AB				
Revisionsuppdrag	1	1	1	1
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	0	0	0	0
Övriga tjänster	3	—	3	—
Summa	5	2	5	1

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisning och bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Övriga tjänster avser främst rådgivning avseende anpassning till ny penningtvättslag.

Not 6 Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter, MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Räntointäkter på banktillgodohavande	0	0	0	0
Valutakursvinster	0	5	0	5
Värdeförändring tillgångar, Triss Månadsklöver	6	78	6	78
Övriga finansiella intäkter	2	4	2	4
Summa	8	86	9	86

Finansiella kostnader, MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Räntekostnader	-0	-0	-0	-0
Valutakursförluster	—	-4	—	-4
Värdeförändring skulder, Triss Månadsklöver	-8	-67	-8	-67
Övriga finansiella kostnader	-1	—	-1	—
Summa	-9	-72	-9	-72

Nettovinster/förluster, MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Resultat på valutakursförändringar	0	0	0	0
Triss Månadsklöver, finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-2	10	-2	10
Investeringar som hålls till förfall	1	4	1	4
Lånefordringar och kundfordringar	0	0	0	0
Summa	-1	14	0	15

I moderbolagets räntointäkter ingår koncerninterna intäkter med 0,4 MSEK (0,4).

Not 7 Skatter

Redovisade i resultaträkningen, MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Uppskjuten skattekostnad (-) / skatteintäkt				
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	4	0	—	—
Totalt redovisad skatt	4	0	—	—

I Svenska Spel-koncernen finns skattemässiga underskottsavdrag om 71 MSEK (86).

Not 8 Immateriella tillgångar

Koncern, MSEK	Aktiverade utvecklingsprojekt	Pågående projekt	Totalt moderbolag	Licenser	Totalt koncern
Akkumulerade anskaffningsvärden					
Ingående balans 2016-01-01	754	100	854	19	873
Anskaffningar	44	10	53	—	53
Omföringar	55	-55	—	—	—
Avyttringar/utrangeringar	-27	—	-27	-1	-28
Utgående balans 2016-12-31	825	55	880	19	899
Ingående balans 2017-01-01	825	55	880	19	899
Anskaffningar	16	7	23	—	23
Omföringar	10	-10	—	—	—
Avyttringar/utrangeringar	-28	—	-28	—	-28
Utgående balans 2017-12-31	823	52	876	19	894
Akkumulerade av- och nedskrivningar					
Ingående balans 2016-01-01	-567	-45	-613	-19	-632
Årets avskrivningar	-73	—	-73	-0	-73
Årets nedskrivningar	—	—	—	—	—
Avyttringar/utrangeringar	26	—	26	1	26
Utgående balans 2016-12-31	-614	-45	-660	-19	-678
Ingående balans 2017-01-01	-614	-45	-660	-19	-678
Årets avskrivningar	-81	—	-81	-0	-81
Årets nedskrivningar	—	—	—	—	—
Avyttringar/utrangeringar	21	—	21	—	21
Utgående balans 2017-12-31	-674	-45	-720	-19	-738
Redovisat värde 2016-12-31	211	10	220	0	221
Redovisat värde 2017-12-31	149	7	156	0	156

Nedskrivningsbedömningar

Löpande analyser görs för att säkerställa om det finns indikation på nedskrivningsbehov av koncernens immateriella tillgångar. Om indikation finns görs en prövningen av den immateriella tillgångens återvinningsvärde baserat på framtida bedömda kassaflöden. De bedömda kassaflödena är främst beräknad försäljning och kostnad hänförlig till respektive tillgång. Bedömningen av försäljningen görs genom interna analyser av tillgänglig marknad och uppnådd marknadspenetration för de spel och lotterier som bedrivs från de aktuella tillgångarna.

Analyserna visar att ingen indikation på nedskrivningsbehov föreligger. Inga nedskrivningar av immateriella tillgångar har gjorts under innevarande eller föregående år.

Not 9 Materiella anläggningstillgångar

Koncern, MSEK	Byggnader och mark	Om- och tillbyggnad egen fastighet	Om- och tillbyggnad annans fastighet	Pågående nyanläggning	Inventarier och datorer	Pågående projekt inventarier	Totalt
Akkumulerade anskaffningsvärden							
Ingående balans 2016-01-01	238	255	290	9	1 779	41	2 611
Anskaffningar	—	—	10	9	94	35	147
Omföringar	—	—	5	-5	4	-4	—
Avyttringar/utrangeringar	—	-11	-6	—	-204	—	-221
Utgående balans 2016-12-31	238	244	299	12	1 673	71	2 537
Ingående balans 2017-01-01	238	244	299	12	1 673	71	2 537
Anskaffningar	—	3	2	16	107	103	231
Omföringar	—	6	5	-12	34	-34	—
Avyttringar/utrangeringar	-9	—	-0	—	-68	—	-77
Utgående balans 2017-12-31	229	254	306	16	1 746	141	2 691
Akkumulerade av- och nedskrivningar							
Ingående balans avskrivningar 2016-01-01	-45	-92	-144	—	-1 470	—	-1 751
Årets avskrivningar	-5	-8	-15	—	-149	—	-176
Avyttringar/utrangeringar	—	11	6	—	203	—	220
Utgående balans 2016-12-31	-50	-89	-153	—	-1 416	—	-1 708
Ingående balans nedskrivningar 2016-01-01	—	—	-67	—	-6	—	-73
Årets nedskrivningar	—	—	—	—	—	—	—
Avyttringar/utrangeringar	—	—	—	—	—	—	—
Utgående balans 2016-12-31	—	—	-67	—	-6	—	-73
Ingående balans avskrivningar 2017-01-01	-50	-89	-153	—	-1 416	—	-1 708
Årets avskrivningar	-1	-8	-15	—	-121	—	-145
Avyttringar/utrangeringar	9	—	—	—	62	—	72
Utgående balans 2017-12-31	-43	-97	-168	—	-1 474	—	-1 782
Ingående balans nedskrivningar 2017-01-01	—	—	-67	—	-6	—	-73
Årets nedskrivningar	—	—	—	—	—	—	—
Avyttringar/utrangeringar	—	—	—	—	6	—	6
Utgående balans 2017-12-31	—	—	-67	—	—	—	-67
Redovisat värde 2016-12-31	188	155	79	12	252	71	756
Redovisat värde 2017-12-31	186	157	71	16	272	141	842

forts. not 9

Moderbolag, MSEK	Byggnader och mark	Om- och tillbyggnad egen fastighet	Om- och tillbyggnad annans fastighet	Pågående nyanläggning	Inventarier och datorer	Pågående projekt inventarier	Totalt
Akkumulerade anskaffningsvärden							
Ingående balans 2016-01-01	31	72	6	5	1 306	40	1 460
Anskaffningar	—	—	10	1	59	33	102
Omföringar	—	—	5	-5	4	-4	—
Avyttringar/utrangeringar	—	-10	-6	—	-177	—	-193
Utgående balans 2016-12-31	31	61	16	1	1 192	68	1 369
Ingående balans 2017-01-01	31	61	16	1	1 192	68	1 369
Anskaffningar	—	3	0	16	58	103	180
Omföringar	—	—	1	-1	31	-31	—
Avyttringar/utrangeringar	—	—	—	—	-20	—	-20
Utgående balans 2017-12-31	31	64	17	16	1 261	141	1 529
Akkumulerade av- och nedskrivningar							
Ingående balans 2016-01-01	-13	-39	-6	—	-1 102	—	-1 160
Årets avskrivningar	-1	-3	-1	—	-110	—	-114
Avyttringar/utrangeringar	—	10	6	—	176	—	193
Utgående balans 2016-12-31	-14	-32	-2	—	-1 035	—	-1 082
Ingående balans 2017-01-01	-14	-32	-2	—	-1 035	—	-1 082
Årets avskrivningar	-1	-3	-2	—	-82	—	-87
Avyttringar/utrangeringar	—	—	—	—	19	—	19
Utgående balans 2017-12-31	-14	-34	-4	—	-1 097	—	-1 150
Redovisat värde 2016-12-31	17	30	14	1	157	68	287
Redovisat värde 2017-12-31	17	30	13	16	164	141	380

Inga nedskrivningar av materiella tillgångar har gjorts under innevarande eller föregående år.

Not 10 Finansiell riskhantering

Finansiell riskhantering

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för olika finansiella risker: Valutarisk, ränterisk, kreditrisk och likviditetsrisk. Den löpande riskhanteringen sker av en koncernövergripande ekonomifunktion enligt fastställda policyer och riktlinjer. Styrelsen beslutar om övergripande policy för riskhantering och finanshantering.

Valutarisk

Koncernen är enbart verksam i Sverige men utsätts bland annat för valutarisker vid valutaexponeringar hänförliga till inköp av specialiserad utrustning, tryckning av lotter, internationella spelsamarbeten (Vikinglotto och Eurojackpot) samt försäljning av licenser för spelansvarsverktyget Playscan. Exponering finns mot EUR, USD, CHF och GBP. Valutarisken uppstår enbart genom framtida affärstransaktioner då koncernen inte har några tillgångar eller skulder i andra valutor än svenska kronor.

För att hantera valutarisken används i förekommande fall valutaterminder, vilket är i enlighet med koncernens finanspolicy. Bedömningen är att kvarstående valutarisk är försumbar.

Koncernens transaktionsexponering, det vill säga flöden i utländsk valuta, fördelas på följande valutor:

Valuta, MSEK	Nettoposition 2017-12-31	Värdeförändring -10%	Värdeförändring +10%	Nettoposition 2016-12-31
EUR	371,4	334,2	408,5	256,3
USD	4,2	3,8	4,6	3,9
CHF	1,0	0,9	1,1	1,0
GBP	4,0	3,6	4,4	3,4
Summa	380,6	342,6	418,7	264,6

Koncernen mäter och följer upp valutarisker löpande genom kontroll och rapportering av nettoexponeringen i varje valuta.

En känslighetsanalys av en tillfällig förändring av valutakurserna med +/-10 % per balansdagen, visar att en nedgång av valutakurserna med 10 % i förhållande till svenska kronor skulle innebära en negativ resultat-effekt om cirka 38 MSEK.

forts. not 10

Ränterisk

Koncernen har inte någon belåning vid något kreditinstitut. Koncernens ränterisker hänför sig till räntefluktuationer avseende placeringar i realränte-, bostads- och statsobligationer samt placeringar av överlikviditet. Realränte- och statsobligationer används för att säkerställa koncernens åtaganden till vinnare inom lotteriformen Triss Månadsklöver. Svenska Spel överför för varje vinst en engångssumma till fristående förvaltare. Denna inbetalning baseras på en nuvärdeberäkning av framtida vinstutbetalningar vid aktuell räntenivå på den svenska realräntemarknaden. Inbetalningen anpassas så att den täcker framtida utbetalningar till vinnaren. För vinnare till och med september 2012 justeras skulden till vinnaren årligen med utvecklingen av konsumentprisindex (KPI). För vinnare från oktober 2012 görs inte denna KPI-justering. Vid hanteringen av ränterisken för realränte-, bostads- och statsobligationer ingår det i förvaltarens uppdrag att säkerställa att räntekänsligheten för placeringarna är densamma som för skulden till vinnarna, samt att räntekänsligheten i portföljen är så lika skuldens räntekänslighet som möjligt.

En del av koncernens överlikviditet placeras i finansiella instrument vilka till övervägande del utgörs av nollkuponobligationer, företagscertifikat och deposits. Dessa placeringar har hög rating och hålls till förfall.

Sammantaget bedöms koncernens ränterisk som relativt låg.

Kreditrisk

En av koncernens kreditrisker avser de redovisningsmedel som löpande genereras hos ombud och affärspartner som på uppdragsbasis säljer koncernens utbud. Rutinerna för godkännande av ombud och affärspartner är väl utarbetade och bygger på för ombuden uppsatta krav och riskbedömningar. Redovisningsmedel inhämtas veckovis med autogiro. Svenska Spel har väl fungerande rutiner för att kontrollera onormala penningflöden hos ombud. För ombud som inte betalar tidsenligt vidtas åtgärder genom att begära in säkerheter under ombudskapets gång samt lägga ombudet med kort betaltid. Eftersom spel inte får ske på kredit och därmed koncernens intäkter uteslutande utgörs av kontanttransaktioner är kreditrisken i koncernens verksamhet begränsad.

För kreditrisker som härrör sig till placeringar av överskottslikviditet finns enligt koncernens finanspolicy en fastställd limitstruktur som innebär att placeringar endast får ske med motparter som har en kreditrating lika med eller högre än A enligt Standard & Poors kreditrating. Policyen begränsar också storleken på placeringen hos varje institut.

Exponering mot svenska staten uppstår vid innehav i svenska statens realränte-, bostads- och statsobligationer samt vid förskottsbetalning av prognostiserad årlig utdelning till Riksgälden.

Maximal kreditexponering	2017-12-31	2016-12-31
Realränte-, bostads- och statsobligationer	1 554	1 648
Utlåning till kreditinstitut	3 517	3 150
Nollkuponobligationer, företagscertifikat och deposits	401	755
Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar	626	583
Avräkning Riksgälden	1 150	1 050
Summa	7 249	7 186

Likviditetsrisk

Koncernens finansiella skulder utgörs främst av obetalda vinster, fonderade vinster och leverantörsskulder. Likviditetsrisken som avser obetalda vinster bedöms som försumbar med hänsyn till att majoriteten av alla spel och lotterier bygger på en omfördelning av medel mellan deltagarna. Eftersom insatser inte får ske på kredit så består de medel som ska fördelas mellan deltagarna av kontanter. För vinster till vinnare i lotteriet Triss Månadsklöver utbetalas vinsterna i upp till 50 år. Dessa utbetalningar administreras av extern part och baseras på att det för varje vinst inbetalas medel till förvaltaren som täcker alla framtida betalningar till vinnaren.

Likviditetsrisken har historiskt varit låg och koncernen bygger varje år upp betydande belopp av likvida medel och fritt eget kapital vilket i sin helhet årligen delas ut till ägaren. För att minimera likviditetsrisken arbetar koncernen aktivt med att matcha finansiella tillgångars förfallotid mot förväntade utbetalningsdatum.

Koncernen täcker upp för nedan skulder med löpande rörelsekapital.

Förfallostruktur finansiella skulder 2017-12-31	Inom 1 år	Inom 1-5 år	Efter 5 år	Summa
Obetalda vinster	647	610	630	1 887
varav skuld Triss Månadsklöver	178	610	630	1 417
Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	547	—	—	547
Regleringsfond	126	—	—	126
Fonderade vinster	822	—	—	822
Övriga långfristiga skulder	—	10	—	10
Summa	2 143	620	630	3 392

Förfallostruktur finansiella skulder 2016-12-31	Inom 1 år	Inom 1-5 år	Efter 5 år	Summa
Obetalda vinster	616	624	705	1 945
varav skuld Triss Månadsklöver	180	624	705	1 509
Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	506	—	—	506
Regleringsfond	185	—	—	185
Fonderade vinster	536	—	—	536
Övriga långfristiga skulder	—	11	—	11
Summa	1 842	635	705	3 182

Not 11 Finansiella instrument

Finansiella tillgångar, koncern

MSEK, 31 dec 2017	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen					Summa verkligt värde
	Innehav för handel	Klassificerade vid första redo- visningstillfället	Investeringar som hålls till förfall	Låne- fordringar och kundfordringar		
Realränteobligationer	—	952	—	—		952
Statsobligationer	—	564	—	—		564
Bostadsobligationer	—	38	—	—		38
Nollkuponobligationer, företagscertifikat och deposits	—	—	401	—		401
Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar	—	—	—	626		626
Avräkning Riksgälden	—	—	—	1 150		1 150
Likvida medel	—	—	—	3 517		3 517
Summa						7 249

MSEK, 31 dec 2016	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen					Summa verkligt värde
	Innehav för handel	Klassificerade vid första redo- visningstillfället	Investeringar som hålls till förfall	Låne- fordringar och kundfordringar		
Realränteobligationer	—	1 113	—	—		1 113
Statsobligationer	—	521	—	—		521
Bostadsobligationer	—	14	—	—		14
Nollkuponobligationer, företagscertifikat och deposits	—	—	755	—		755
Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar	—	—	—	583		583
Avräkning Riksgälden	—	—	—	1 050		1 050
Likvida medel	—	—	—	3 150		3 150
Summa						7 186

Verkligt värde hierarkier, MSEK	2017				2016			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde								
Realränteobligationer	952	—	—	952	1 113	—	—	1 113
Statsobligationer	564	—	—	564	521	—	—	521
Bostadsobligationer	38	—	—	38	14	—	—	14

För koncernens samtliga finansiella instrument bedöms verkligt värde överensstämja med redovisat värde. Svenska Spel värderar sina realränteobligationer, bostadsobligationer och statsobligationer till verkligt värde via resultaträkningen. Realränte-, bostads- och statsobligationerna kategoriserats i värdehierarki 1 eftersom de värderas baserat på marknadspriser.

Koncernens värdepappersinnehav i realränteobligationer, bostadsobligationer och statsobligationer avser placeringar för lotteriet Triss Månadsklöver, värdet uppgick till 1 554 MSEK (1 648), varav 1 513 MSEK (1 339) är långfristig del och 42 MSEK (309) är kortfristig. Investeringar och avyttringar uppgick till –99 MSEK (–37) och värdeförändringen uppgick till 6 MSEK (78) .

forts. not 11

Ränterisk, MSEK	Nominellt värde	Förfallodatum	Kupongränta, %
Realränteobligationer			
3110	272	2019-06-01	0,13
3102	120	2020-12-01	4,00
3108	164	2022-06-01	0,25
3109	93	2025-06-01	1,00
3112	63	2026-06-01	0,13
3104	32	2028-12-01	3,50
3111	23	2032-06-01	0,13
Summa	768		
Bostadsobligationer			
5529	37	2018-06-20	2,00
Summa	37		
Statsobligationer			
1052	88	2019-03-12	4,25
1047	90	2020-12-01	5,00
1054	92	2022-06-01	3,50
1057	66	2023-11-13	1,50
1058	39	2025-05-12	2,50
1059	43	2026-11-12	1,00
1060	28	2028-05-12	0,75
1056	33	2032-06-01	2,25
1053	17	2039-03-30	3,50
Summa	496		
	Nominellt värde	Förfallodatum	Effektiv ränta, %
Placeringar i nollkupongobligationer, företagscertifikat och deposits			
Nollkupongsobligation	200	2018-10-15	Stibor 3 mån + 0,75
Nollkupongsobligation	200	2018-11-19	Stibor 3 mån + 0,75
Summa	400		
Likvida medel	3 517		0,00

Finansiella skulder, koncern

MSEK, 31 dec 2017	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Andra finansiella skulder	Summa verkligt värde
	Innehav för handel	Klassificerade vid första redo- visningstillfället		
Obetalda vinster	—	1 417	470	1 887
varav skuld Triss Månadsklöver	—	1 417	—	1 417
Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	—	—	547	547
Regleringsfond	—	—	126	126
Fonderade vinster	—	—	822	822
Övriga långfristiga skulder	—	—	10	10
Summa				3 392

MSEK, 31 dec 2016	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Andra finansiella skulder	Summa verkligt värde
	Innehav för handel	Klassificerade vid första redo- visningstillfället		
Obetalda vinster	—	1 509	436	1 945
varav skuld Triss Månadsklöver	—	1 509	—	1 509
Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	—	—	506	506
Regleringsfond	—	—	185	185
Fonderade vinster	—	—	536	536
Övriga långfristiga skulder	—	—	11	11
Summa				3 182

forts. not 11

Verkligt värde hierarkier, MSEK	2017				2016			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder redovisade till verkligt värde								
Obetalda vinster Triss Månadsklöver	—	1 417	—	1 417	—	1 509	—	1 509

Koncernens obetalda vinster avseende Triss Månadsklöver värderas i värdehierarki 2 eftersom de värderas med observerbara marknadsdata. Obetalda vinster avser skuld till vinnare i Triss Månadsklöver för framtida utbetalningar som Svenska Spel har åtagit sig att göra. Kassaflöden diskonteras med en räntekurva som är framräknad från de existerande likvida och marknadsvärderade nominella obligationer som svenska staten emitterar.

I de fall Svenska Spel har garanterat vinnarna i Triss Månadsklöver inflationsjusterade utbetalningar så räknas framtida kassaflöden upp med aktuellt KPI och diskonteringskurvan som används är en realräntekurva framräknad från de existerande likvida och marknadsvärderade realränteobligationer som svenska staten emitterar.

Ränterisk, MSEK	Nominellt värde MSEK	Nuvärdeviktad real diskonteringsränta, %
Obetalda vinster Triss Månadsklöver, skuldportfölj 1		
Inom 1 år	117	-2,60
Inom 1–5 år	350	-2,33
Över 5 år	331	-1,40
Obetalda vinster Triss Månadsklöver, skuldportfölj 2		
Inom 1 år	59	-0,80
Inom 1–5 år	234	-0,39
Över 5 år	283	0,62
Summa	1 374	

Not 12 Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar

MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Kundfordringar				
Fordringar på spel- och lottombud	289	270	289	270
Fordringar på affärspartner Vegas	25	21	25	21
Övriga kundfordringar	10	13	6	10
Summa	323	305	320	302
Övriga kortfristiga fordringar				
Kortfristiga fordringar avseende kunders spelkonton	273	254	273	254
Övriga kortfristiga fordringar	30	25	18	16
Summa	303	279	291	270
Summa kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar	626	583	611	572

Samtliga kundfordringar förfaller inom 30 dagar. Osäkra kundfordringar uppgick till ett belopp av 4,9 MSEK (6,0), kostnader för kundförluster uppgick till 2,5 MSEK (1,0).

Not 13 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Förutbetalda ombudsprovisioner	7	7	7	7
Periodiserade fakturor	146	133	136	120
Övriga interimsfordringar	24	23	3	3
Summa	177	162	146	130

Not 14 Likvida medel

MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Likvida medel/Kassa och bank	3 517	3 150	3 366	2 992
varav redovisningsmedel deponerade panter ombud	2	4	2	4

Not 15 Eget kapital**Koncern****Aktiekapital**

Per den 31 december 2017 omfattade det registrerade aktiekapitalet 2 000 stamaktier till ett kvotvärde av 100 kronor per aktie. Innehavare av stamaktier är berättigade till utdelning som fastställs vid beslut på årsstämma.

Reservfond

Koncernen har reservfonder på totalt 80 TSEK (80), varav 40 TSEK (40) avser moderbolaget.

Moderbolag

AB Svenska Spel ägs till 100 procent av svenska staten och förvaltas genom Näringsdepartementet.

Fritt eget kapital

Det fria egna kapitalet i moderbolaget är det belopp som finns tillgängligt för utdelning till aktieägare. Det fria egna kapitalet består av balanserad vinst och årets resultat efter avsättning till fond för utvecklingsutgifter.

Utbetalning till ägaren, svenska staten

Moderbolagets fria egna kapital disponeras av ägaren, svenska staten. Bolagets vinstmedel under räkenskapsåret lånas räntefritt ut till svenska staten. Inbetalningarna sker kvartalsvis 31 juli, 31 oktober, 15 februari och med slutavräkning mot lämnad utdelning efter beslut av Svenska Spels årsstämma.

Avseende 2016 års resultat har 4 823 MSEK (4 803) utdelats till svenska staten, efter beslut på 2017 års årsstämma. Av beslutad utdelning har 1 050 MSEK betalats in i förskott under 2016, resterande del på 3 773 MSEK har betalats 2017. Under 2017 har 1 150 MSEK avseende 2017 års resultat lånats ut i förskott till svenska staten. Totalt under 2017 har 4 923 MSEK utbetalats till svenska staten.

Not 16 Resultat per aktie

Beräkningen av resultat per aktie för 2017 baseras på årets resultat för koncernen uppgående till 4 709 MSEK (4 866) dividerat med det genomsnittliga antalet utestående aktier. Resultat per aktie uppgick för 2017 till

2 354 TSEK (2 433). Antalet utestående aktier under året har varit oförändrat. Inga egetkapitalinstrument har utfärdats som kan föranleda utspädning av det egna kapitalet.

Not 17 Obetalda vinster

Svenska Spels skulder till vinnare fördelas i kort- och långfristiga obetalda vinster. Vinster som förfaller inom ett år är kortfristiga.

Långfristiga skulder är obetalda vinster som tillhör vinnarna av Triss Månadsklöver som förfaller efter 1 år och betalas ut i upp till 50 år.

MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Kortfristiga skulder				
Obetalda vinster spel och lotterier	470	436	470	436
Obetalda vinster Triss Månadsklöver	178	180	178	180
Summa	647	615	647	615
Långfristiga skulder				
Obetalda vinster Triss Månadsklöver 1–5 år	610	624	610	624
Obetalda vinster Triss Månadsklöver över 5 år	630	705	630	705
Summa	1 240	1 329	1 240	1 329

Not 18 Övriga långfristiga skulder

MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Avsatt till pensioner	7	7	7	7
Ombudspanter	2	4	2	4
Summa	10	11	9	11

Ombudspanter

AB Svenska Spel tar i vissa fall ut en ombudspant efter individuell bedömning av respektive ombud som i normalfallet kvarstår så länge ombudet är aktivt, därav långfristig skuld.

Avsättning till pensioner

Avsättning till pensioner är i moderbolaget beräknad enligt bestämmelserna i tryggandelagen och redovisas i balansräkningen som en långfristig skuld.

För tjänstemän i Sverige tryggs ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension (alternativt familjepension) genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10 Redovisning av pensionsplanen ITP 2 som finansieras genom försäkring i Alecta, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2017 har bolaget inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader vilket medfört att planen inte varit möjlig att redovisa som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen ITP 2 som tryggs genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Premien för den förmånsbestämda ålders- och familjepensionen är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid. Förväntade avgifter nästa rapportperiod för ITP 2-försäkringar som är tecknade i Alecta uppgick till 30,7 MSEK (30,0). Koncernens

andel av de sammanlagda avgifterna till planen och koncernens andel av det totala antalet aktiva medlemmar i planen uppgick till 0,169 respektive 0,165 % (0,165 respektive 0,141).

Stora delar av den, via Collectum, försäkrade ITP-planen förvaltas via Alecta. Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 %. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 % eller överstiger 155 % ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premierreduktioner. Vid utgången av 2017 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån 1 preliminärt till 154 % (148). 2017 års kostnader för koncernens pensionsförsäkringar uppgick totalt till 73,6 MSEK (71,2) varav tecknade i Alecta uppgår till 45,0 MSEK (42,1).

Svenska Spel har även ett mindre pensionsåtagande via Svenska Spels Pensionsstiftelse. Detta åtagande täcks inte till fullo av de medel som stiftelsen har till sitt förfogande. Skillnaden redovisas i balansräkningen som en långfristig skuld.

Not 19 Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder

MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Leverantörsskulder	176	153	149	126
Kortfristiga skulder till spelkunder	273	254	273	254
Övriga kortfristiga skulder	98	99	65	68
Summa	547	506	487	447

Not 20 Regleringsfond och fonderade vinster

Till regleringsfonden för spel och lotterier förs 50 % av preskriberade (oinlösta) vinster, resterande 50 % intäktsförs. Uttag ur regleringsfonden används till utbetalning av preskriberade vinster (reklamation), återföring till vinnande deltagare i de olika spelen som till exempel att öka vinsttårheten i lotterier för en viss omgång.

Fonderade vinster avser vinster som ingår i den totala vinstplanen per produkt och omgång men som ej ännu har fallit ut som vinst, till exempel uppbyggnad av jackpot. Vinstmedel avsätts till fonderna efter avgjord spelomgång.

MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Regleringsfond				
Ingående avsättning	185	240	185	240
Årets förändring	-59	-55	-59	-55
Utgående avsättning	126	185	126	185
Fonderade vinster				
Ingående avsättning	536	576	521	559
Årets förändring	286	-41	286	-38
Utgående avsättning	822	536	807	521

Not 21 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Förutbetalda insatser flerveckorsspel	135	120	135	120
Personalrelaterade kostnader	88	83	49	47
Övriga interimsskulder	64	75	63	71
Summa	287	278	247	238

Not 22 Leasing**Operationella leasingavtal som leasetagare**

De hyresavtal som koncernen Svenska Spel ingått som leasetagare är utslutande av operationell karaktär. Avtalen avser huvudsakligen hyra av kontors- och casinolokaler samt datahallar. Koncernens leasingkostnader uppgick till 72,6 MSEK (68,4), varav 62,7 MSEK (64,6) avser kostnader för lokalhyra. Moderbolagets leasingkostnader för 2017 uppgick till 42,2 MSEK (38,4), varav 35,7 MSEK (33,1) avser lokalhyra.

Leasingavtalet för casinot i Sundsvall löper på ytterligare 13 år, medan leasingavtalen för casinona i Göteborg och Malmö löper på ytterligare 5 år. Avtalen innehåller indexklausuler om årlig uppräknig av utgående hyror. Moderbolagets leasingkostnader avser hyra av kontorslokaler i Solna samt kontorslokaler och datahallar i Visby. Hyresavtalet i Solna löper på ytterligare 9 år och avtalen i Visby på ytterligare 4-11 år.

Förfallostruktur leasingavtal för kontors- och casinolokaler samt datahallar, MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Inom 1 år	68	60	39	31
Inom 1–5 år	271	227	155	111
Över 5 år	191	175	128	94
Summa	531	462	321	236

Operationella leasingavtal som leasegivare

Koncernens avtal som leasegivare avser uthyrning av inventarier till ombud. Efter 5 år bedöms den årliga intäkten från operationella leasingavtal, hänförligt till uthyrning av inventarier till ombud, uppgå till cirka 65-

70 MSEK per år. Inventarierna som består av digitala skärmar samt spel- och lotterterminalerna redovisas som materiella anläggningstillgångar i Svenska Spels balansräkning och har en bedömd avskrivningstid på 3–5 år.

Förfallostruktur leasingavtal för digitala skärmar samt spel- och lotterterminaler, MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Inom 1 år	68	67	68	67
Inom 1–5 år	272	269	272	269
Summa	340	336	340	336

Bokfört värde för digitala skärmar samt spel- och lotterterminaler, MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Ingående anskaffningsvärden	269	353	269	353
Årets inköp och omföringar	65	13	65	13
Årets avyttringar	–4	–97	–4	–97
Utgående anskaffningsvärden	330	269	330	269
Ingående avskrivningar	–244	–319	–244	–319
Årets avskrivning	–22	–22	–22	–22
Årets avyttringar	4	97	4	97
Utgående avskrivningar	–262	–244	–262	–244
Bokfört värde	68	25	68	25

Not 23 Ställda säkerheter och framtida åtaganden

Ställda säkerheter, MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Kreditgarantier	30	30	30	30
Summa	30	30	30	30

Framtida åtaganden

Företagsspecifika kontraktbundna åtaganden i koncernen avser främst sponsringsavtal samt TV-avtal och uppgick inom 1 år till 346 MSEK (385) och inom 1–5 år till 289 MSEK (440) och inga åtaganden över 5 år.

Not 24 Närstående**Koncernbolag**

Vid leverans av tjänster och produkter mellan koncernbolag tillämpas affärsmässiga villkor och prissättning till marknadspriser. Moderbolaget har under 2017 köpt tjänster från andra koncernbolag för 0,0 MSEK (0,0) respektive sålt tjänster till ett värde av 4,8 MSEK (6,4).

Statliga bolag

Koncernen har under året köpt tjänster med väsentliga belopp från följande statliga bolag:

MSEK	2017	2016
PostNord AB	28,6	28,9
TeliaSonera AB	10,3	0,5
Vattenfall AB	8,0	8,1

Svenska staten

I det av regeringen 2004-12-22 givna tillståndet att anordna vissa lotterier under övriga bestämmelser punkt 8.5 framgår att bolagets vinstmedel under räkenskapsåret löpande räntefritt ska lånas ut till svenska staten (Riksgäldskontoret). Utlånade medel avräknas mot lämnad utdelning efter beslut av bolagets årsstämma. Svenska Spel har 1998-10-05 erhållit särskilt beslut om undantag från bestämmelserna i 21 kap 15 aktiebolagslagen avseende låneförbud. Vid årsskiftet uppgick utlånade medel till Riksgäldskontoret till 1 150 MSEK (1 050).

Not 25 Andelar i koncernbolag

Moderbolagets andelar i koncernbolag, TSEK	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	141 166	141 166
Anskaffning	200	—
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	141 366	141 166
Ingående nedskrivningar ¹	–70 000	–70 000
Årets nedskrivningar	—	—
Utgående ackumulerade avskrivningar	–70 000	–70 000
Bokfört värde	71 366	71 166

1. Avser nedskrivning av aktier och andelar i Svenska Spels Förvaltnings AB med anledning av att bokfört värde överstiger koncernmässigt nettovärde.

Andelar i dotterbolag	Org.nr	Säte	Kapitalandel, %	Antal andelar	Bokfört värde, TSEK, Moderbolag 2017-12-31	Bokfört värde, TSEK, Moderbolag 2016-12-31
Svenska Spels Förvaltnings AB	556597-7278	Visby	100	1 000	71 066	71 066
Casino Cosmopol AB	556485-4296	Stockholm	100	1 000	100	100
Svenska Spel Licens AB	559128-4731	Visby	100	2 000	200	—

Andelar i indirekt ägda dotterbolag	Org.nr	Säte	Kapitalandel, %	Antal andelar
CC Casino Restaurang AB	556586-7016	Stockholm	100	1 000
Casino Cosmopols Fastighets AB	556598-3409	Stockholm	100	1 000

Resultat från andelar i koncernbolag, MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2017	2016	2017	2016
Anticiperad utdelning från Casino Cosmopol AB	—	—	443	495

Not 26 Förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Fritt eget kapital i moderbolaget, SEK

Balanserade vinstmedel	0
Förändring fond för utvecklingsutgifter	-3 127 284
Årets resultat	4 694 546 376
Summa	4 691 419 092

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

SEK

Till kulturändamål utbetalas	87 898
Till aktieägaren utbetalas	4 691 331 194
Till ny räkning överföres	0
Summa	4 691 419 092

Koncernens och moderbolagets resultat och balansräkningar läggs fram för fastställelse på årsstämman den 25 april 2018.

Not 27 Händelser efter balansdagen

VD Lennart Käll har meddelat att han väljer att lämna Svenska Spel. Han kommer att övergå till egen verksamhet och styrelseuppdrag. Lennart Käll kvarstår som vd fram tills dess annat kommuniceras, dock som längst fram till sommaren 2018.

Årsredovisningens undertecknande

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Hållbarhetsredovisningen 2017 har godkänts för utfärdande av styrelsen.

Visby den 15 mars 2018

Erik Strand

Styrelseordförande

Eivor Andersson

Styrelseledamot

Eva-Britt Gustafsson

Styrelseledamot

Carina Olson

Styrelseledamot

Johan Strid

Styrelseledamot

Hélène Westholm

Styrelseledamot

Fredrik Åhlberg

Styrelseledamot

Maria Schubert

Styrelseledamot/
Arbetstagarrepresentant

Martina Ravn

Styrelseledamot/
Arbetstagarrepresentant

Lina Vik

Styrelseledamot/
Arbetstagarrepresentant

Lennart Käll

Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse beträffande denna årsredovisning har avgivits den 15 mars 2018

Deloitte AB

Jonas Ståhlberg

Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i AB Svenska Spel (publ)
organisationsnummer 556460-1812

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för AB Svenska Spel (publ) för räkenskapsåret 2017-01-01–2017-12-31 med undantag för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 62–69. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 46–100 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten på sidorna 62–69. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–45 och 101–108. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisions-

sed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de under-

liggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för AB Svenska Spel (publ) för räkenskapsåret 2017-01-01–2017-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpa bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska

angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen

av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 62–69 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplýsningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Stockholm den 15 mars 2018

Deloitte AB

Jonas Ståhlberg

Auktoriserad revisor

Bestyrkanderapport

REVISORS RAPPORT ÖVER ÖVERSIKTLIG GRANSKNING AV AB SVENSKA SPELS HÅLLBARHETSREDOVISNING Till AB Svenska Spel

Inledning

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i AB Svenska Spel att översiktligt granska AB Svenska Spels hållbarhetsredovisning för år 2017. Företaget har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning på sidan 40.

STYRELSENS OCH FÖRETAGSLEDNINGENS ANSVAR FÖR HÅLLBARHETSREDOVISNINGEN

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår på sidan 40 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av Sustainability Reporting Guidelines (utgivna av The Global Reporting Initiative (GRI)) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga fel, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med ISAE 3000 Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet

av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASBs standarder för revision och god revisionssed i övrigt har.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen. Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

Uttalande

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

Stockholm den 15 mars 2018

Deloitte AB

Jonas Ståhlberg
Auktoriserad revisor

Andreas Drugge
Specialistmedlem i FAR

Flerårsöversikt koncernen Svenska Spel

Resultaträkning i sammandrag, MSEK	2017	2016	2015	2014	2013
Nettospelintäkter	8 980	8 993	8 961	8 941	9 729
Övriga intäkter	268	295	227	233	255
Direkta kostnader i spelverksamheten m.m.	-1 475	-1 546	-1 583	-1 632	-1 917
Nettoomsättning från spelverksamhet m.m.	7 774	7 742	7 605	7 541	8 067
Aktiverat arbete för egen räkning	17	31	38	62	50
Personalkostnader	-1 095	-1 053	-1 024	-1 011	-995
Övriga externa kostnader	-1 764	-1 619	-1 521	-1 609	-1 674
Av- och nedskrivningar immateriella och materiella anläggningstillgångar	-226	-249	-307	-278	-246
Rörelseresultat	4 705	4 851	4 791	4 705	5 202
Ränte- och finansiella intäkter	8	86	38	144	137
Ränte- och finansiella kostnader och skatt	-5	-72	-26	-89	-72
Årets resultat	4 709	4 866	4 803	4 763	5 268
Nyckeltal					
Nöjd-kund-index (NKI)	68	68	67	69	64
Image, %	50	55	54	54	55
Spelkollindex, %	84	83	—	—	—
Rörelsemarginal, %	21,8	22,2	22,6	22,2	22,6
Resultat per aktie, MSEK	2,4	2,4	2,4	2,4	2,6
Soliditet, %	56,4	58,4	57,2	57,2	61,5
Spel- och lottombud, antal	5 118	5 213	5 248	5 423	5 742
Spelplatser med Vegas	1 640	1 695	1 802	1 952	2 287
Övriga uppgifter					
Förslag till utdelning till svenska staten	4 691	4 823	4 803	4 763	5 269

Alternativa nyckeltal

Bolaget presenterar finansiella mått som inte definieras enligt IFRS. Bolaget anser att dessa mått ger värdefull kompletterande information till intressenter och bolagets ledning då de möjliggör utvärdering av försäljning samt ägarens krav att rörelsemarginalen bör uppgå till minst 22 procent över en konjunkturcykel. Eftersom inte alla företag

beräknar finansiella mått på samma sätt, är dessa inte alltid jämförbara med mått som används av andra företag. Dessa finansiella mått ska därför inte ses som en ersättning för mått som definieras enligt IFRS.

I tabellen presenteras mått som inte definieras enligt IFRS.

Nyckeltal	Beskrivning	Användningsområde
Bruttospelintäkter	Kundernas insatser för alla spel och lotter under perioden, exklusive insatser för flerveckorsspel avseende framtida perioder.	Intäktsmått som visar kundernas insatser.
Nettospelintäkter (inget alternativt nyckeltal)	Kundernas insatser minus vinnarnas andel.	Intäktsmått som visar kundernas insatser efter utbetalda vinster.
Direkta kostnader i spelverksamheten m.m.	Provisioner, ersättning för vinstutbetalningar, varukostnader för restaurangverksamhet samt övriga intäktrelaterade kostnader.	Mått som visar de direkta kostnaderna för koncernens produkter.
Nettoomsättning från spelverksamhet m.m.	Nettospelintäkter och övriga intäkter minus direkta kostnader i spelverksamheten m.m.	Motsvarar bruttovinst och anger bolagets överskott före driftskostnader.
Rörelsemarginal	Rörelseresultat i procent av totala intäkter (bruttospelintäkter och övriga intäkter).	Ägarens mål är att rörelsemarginalen bör över en konjunkturcykel uppgå till minst 22 procent. Mått på kostnadseffektivitet.
Soliditet	Eget kapital i procent av balansomslutning.	Mått på bolagets betalningsförmåga på lång sikt.

Redovisning alternativa nyckeltal

MSEK	Koncern	
	2017	2016
Bruttospelintäkter	21 350	21 525
Övriga intäkter	268	295
Totala intäkter	21 619	21 820
Vinnarnas andel	-12 371	-12 532
Direkta kostnader i spelverksamheten m.m.	-1 475	-1 546
Nettoomsättning från spelverksamhet m.m.	7 774	7 742
Rörelseresultat	4 705	4 851
Rörelsemarginal (rörelseresultat/totala intäkter), %	21,8	22,2

MSEK	Koncern	
	2017	2016
Eget kapital	4 752	4 866
Balansomslutning	8 431	8 325
Soliditet (eget kapital/balansomslutning), %	56,4	58,4

Övriga begrepp

Affärspartner De restauranger och bingohallar som erbjuder spel på Vegasautomater i lokalen i partnerskap med Svenska Spel.

Arbetsmiljöindex Omfattar mätning av hälsa och arbetsbelastning, motivation, socialt klimat, ledarskap samt kunskap, resurser och förutsättningar. För att medarbetarna ska uppleva en god arbetsmiljö med goda förutsättningar för förändring och utveckling behövs ett värde över 70 på en 100-gradig skala.

EL – European Lotteries En oberoende europeisk sammanlutning av statliga spelbolag etablerade i Europa.

Employee Net Promoter Score (eNPS) Ett mått för att mäta hur villiga medarbetare är att rekommendera sin arbetsplats för vänner och bekanta.

FN:s Global Compact Syftet med Global Compact är i korthet att uppmuntra företag att arbeta med mänskliga rättigheter och hållbara investeringar.

Främjandeförbudet Lotterilagen 54 § fastslår att den som olovligen i yrkesmässig verksamhet eller annars i förvärvssyfte uppsåtligt främjar deltagande i ett utom landet anordnat lotteri, om främjandet särskilt avser deltagande från Sverige, kan dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

GAM-GaRD Ett verktyg som används vid utveckling av nya produkter för att identifiera risk för problemspel.

Hållbar utveckling En utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

Imagevärde Andel av svenskarna som är uttalat positiva till Svenska Spel.

Mina Spelvanor Ett verktyg på svenskaspel.se som aktivt förebygger problemspelande genom att identifiera spelare som riskerar att få spelproblem i framtiden.

Nettomarknadsandelar Den totala kända svenska spelmarknaden i procent, baserad på spelbolagens sammanlagda nettospelintäkter.

Nettospelmarknad Den totala kända svenska spelmarknaden i kronor, baserad på spelbolagens sammanlagda nettospelintäkter.

NKI Nöjd-kund-index mäter hur nöjd kunden är med Svenska Spel.

NPI Nöjd-partner-index mäter hur nöjd våra affärspartner och ombud är med Svenska Spel.

Ombud De butikskedjor, livsmedelsbutiker, bensinstationer etc. som enligt avtal tillhandahåller Svenska Spels spel och lotterier.

Provköp Svenska Spel anlitar en extern leverantör som gör kundbesök hos ombud och affärspartner för att kontrollera att bestämmelserna kring åldersgräns och legitimationskontroll följs. Kundbesöken genomförs endast av personer över 18 år.

Spelansvar Svenska Spels spelansvar innebär att vi ska verka för att spelandet är glädjefyllt, tryggt och inte går till överdrift.

Spelansvarsverktyg Verktyg som skapar förutsättningar för kunderna att ha koll över sitt spelande, till exempel Mina Spelvanor.

Spelarbas En term i Svenska Spels spelkartläggning som avser den totala kundkretsen.

Spelkollsindex Mäter hur stor andel av Svenska Spels kunder som är medvetna om sitt spelande och gör medvetna val.

SPER – Spelbranschens Riksorganisation Rådet samlar alla etablerade spelföretag med tillstånd att bedriva spel i Sverige, kring viktiga speletiska frågor.

WLA – World Lottery Association En global branschorganisation för statliga lotterier och spelbolag från ett 80-tal länder på sex kontinenter.

Kalender

Delårsrapporter 2018

Q1 januari–mars	25 april 2018
Q2 januari–juni	19 juli 2018
Q3 januari–september	23 oktober 2018
Bokslutskommuniké, januari–december	jan/feb 2019

Årsstämma

Svenska Spels årsstämma hålls i Visby onsdagen den 25 april 2018.

Årsredovisning 2017

För ytterligare information om årsredovisningen kontakta Marie Loob, Finansdirektör och vVD
Tel 010-120 00 00

För övriga frågor om Svenska Spel, kontakta Lennart Käll, VD och koncernchef, Tel 010-120 00 00

Om årsredovisningen

I årsredovisningen är hållbarhetsredovisningen integrerad i de verksamhetsbeskrivande delarna. Årsredovisningen finns på svenskaspel.se under fliken Om Svenska Spel.

Kontakt

Svenska Spels kundservice

Öppet alla dagar dygnet runt
Telefon 0770-11 11 11 (lokalsamtalskostnad)
www.svenskaspel.se
Postadress: Svenska Spel,
Kundservice, 621 80 Visby
kundservice@svenskaspel.se

AB Svenska Spels huvudkontor

621 80 Visby
Besöksadress: Norra Hansegatan 17, Visby

AB Svenska Spel

106 10 Stockholm
Besöksadress: Evenemangsgatan 17, Solna

Casino Cosmopol

www.casinocosmopol.se
Tel 020-219 219
STOCKHOLM
Besöksadress: Kungsgatan 65
stockholm@casinocosmopol.se
GÖTEBORG
Besöksadress: Packhusplatsen 7
goteborg@casinocosmopol.se
MALMÖ
Besöksadress: Slottsgatan 33
malmo@casinocosmopol.se
SUNDSVALL
Besöksadress: Casinoparken 1
sundsvall@casinocosmopol.se

Svenska Spel på sociala medier

facebook.com/svenskaspel
blogg.svenskaspel.se
linkedin.com/svenskaspel
twitter.com/SvSpel_samhalle
twitter.com/svenskaspel
Instagram.com/viarsvenskaspel
Instagram.com/svenskaspel

Pressrum

Nyhetsrum: om.svenskaspel.se

Svenska Spels kundlöfte

Vi är övertygade om att den bästa spelupplevelsen är underhållande, trygg och säker. Vi finns i alla moderna plattformar och vår kundservice är öppen och bemannad dygnet runt. **Vi kallar det tillgänglighet.**

Med vårt breda utbud av olika spel lovar vi en stunds underhållning, drömmar, spänning och chans att vinna. I gemenskap med andra om du vill. **Vi kallar det spelglädje.**

Vi ger dig stöd och verktyg som hjälper dig att hålla koll på ditt spelande. Vi sätter dina frågor och din spelsäkerhet före vårt eget vinstintresse. **Vi kallar det spelansvar.**